

Rolnictwo w województwie podkarpackim w 2019 r.

Agriculture in Podkarpackie Voivodship in 2019

Rolnictwo w województwie podkarpackim w 2019 r.

Agriculture in Podkarpackie Voivodship in 2019

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Urząd Statystyczny w Rzeszowie, Podkarpacki Ośrodek Badań Regionalnych
Statistical Office in Rzeszów, Podkarpackie Centre for Regional Surveys

Zespół autorski

Editorial team

Irena Trzyna, Agnieszka Skarbowska

Kierujący

Supervisor

Barbara Błachut

Tłumaczenie

Translation

Mirosław Koszela

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Agnieszka Skarbowska

ISSN 2080-4059

Publikacja dostępna na stronie

Publications available on website

rzeszow.stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Office in Rzeszow data — please indicate the source

Przedmowa

Publikacja „Rolnictwo w województwie podkarpackim w 2019 r.” jest kolejną edycją corocznego raportu zawierającego syntetyczne informacje dotyczące stanu rolnictwa województwa podkarpackiego. W opracowaniu zawarto informacje z wybranych dziedzin rolnictwa, a także ukazano warunki, w jakich rozwija się produkcja rolnicza.

Publikacja przedstawia charakterystykę użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, nawożenia, czynników agrometeorologicznych, dane wynikowego szacunku produkcji głównych ziemiopłodów rolnych, warzyw i owoców, jak też informacje na temat pogłowia zwierząt gospodarskich i produkcji zwierzęcej oraz cen i skupu produktów rolnych. Przedstawiane dane opracowano na podstawie zbiorczych wyników sprawozdawczości, badań reprezentacyjnych oraz szacunków i ocen rzeczoznawców.

Dane dotyczące wyników rolnictwa na Podkarpaciu w roku 2019 zaprezentowano na tle lat poprzednich, a także dokonano porównania z danymi dla Polski.

Przekazując do rąk Państwa niniejszą publikację, mam nadzieję, że informacje w niej ujęte będą pomocne przy ocenie aktualnego stanu rolnictwa w województwie.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Rzeszowie

dr Marek Cierpiat-Wolan

Rzeszów, lipiec 2020 r.

Preface

The publication „Agriculture in Podkarpackie Voivodship in 2019” is the next edition of the annual report on containing synthetic information on the state of agriculture in Podkarpackie Voivodship. The book contains information from selected areas of agriculture, and also shows the conditions in which agricultural production develops.

The publication includes characteristics of land use, sown area, fertilization, agrometeorological factors, results of the production estimates of main agricultural crops, vegetables and fruits, as well as information on farm animal stock and animal production, prices and procurement of agricultural products. The data are based on overall results of reports, sample surveys as well as estimates and evaluates of experts.

Data on agricultural output of Podkarpacie in 2019 are given in comparison with both previous years and data for Poland.

Presenting this publication, I hope that the information included in it will be helpful in analyzing the current state of agriculture in the voivodship.

Director
of the Statistical Office
in Rzeszów

Marek Cierpiat-Wolan, PhD

Spis treści

Contents

Przedmowa	3-4
Preface	
Objaśnienia znaków umownych i skróty	11
Symbol and abbreviations	
Rozdział 1 Użytkowanie gruntów i powierzchnia zasiewów	12
CHAPTER 1. Land use and sown area	
1.1. Użytkowanie gruntów	12
1.1. Land use	
1.2. Powierzchnia zasiewów	14
1.2. Sown area	
Rozdział 2. Produkcja roślinna	16
CHAPTER II. Crop output	
2.1. Warunki produkcyjne	16
2.1. Production conditions	
2.1.1. Warunki glebowe	16
2.1.1. Soil conditions	
2.1.2. Warunki agrometeorologiczne	16
2.1.2. Agrometeorological conditions	
2.1.3. Nawożenie mineralne	18
2.1.3. Mineral fertilization	
2.2. Produkcja głównych ziemioptodów rolnych	21
2.2. Production of main crops	
2.2.1. Zboża	21
2.2.1. Cereals	
2.2.2. Rośliny oleiste	24
2.2.2. Oilseeds	
2.2.3. Ziemniaki	25
2.2.3. Potatoes	
2.2.4. Buraki cukrowe	25
2.2.4. Sugar beets	
2.3. Produkcja roślin pastewnych	26
2.3. Feed plants production	
2.3.1. Ogólna powierzchnia paszowa	26
2.3.1. Total fodder area	
2.3.2. Produkcja pasz z upraw polowych	26
2.3.2. Production of fodder from field crops	
2.3.3. Produkcja z trwałych użytków zielonych	29
2.3.3. Production from permanent green land	
2.4. Produkcja ogrodnicza	30
2.4. Gardening	
2.4.1. Warzywa gruntowe	30
2.4.1. Ground vegetables	
2.4.2. Sadownictwo	32
2.4.2. Fruit farming	
2.5. Udział województwa w krajowej produkcji głównych ziemioptodów	37
2.5. Share of the voivodship in domestic production of main crops	
2.6. Przebieg siewu oraz ocena ozimin w jesieni 2019 r.	39
2.6. Sowing and evaluation of winter crops in autumn 2019	

Rozdział 3. Zwierzęta gospodarskie	41
CHAPTER III. Livestock	
3.1. Bydło	41
3.1. Cattle	
3.2. Świnie	42
3.2. Pigs	
3.3. Owce	43
3.3. Sheep	
3.4. Drób	44
3.4. Poultry	
3.5. Produkcja zwierzęca	44
3.5. Animal output	
Rozdział 4. Skup i ceny produktów rolnych	46
CHAPTER IV. Procurement and prices of agricultural products	
4.1. Produkty roślinne	46
4.1. Crop products	
4.2. Produkty pochodzenia zwierzęcego	47
4.2. Animal products	
4.3. Ceny targowiskowe	48
4.3. Marketplace prices	
4.4. Ceny gruntów w obrocie prywatnym	49
4.4. Prices of land in private turnover	
Tablice	50
Tables	
Uwagi metodyczne	85
Methodological notes	

Spis tablic

List of tables

Tablica 1. Gospodarstwa rolne, powierzchnia użytków rolnych oraz średnia powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie w 2019 r.	13
Table 1. Agricultural holdings, agricultural land area and average agricultural land area in a holding in 2019	
Tablica 2. Zużycie nawozów mineralnych i wapniowych w latach gospodarczych 2010/2011-2018/2019	19
Table 2. Consumption of mineral and lime fertilizers in the farming years 2010/2011-2018/2019	
Tablica 3. Zużycie nawozów mineralnych i wapniowych w roku gospodarczym 2018/2019	20
Table 3. Consumption of mineral and lime fertilizers in the farming year 2018/2019	
Tablica 4. Powierzchnia zasiewów, plony i zbiory zbóż w latach 2017-2019	21
Table 4. Sown area, yields and harvests of cereals in 2017-2019	
Tablica 5. Powierzchnia zasiewów zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w latach 2017-2019	21
Table 5. Sown area of basic cereals including cereal mixed in 2017-2019	
Tablica 6. Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w latach 2017-2019	22
Table 6. Yields of basic cereals including cereal mixed in 2017-2019	
Tablica 7. Zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w latach 2017-2019	23
Table 7. Harvests of basic cereals including cereal mixed in 2017-2019	
Tablica 8. Powierzchnia zasiewów, plony i zbiory roślin oleistych w latach 2017-2019	24
Table 8. Sown area, yields and harvest of oilseeds in 2017-2019	

Tablica 9.	Powierzchnia uprawy, plony i zbiory ziemniaków w latach 2017-2019	25
Table 9.	Cultivation area, yields and harvests of potatoes in 2017-2019	
Tablica 10.	Powierzchnia uprawy, plony i zbiory buraków cukrowych w latach 2017-2019	25
Table 10.	Cultivation area, yields and harvests of sugar beets in 2017-2019	
Tablica 11.	Powierzchnia paszowa w latach 2015-2019	26
Table 11.	Fodder area in 2015-2019	
Tablica 12.	Plony roślin pastewnych w latach 2017-2019	27
Table 12.	Yields of fodder plants in 2017-2019	
Tablica 13.	Zbiory z upraw pastewnych w latach 2018-2019.....	28
Table 13.	Harvests from fodder crops in 2018-2019	
Tablica 14.	Powierzchnia, plony i zbiory z łąk trwałych w latach 2017-2019	29
Table 14.	Area, yields and harvests from permanent meadows in 2017-2019	
Tablica 15.	Powierzchnia, plony i zbiory z pastwisk trwałych w latach 2017-2019	30
Table 15.	Area, yields and harvests from permanent pastures in 2017-2019	
Tablica 16.	Zbiory warzyw gruntowych w latach 2017-2019	30
Table 16.	Harvests of ground vegetables in 2017-2019	
Tablica 17.	Powierzchnia uprawy warzyw gruntowych w latach 2017-2019	31
Table 17.	Cultivation area of ground vegetables in 2017-2019	
Tablica 18.	Plony warzyw gruntowych w latach 2017-2019	31
Table 18.	Yields of ground vegetables in 2017-2019	
Tablica 19.	Zbiory owoców z drzew owocowych w sadach w latach 2017-2019	33
Table 19.	Harvests of fruit from fruit trees in orchards in 2017-2019	
Tablica 20.	Powierzchnia uprawy drzew owocowych w sadach w latach 2017-2019	34
Table 20.	Cultivation area of fruit trees in orchards in 2017-2019	
Tablica 21.	Plony owoców z drzew owocowych w sadach w latach 2017-2019	34
Table 21.	Fruit yields from fruit trees in orchards in 2017-2019	
Tablica 22.	Zbiory owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych w sadach oraz truskawek i poziomek w latach 2017-2019	35
Table 22.	Harvests of fruit from fruit bushes and berry plantations in orchards as well as strawberries and wild strawberries in 2017-2019	
Tablica 23.	Powierzchnia uprawy krzewów owocowych i plantacji jagodowych w sadach oraz truskawek i poziomek w latach 2017-2019	36
Table 23.	Cultivation area of fruit shrubs and berry plantations in orchards as well as strawberries and wild strawberries in 2017-2019	
Tablica 24.	Plony owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych w sadach oraz truskawek i poziomek w latach 2017-2019	36
Table 24.	Yields of fruit from fruit bushes and berry plantations in orchards as well as strawberries and wild strawberries in 2017-2019	
Tablica 25.	Udział i miejsce województwa w krajowej produkcji głównych ziemiopłodów (2018, 2019)	38
Table 25.	Share and place of the voivodship in the national production of the main crops (2018, 2019)	
Tablica 26.	Rolnictwo województwa podkarpackiego na tle kraju w 2019 r.	50
Table 26.	Agriculture of Podkarpackie Voivodship compared to the country in 2019	
Tablica 27.	Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych (2016-2019)	53
Table 27.	Land use in agricultural holdings (2016-2019)	
Tablica 28.	Charakterystyka gospodarstw rolnych według grup obszarowych użytków rolnych w 2019 r.	54
Table 28.	Characteristics of agricultural holdings by area groups of agricultural land in 2019	
Tablica 29.	Charakterystyka gospodarstw indywidualnych według grup obszarowych użytków rolnych w 2019 r.	55
Table 29.	Characteristics of private farms by area groups of agricultural land in 2019	
Tablica 30.	Gospodarstwa indywidualne o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych według grup obszarowych (2015-2019)	56
Table 30.	Private farms exceeding 1 ha of agricultural land by area groups (2015-2019)	
Tablica 31.	Powierzchnia zasiewów poszczególnych grup ziemiopłodów (2013-2019)	57
Table 31.	Sown area of individual crop groups (2013-2019)	

Tablica 32. Powierzchnia zasiewów zbóż (2018, 2019)	58
Table 32. Sown area of cereals (2018, 2019)	
Tablica 33. Powierzchnia zasiewów upraw przemysłowych (2018, 2019)	59
Table 33. Sown area of industrial crops (2018, 2019)	
Tablica 34. Powierzchnia zasiewów upraw pastewnych i pozostałych (2018, 2019)	60
Table 34. Sown area of feed and other plants (2018, 2019)	
Tablica 35. Produkcja ziemiopłodów rolnych w 2019 r.	61
Table 35. Production of agricultural crops in 2019	
Tablica 36. Produkcja ziemiopłodów rolnych w sektorze prywatnym w 2019 r.	63
Table 36. Production of agricultural crops in private sector in 2019	
Tablica 37. Produkcja ziemiopłodów rolnych w gospodarstwach indywidualnych w 2019 r.	65
Table 37. Production of agricultural crops in private farms in 2019	
Tablica 38. Produkcja ziemiopłodów rolnych w sektorze publicznym w 2019 r.	67
Table 38. Production of agricultural crops in public sector in 2019	
Tablica 39. Produkcja z łąk trwałych w 2019 r.	68
Table 39. Production from permanent meadows in 2019	
Tablica 40. Użytkowanie łąk trwałych w 2019 r.	69
Table 40. Use of permanent meadows in 2019	
Tablica 41. Produkcja warzyw gruntowych w 2019 r.	70
Table 41. Production of ground vegetables in 2019	
Tablica 42. Produkcja owoców z drzew owocowych w sadach w 2019 r.	71
Table 42. Production of fruit from fruit-bearing trees in orchards in 2019	
Tablica 43. Produkcja owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych w sadach oraz truskawek i poziomek w 2019 r.	72
Table 43. Production of fruit from fruit-bearing bushes and berry plantations in orchards as well as of strawberries and wild strawberries in 2019	
Tablica 44. Zwierzęta gospodarskie (2011-2019)	73
Table 44. Livestock (2011-2019)	
Tablica 45. Zwierzęta gospodarskie według stanów w 2019 r.	74
Table 45. Livestock by levels in 2019	
Tablica 46. Bydło i owce w 2019 r.	75
Table 46. Cattle and sheep in 2019	
Tablica 47. Świnie w 2019 r.	75
Table 47. Pigs in 2019	
Tablica 48. Drób w 2019 r.	76
Table 48. Poultry in 2019	
Tablica 49. Produkcja żywca rzeźnego (2017, 2018)	76
Table 49. Production of animals for slaughter (2017, 2018)	
Tablica 50. Produkcja mięsa i podrobów (2015-2018)	77
Table 50. Production of meat and pluck (2015-2018)	
Tablica 51. Produkcja mleka krowiego, jaj kurzych, wełny i miodu (2017, 2018)	77
Table 51. Production of cows' milk, hen eggs, wool and honey (2017, 2018)	
Tablica 52. Zużycie nawozów mineralnych oraz wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik (2017/2018, 2018/2019)	78
Table 52. Consumption of mineral and lime fertilizers in terms of pure ingredient (2017/2018, 2018/2019)	
Tablica 53. Wartość skupu produktów rolnych (2018, 2019)	79
Table 53. Value of procurement of major agricultural products (2018, 2019)	
Tablica 54. Skup ważniejszych produktów roślinnych (2018, 2019)	80
Table 54. Procurement of major crop products (2018, 2019)	
Tablice 55. Skup ważniejszych produktów zwierzęcych (2018, 2019)	81
Table 55. Procurement of major animal products (2018, 2019)	
Tablice 56. Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych (2018, 2019)	83
Table 56. Average procurement prices of major agricultural products (2018, 2019)	

Tablica 57. Przeciętne ceny ważniejszych produktów rolnych uzyskiwane przez rolników na targowiskach (2018, 2019)	83
Table 57. Average prices of major agricultural products received by farmers on marketplaces (2018, 2019)	
Tablica 58. Przeciętne ceny gruntów ornych i łąk w obrocie prywatnym (2018, 2019)	84
Table 58. Average prices of arable land and meadows in private turnover (2018, 2019)	

Spis wykresów

List of charts

Wykres 1. Struktura użytkowania gruntów w gospodarstwach rolnych w 2019 r.	12
Chart 1. Structure of land use in agricultural holdings in 2019	
Wykres 2. Struktura użytków rolnych w gospodarstwach rolnych w 2019 r.	13
Chart 2. Structure of agricultural land in agricultural holdings in 2019	
Wykres 3. Struktura zasiewów w 2019 r.	14
Chart 3. Structure of sown area in 2019	
Wykres 4. Udział powierzchni poszczególnych gatunków zbóż w ogólnej powierzchni zbóż w 2019 r.	14
Chart 4. Share of area of individual cereal kinds in total cereal area in 2019	
Wykres 5. Średnie miesięczne temperatury powietrza (2018, 2019)	16
Chart 5. Average monthly air temperatures (2018, 2019)	
Wykres 6. Średnie miesięczne sumy opadów (2018, 2019)	17
Chart 6. Average monthly precipitation (2018, 2019)	
Wykres 7. Zachmurzenie (2018, 2019)	18
Chart 7. Cloudiness (2018, 2019)	
Wykres 8. Zużycie nawozów mineralnych oraz wapniowych w kg na 1 ha użytków rolnych (2010/2011-2018/2019)	20
Chart 8. Consumption of mineral and lime fertilizers in kg per 1 ha of agricultural land (2010/2011-2018/2019)	
Wykres 9. Udział zbiorów poszczególnych gatunków zbóż w zbiorach zbóż ogółem w 2019 r.	24
Chart 9. Share of harvests of individual cereal kinds in total cereal harvests in 2019	
Wykres 10. Udział zbiorów z poszczególnych pokosów w ogólnej produkcji siana z łąk trwałych w 2019 r.	29
Chart 10. Share of harvests of individual swathes in total production of hay from permanent meadows in 2019	
Wykres 11. Struktura zbiorów warzyw gruntowych w 2019 r.	30
Chart 11. Structure of harvests of ground vegetables in 2019	
Wykres 12. Struktura zbiorów owoców z drzew owocowych w sadach w 2019 r.	33
Chart 12. Structure of harvests of fruit from fruit trees in orchards in 2019	
Wykres 13. Struktura zbiorów owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych w 2019 r.	37
Chart 13. Structure of harvests of fruit from fruit shrubs and berry plantations in 2019	
Wykres 14. Struktura pogłównia bydła w 2019 r.	41
Chart 14. Structure of cattle in 2019	
Wykres 15. Pogłowie bydła, w tym krów (2010-2019)	42
Chart 15. Livestock of cattle, of which cows (2010-2019)	
Wykres 16. Struktura pogłównia świń w 2019 r.	42
Chart 16. Structure of pigs in 2019	
Wykres 17. Pogłowie świń, w tym loch (2010-2019)	43
Chart 17. Livestock of pigs, of which sows (2010-2019)	
Wykres 18. Zwierzęta gospodarskie na 100 ha użytków rolnych w 2019 r.	44
Chart 18. Livestock per 100 ha of agricultural land in 2019	
Wykres 19. Struktura skupu zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2019 r.	46
Chart 19. Structure of procurement of basic cereals including mixed cereals in 2019	

Wykres 20. Struktura skupu żywca rzeźnego w 2019 r.	47
Chart 20. Structure of procurement of animals for slaughter in 2019	
Wykres 21. Zmiany cen skupu ważniejszych produktów rolnych w 2019 r. w porównaniu z 2018 r.	48
Chart 21. Changes in procurement prices of major agricultural products in 2019 in comparison with 2018	
Wykres 22. Zmiany cen targowiskowych ważniejszych produktów rolnych w 2019 r. w porównaniu z 2018 r.	48
Chart 22. Changes in marketplace prices of major agricultural products in 2019 in comparison with 2018	

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Kreska	(-)	Zjawisko nie wystąpiło. Magnitude zero.
Zero	(0,0)	Zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. Magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit.
Kropka	(.)	Oznacza: brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. Data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless.
„W tym”		Oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. Indicates that not all elements of the sum are given.

Ważniejsze skróty

Major abbreviations

tys.	tysiąc thousand
szt.	sztuka piece
kg	kilogram kilograms
dt	decytona
t	tona tonne
ha	hektar hectare
l	litr litre
r.	rok year
cd cont.	ciąg dalszy continued
dok. cont.	dokończenie continued
pkt	punkt point
p.proc.	punkt procentowy percentage point
zł PLN	złoty Polish zloty

Rozdział 1. Użytkowanie gruntów i powierzchnia zasiewów

Chapter 1. Land use and sown area

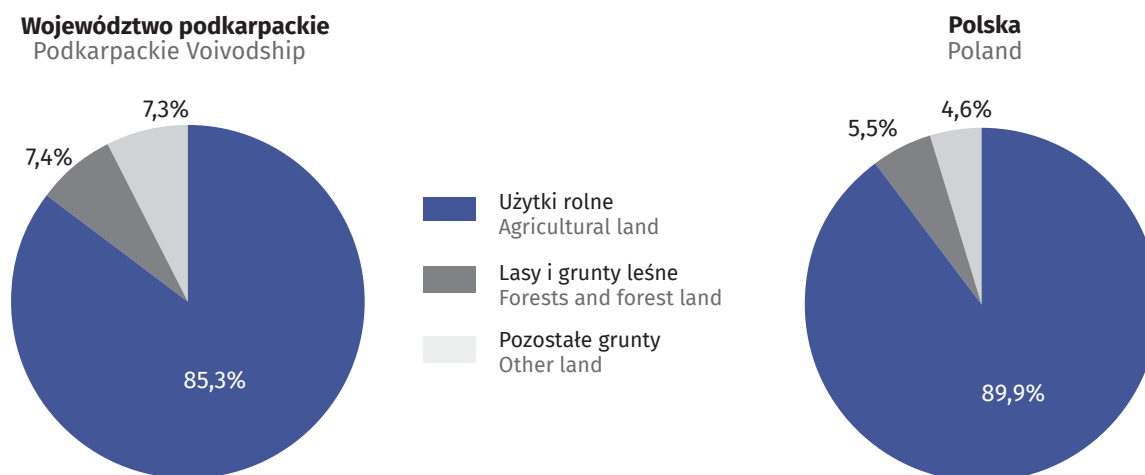
1.1. Użytkowanie gruntów

1.1. Land use

W ogólnej powierzchni województwa podkarpackiego wynoszącej 1784,6 tys. ha, w posiadaniu gospodarstw rolnych w 2019 r. znajdowało się 679,0 tys. ha, tj. 38,0% powierzchni województwa. Powierzchnia ogólna gospodarstw rolnych w porównaniu z 2018 r. była większa o 33,3 tys. ha, tj. o 5,2%. Z ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych w użytkowaniu gospodarstw indywidualnych znajdowało się 652,9 tys. ha, tj. 96,2% powierzchni gruntów ogółem. Użytki rolne zajmowały 579,1 tys. ha, tj. 32,5% powierzchni województwa i w porównaniu z 2018 r. były większe o 30,5 tys. ha (o 5,6%). Gospodarstwa indywidualne użytkowały 555,8 tys. ha, tj. 96,0% powierzchni użytków rolnych województwa, a gospodarstwa rolne osób prawnych i jednostek niemających osobowości prawnej posiadały 23,3 tys. ha użytków rolnych.

Wykres 1. Struktura użytkowania gruntów w gospodarstwach rolnych w 2019 r.

Chart 1. Structure of land use in agricultural holdings in 2019

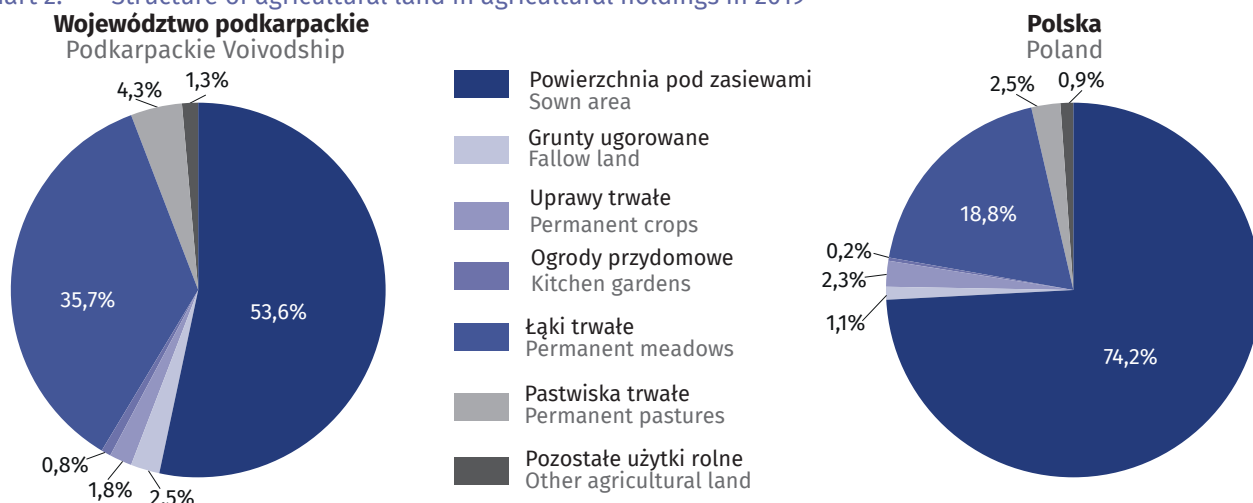

W ogólnej powierzchni użytków rolnych w gospodarstwach rolnych, 571,4 tys. ha zajmowały użytki rolne w dobrej kulturze (98,7%). Pozostałe użytki rolne zajmowały 7,7 tys. ha, tj. 1,3% powierzchni ogółem użytków rolnych. W powierzchni użytków rolnych będących w dobrej kulturze – grunty pod zasiewami w gospodarstwach rolnych zajmowały 310,4 tys. ha i stanowiły 54,3% powierzchni. Powierzchnia gruntów ugorowanych wyniosła w 2019 r. 14,2 tys. ha i stanowiła 2,5% powierzchni użytków rolnych w dobrej kulturze.

Uprawy trwałe utrzymywane w dobrej kulturze rolnej, zgodnie z normami w gospodarstwach rolnych, zajmowały 10,6 tys. ha, tj. 1,9% użytków rolnych w dobrej kulturze.

Trwałe użytki zielone zajmowały 231,3 tys. ha i stanowiły 40,5% użytków rolnych w dobrej kulturze oraz 39,9% użytków rolnych ogółem. W ogólnej powierzchni użytków rolnych w dobrej kulturze 4,8 tys. ha (0,8%) zajmowały ogrody przydomowe.

Wykres 2. Struktura użytków rolnych w gospodarstwach rolnych w 2019 r.
Chart 2. Structure of agricultural land in agricultural holdings in 2019

Według uogólnionych wyników czerwcowego reprezentacyjnego badania gospodarstw rolnych osób fizycznych oraz na podstawie pełnego badania gospodarstw rolnych osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej w 2019 r., liczba gospodarstw rolnych w województwie podkarpackim wynosiła 130,3 tys., z tego 130,1 tys. to gospodarstwa indywidualne.

Tablica 1. Gospodarstwa rolne, powierzchnia użytków rolnych oraz średnia powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie w 2019 r.

Table 1. Agricultural holdings, agricultural land area and average agricultural land area in a holding in 2019

Grupy obszarowe użytków rolnych w ha Area groups of arable lands in ha	Gospodarstwa Holdings		Powierzchnia użytków rolnych Agricultural land area		Średnia powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie w ha Average farm-land on the farm in ha
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	ogółem=100 total=100	w ha in ha	ogółem=100 total=100	
Ogółem Total	130295	100,0	579097	100,0	4,44
do 1 ha up to	6802	5,2	4546	0,8	0,67
1-2	50286	38,6	71787	12,4	1,43
2-3	24223	18,6	59092	10,2	2,44
3-5	25832	19,8	98115	16,9	3,80
5-10	15836	12,2	106315	18,4	6,71
10-15	2645	2,0	32361	5,6	12,23
15-20	1485	1,1	25626	4,4	17,26
20-30	1075	0,8	26173	4,5	24,35
30-50	1117	0,9	43340	7,5	38,80
50 ha i więcej and more	996	0,8	111743	19,3	112,19

W strukturze gospodarstw rolnych dominują gospodarstwa o powierzchni użytków rolnych 1-2 ha, które stanowiły 38,6%, w powierzchni użytków rolnych województwa miały udział – 12,4%. Liczną grupę stanowiły gospodarstwa o powierzchni 2-5 ha użytków rolnych (analogicznie 38,4% i 27,1%). Gospodarstwa o powierzchni 5-10 ha użytków rolnych stanowiły 12,2% i gospodarowały na 18,4% użytków rolnych. Udział gospodarstw największych (powyżej 15 ha użytków rolnych) stanowił zaledwie 3,6% wszystkich gospodarstw, ale ich udział w powierzchni użytków

rolnych wynosił 35,7%. Przeciętna powierzchnia użytków rolnych gospodarstwa rolnego w 2019 r. wyniosła 4,44 ha (w kraju 10,45 ha) i w porównaniu z 2018 r. zwiększyła się o 0,19 ha (w kraju zwiększyła się o 0,16 ha).

1.2. Powierzchnia zasiewów

1.2. Sown area

Ogólna powierzchnia zasiewów w 2019 r. wyniosła 310,4 tys. ha (co stanowiło 2,8% powierzchni zasiewów w kraju) i utrzymała się na poziomie sprzed roku. Dominujące w rolnictwie gospodarstwa indywidualne obejmowały 97,1% ogólnej powierzchni zasiewów województwa. W 2019 r. uprawą ziemniaków rolnych i ogrodniczych zajmowało się 94,6 tys. gospodarstw rolnych (72,6% ogólnej liczby gospodarstw rolnych) tj. o 3,9 tys. mniej niż w 2018 r.

Wykres 3. Struktura zasiewów w 2019 r.

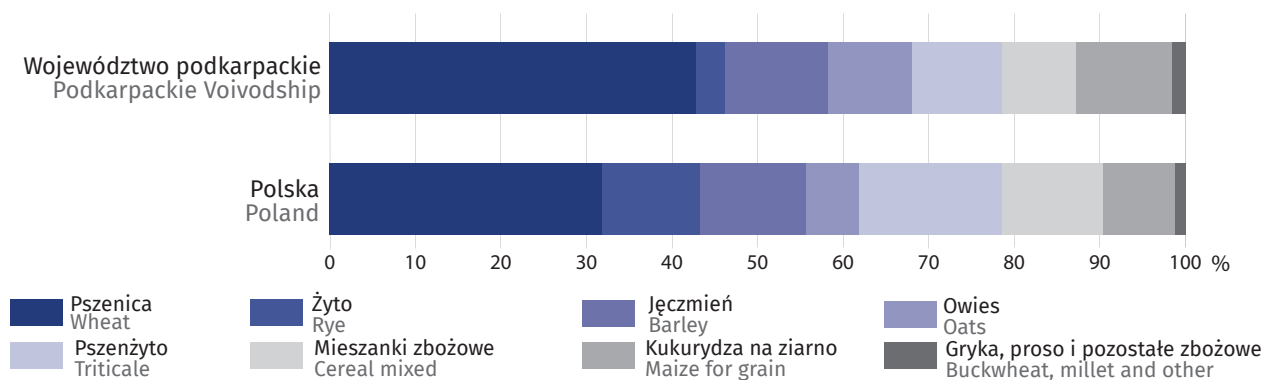
Chart 3. Structure of sown area in 2019

W strukturze zasiewów **zboża ogółem** (zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi, gryka, proso i inne zbożowe oraz kukurydza na ziarno) zajmowały 232,7 tys. ha, tj. 75,0% zasiewów ogółem (w kraju uprawa zbóż stanowiła 72,4% ogólnej powierzchni zasiewów). W porównaniu z 2018 r. powierzchnia zbóż zwiększyła się o 6,4 tys. ha (o 2,8%). W strukturze zasiewów zbóż ogółem, podobnie jak w roku poprzednim, zdecydowanie przeważały zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi – 87,2%, kukurydza na ziarno stanowiła 11,2%, a gryka, proso i pozostałe zbożowe – 1,6%.

Wykres 4. Udział powierzchni poszczególnych gatunków zbóż w ogólnej powierzchni zbóż w 2019 r.

Chart 4. Share of area of individual cereal kinds in total cereal area in 2019

Powierzchnia uprawy **pszenicy** ogółem wyniosła 99,5 tys. ha i była wyższa o 8,7 tys. ha, tj. o 9,6% niż w 2018 r. Przeważającą część powierzchni uprawy zajmowała pszenica ozima (86,8%), natomiast pozostałą część – jara (13,2%). Powierzchnia zasiewów **żyta** wyniosła 7,7 tys. ha i była mniejsza (o 21,6%) niż przed rokiem. Powierzchnia uprawy jęczmienia ogółem zajmowała 28,2 tys. ha i w porównaniu z 2018 r. była większa o 3,8 tys. ha (o 15,6%). W strukturze zasiewów **jęczmienia** 81,8% stanowił jęczmień jary, a ozimy 18,2%. **Owies** uprawiano na powierzchni 22,7 tys. ha, tj. o 0,7 tys. ha (o 2,9%) większej niż w roku poprzednim. Powierzchnia uprawy pszenżyta ogółem wyniosła 24,4 tys. ha i w odniesieniu do 2018 r. była większa o 2,0 tys. ha, tj. o 9,1%. Uprawa **pszenżyta** ozimego zajmowała 84,1%, a jarego – 15,9% ogólnej powierzchni uprawy pszenżyta. Powierzchnia uprawy **mieszanek zbożowych** ogółem wyniosła 20,3 tys. ha i była mniejsza o 4,5 tys. ha, tj. o 18,3% od powierzchni w 2018 r. W zasiewach mieszanek zbożowych 91,3% stanowiły mieszanki jare, a 8,7% – ozime. Powierzchnia uprawy **kukurydzy na ziarno** wyniosła 26,1 tys. ha i w porównaniu z 2018 r. zmniejszyła się o 0,5 tys. ha, tj. o 2,0%.

Powierzchnia uprawy **ziemniaków** (bez powierzchni w ogrodach przydomowych) wyniosła 22,7 tys. ha i stanowiła 7,3% ogólnej powierzchni zasiewów w województwie (w kraju uprawa ziemniaków zajmowała 2,8% ogólnej powierzchni zasiewów). W porównaniu z 2018 r. areal uprawy ziemniaków zmniejszył się o 3,5 tys. ha (o 13,3%).

Grupa **roślin przemysłowych** zajmowała 34,6 tys. ha, tj. 11,2% powierzchni zasiewów województwa (w kraju powierzchnia upraw tych roślin stanowiła 10,8% ogólnej powierzchni zasiewów). W porównaniu z zasiewami w 2018 r. areal roślin zaliczanych do grupy „przemysłowe” był mniejszy o 0,5 tys. ha, tj. o 1,3%. Wśród roślin przemysłowych przeważała uprawa rzepaku i rzepiku (76,3%). Powierzchnia zasiewów **rzepaku i rzepiku** wyniosła 26,4 tys. ha i zmniejszyła się o 0,1 tys. ha, tj. o 0,5% w porównaniu z rokiem poprzednim. Powierzchnia uprawy **buraków cukrowych** wyniosła 3,7 tys. ha i była mniejsza (o 14,3%) w porównaniu z 2018 r.

Powierzchnia upraw **roślin pastewnych** (łącznie z kukurydzą na zielonkę) wyniosła 9,1 tys. ha, co stanowiło 2,9% ogólnej powierzchni zasiewów województwa (w kraju stanowiła 8,9% powierzchni zasiewów ogółem). W porównaniu z 2018 r. areal uprawy roślin pastewnych zmniejszył się o 2,6 tys. ha, tj. o 22,3%. Powierzchnia uprawy **motylkowych pastewnych i traw na zielonkę** wyniosła 6,1 tys. ha i była o 2,6 tys. ha (o 30,1%) mniejsza od powierzchni uprawy w roku poprzednim. **Kukurydzę na zielonkę** uprawiano na powierzchni 2,5 tys. ha, tj. o 9,8% większej niż w 2018 r.

Powierzchnia upraw roślin zaliczanych do grupy **pozostałe** wyniosła 4,1 tys. ha, co stanowiło 1,3% powierzchni zasiewów województwa (w kraju stanowiła 2,7% powierzchni zasiewów ogółem). W odniesieniu do 2018 r. powierzchnia ta zmniejszyła się o 23,9%. W grupie upraw roślin „pozostałe” warzywa gruntowe zajmowały powierzchnię 2,4 tys. ha, truskawki – 0,5 tys. ha, a 1,2 tys. ha to uprawy pozostałe.

Rozdział 2. Produkcja roślinna

Chapter 2. Crop output

2.1. Warunki produkcyjne

2.1. Production conditions

2.1.1. Warunki glebowe

2.1.1. Soil conditions

Obszar województwa podkarpackiego charakteryzuje się bardzo zróżnicowaną rzeźbą terenu. Różnica między najwyższymi wzniesieniami, a miejscami najniższymi wynosi 1000 m. Na nizinnych obszarach występują głównie gleby bielcowe, wytworzone z piasków, glin, iltów i utworów pyłowych. W dolinach rzek Wisły, Sanu, Wisłoki i Wisłoka zalegają mady. W rejonie Jarosławia, Przemyśla i Przeworska występują czarnoziemy, należące do najlepszych gleb w województwie. Na obszarach wyżynnych i górskich przeważają gleby brunatne i bielcowe, wytworzone ze skał fliszowych.

Województwo posiada ogólnie korzystne warunki przyrodnicze dla produkcji rolniczej. Uśredniony wskaźnik waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej (uwzględniający jakość gleb, warunki klimatyczne i wodne oraz rzeźbę terenu) wynosi 70,4 pkt (Polska – 66,6 pkt). Jakość gleb pod względem przydatności do produkcji rolniczej określają klasy bonitacyjne od I do VI, przy czym klasa I oznacza najwyższą wartość rolniczą, a klasa VI – najniższą. Na Podkarpaciu największą powierzchnię użytków rolnych zajmują gleby IV, III i V klasy bonitacyjnej, zajmują one łącznie ok. 87% użytków rolnych. Udział gleb bardzo słabych (VI klasa), nadających się pod zalesienia, wynosi 8%. Natomiast udział gleb najlepszych (klasa I) i bardzo dobrych (klasa II) jest niewielki – łącznie zajmują 5% powierzchni użytków rolnych.

Czynnikiem obniżającym jakość gleb jest znaczne ich zakwaszenie. Na podstawie danych Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej, około 82% gleb w województwie podkarpackim ma odczyn kwaśny, w tym 58% o $\text{pH} \leq 5,5$ (bardzo kwaśny i kwaśny). Udział gleb koniecznych wymagających wapnowania w przebadanej przez stację powierzchni, wynosił w województwie 47%. W przypadku 28% gleb wapnowanie jest potrzebne lub wskazane.

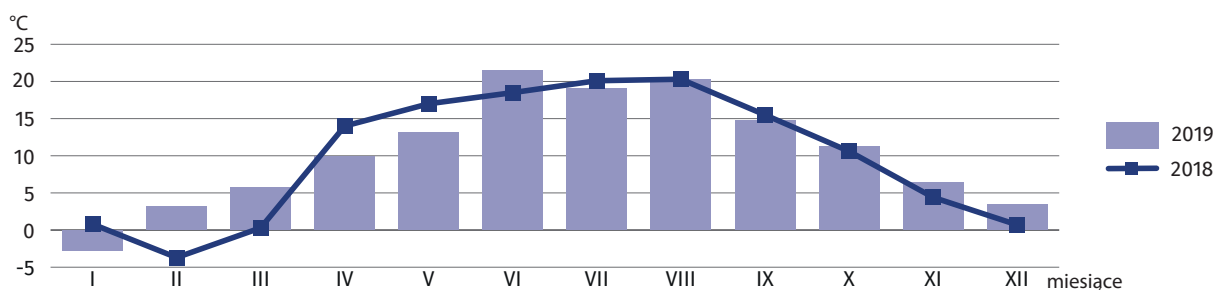
2.1.2. Warunki agrometeorologiczne

2.1.2. Agrometeorological conditions

Wrzesień 2018 r. był wyjątkowo ciepły, słoneczny i z niewielkimi opadami deszczu. Koniec miesiąca chłodniejszy, z nocnymi przymrozkami. Pomimo przesuszenia gleby, siewy zbóż ozimych przeprowadzono na ogół w optymalnych terminach agrotechnicznych. Notowane w drugiej połowie października opady deszczu znacznie poprawiły stan uwilgotnienia gleby i miały korzystny wpływ na wschody ozimin i ich wzrost. Temperatura powietrza w listopadzie podtrzymywała wegetację i stwarzała dobre warunki dla wzrostu i rozwoju późno zasianych ozimin. Dobbowe wahania temperatury powietrza sprzyjały hartowaniu roślin, które weszły w stan zimowego spoczynku dobrze wyrosnięte i rozkrzewione. W grudniu 2018 r. nie odnotowano znacznych spadków temperatur powietrza, jedynie na początku miesiąca temperatura powietrza spadła poniżej -15°C .

Wykres 5. Średnie miesięczne temperatury powietrza

Chart 5. Average monthly air temperatures

Pogoda w styczniu 2019 r. na ogół nie stanowiła większego zagrożenia dla zimujących roślin. Notowane okresowe spadki temperatury powietrza przy powierzchni gruntu, dochodzące lokalnie poniżej -18°C , dzięki zalegającej pokrywie śnieżnej, nie spowodowały nadmiernego wychłodzenia gleby na głębokości węzła krzewienia. W okresach przejściowych ociepleń, topniejący śnieg tworzył lokalnie na polach zastoiska wody, a zamarzająca woda podczas nocnych spadków temperatury tworzyła na powierzchni gleby skorupę lodową, co miejscami spowodowało straty w zasiewach upraw ozimych.

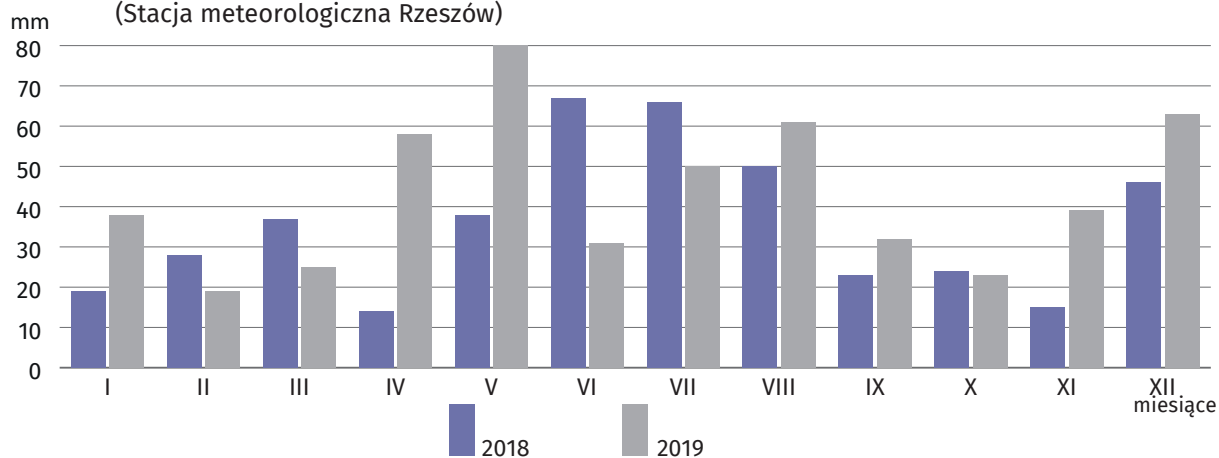
Luty, jak na tę porę roku był wyjątkowo ciepły (oprócz kilku dni, gdzie temperatury powietrza w dzień dochodziły do -5°C i -10°C w nocy). Zarejestrowano dodatnie temperatury w ciągu dnia, lokalnie nawet powyżej 10°C i niewielkie spadki temperatury poniżej 0°C w nocy. Wysoka temperatura zakłócała zimowy spoczynek roślin, jednak nie wpłynęła na osłabienie oraz zmniejszenie ich zimotrwałości i mrozoodporności.

Przebieg pogody w marcu był na ogół korzystny dla rolnictwa. Uprawy ozime przezimowały bez większych strat, ich stan oceniano jako dobry. Wznowienie wegetacji roślin ozimych rozpoczęło się pod koniec II dekady marca, a korzystne warunki agrometeorologiczne umożliwiły wykonywanie wiosennych prac polowych. Warunki pogodowe w kwietniu były zróżnicowane dla wegetacji roślin. Pierwsza dekada kwietnia była ciepła, słoneczna z niewielkimi opadami deszczu. Noce bez przymrozków. Druga dekada z większą ilością opadów, z przymrozkami w nocy lokalnie do -5°C , a w dzień z temperaturą do 10°C . Trzecia dekada ciepła i pogodna.

Maj 2019 r. był wyjątkowo chłodny i deszczowy z małą ilością dni słonecznych, lokalnie wystąpiły podtopienia i zalania. Pod koniec maja pogoda się ustabilizowała. Ze względu na opady deszczu, rolnicy nie wykonali zabiegów zwalczania chwastów, zwłaszcza w zbożach jarych. W pszenicy ozimej było duże porażenie chorobami grzybowymi głównie mączniakiem prawdziwym. Uprawy buraków cukrowych, ziemniaków i warzyw wskutek opadów miejscami zostały zamulone. Rośliny na obniżeniach terenu uległy zniszczeniu. Drzewa owocowe kwitły w okresie niskich temperatur.

Wykres 6. Średnie miesięczne sumy opadów

Chart 6. Average monthly precipitation (Stacja meteorologiczna Rzeszów)

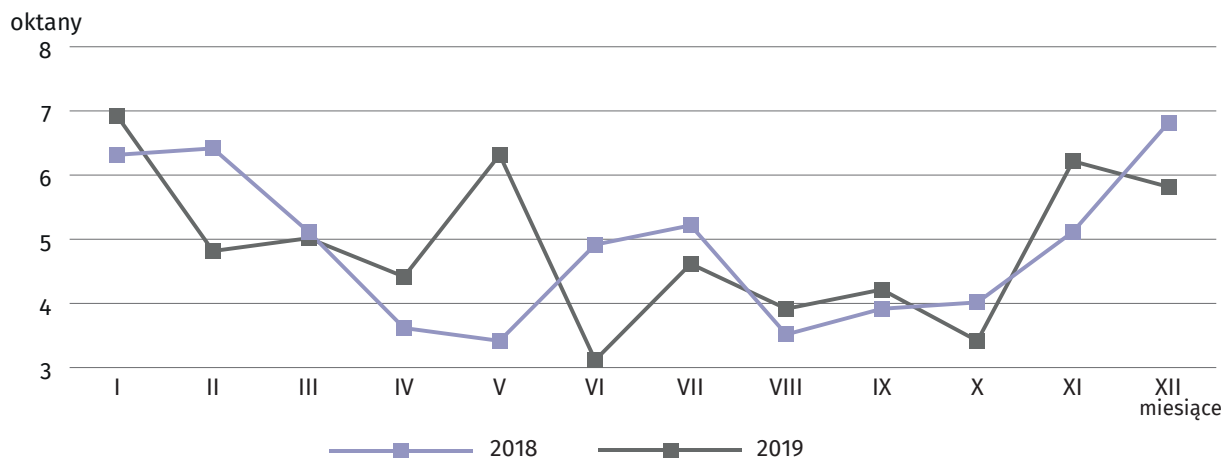

Czerwiec był upalny z temperaturą nawet powyżej 30°C w dzień i 20°C w nocy, ze sporadycznymi opadami deszczu, połączonymi z gwałtownymi burzami, silnym wiatrem i gradobiciem. Odnotowano duży niedobór wilgoci w glebie. Na skutek suszy i wysokich temperatur zboża żółtkły i przysychały. Lokalnie z powodu nawałnic zaobserwowano też wylegnięcie łanów zbóż i częściowe zniszczenie upraw. Brak opadów w czerwcu zahamował wzrost roślin okopowych i warzyw.

Warunki wegetacji w lipcu były na ogół niekorzystne ze względu na deficyt wody w wierzchniej warstwie gleby. Stan wielu upraw uległ pogorszeniu. Warunki pogodowe miały wpływ na wcześniejsze niż przed rokiem rozpoczęcie żniw. Sierpień na ogół był pogodny z przelotnymi opadami deszczu, zwłaszcza w II dekadzie, które częściowo uzupełniły niedobory wody w glebie. Mniejsze niż przed rokiem było porażenie ziemniaków zarazą ziemniaczaną. Ciepła pogoda we wrześniu sprzyjała przeprowadzaniu zbioru upraw, a notowane w ciągu miesiąca opady desz-

czu poprawiły stan uwilgotnienia wierzchniej warstwy gleby. Warunki agrometeorologiczne w październiku były zróżnicowane. Pogoda sprzyjała zbiorom upraw, ale niekorzystnie wpływała na stan uwilgotnienia gleby. Przesuszenie gleby, utrudniało wykonywanie orek i siewów ozimin. Występujące pod koniec października chłodniejsze dni sprzyjały hartowaniu się roślin. Utrzymująca się w listopadzie wysoka jak na tę porę roku temperatura powietrza i gleby podtrzymywała roślinność i miała korzystny wpływ na wschody, wzrost i rozwój późno zasianych ozimin. Umożliwiła także wykonywanie jesiennych prac polowych oraz zbiorów roślin okopowych i pastewnych. Dobowe wahania temperatury powietrza sprzyjały hartowaniu się roślin.

Wykres 7. Zachmurzenie^{ab}
Chart 7. Cloudiness^{ab}
 (Stacja meteorologiczna Rzeszów)

a Wartości średnie. b Stopień zachmurzenia nieba: od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami).
 a Average values b Degree of cloudiness: from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover).

2.1.3. Nawożenie mineralne

2.1.3. Mineral fertilization

Według uogólnionych wyników badania, 78,8 tys. gospodarstw stosowało nawozy mineralne, co stanowiło 60,5% ogółu gospodarstw posiadających użytki rolne w dobrej kulturze. Najwięcej gospodarstw stosowało nawożenie wieloskładnikowe 72,6% i azotowe – 72,0%. Nawozy fosforowe stosowało 3,7% gospodarstw, potasowe – 3,5%. Nawozy wapniowe stosowało tylko 3,9% gospodarstw posiadających użytki w dobrej kulturze rolnej.

Zużycie nawozów mineralnych (NPK) w roku gospodarczym 2018/2019 (w przeliczeniu na czysty składnik) wyniosło 48,3 tys. ton i w porównaniu z poprzednim rokiem gospodarczym było wyższe (o 3,5%). Zużycie w poszczególnych grupach nawozów przedstawiało się następująco:

- azotowe (N) – 21,7 tys. ton, tj. o 7,1% mniej niż przed rokiem,
- fosforowe (P₂O₅) – 10,5 tys. ton, tj. o 15,7% więcej niż przed rokiem,
- potasowe (K₂O) – 16,1 tys. ton, tj. o 13,3% więcej niż przed rokiem.

W przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych zużycie nawozów mineralnych pod zbiory 2019 roku wyniosło 83,3 kg NPK i było niższe (o 2,0%) od poziomu nawożenia pod zbiory 2018 roku. Przy średnim krajowym poziomie zużycia nawozów mineralnych w roku gospodarczym 2018/2019 wynoszącym 129,7 kg NPK na 1 ha użytków rolnych, zużycie tych nawozów w województwie podkarpackim było najniższe w kraju.

W ogólnym zużyciu nawozów mineralnych (w przeliczeniu na czysty składnik) azot (N) stanowił 44,9%, fosfor (P₂O₅) – 21,7% i potas (K₂O) – 33,4%. Przed rokiem udział tych składników wynosił odpowiednio: 50,0%, 19,4% i 30,5%. Stosunek N:P:K w dawce nawozowej w roku gospodarczym 2018/2019 nie uległ istotnej zmianie i kształtował się

według proporcji¹ 1,00:0,48:0,74. Zalecane proporcje nawożenia azotem, fosforem, potasem w nawożeniu zrównoważonym – dla upraw polowych wynosiły 1,00:0,50:0,98, a dla użytków zielonych – 1,00:0,46:0,68.

Stosowanie większej dawki nawozów azotowych wpływa w sposób widoczny na wegetację roślin, stąd są one chętniej stosowane przez rolników. Ma to jednak ujemne skutki, gdyż następują niekorzystne zmiany, polegające na szybkim wyczerpaniu składników wolnodziałających, tj. fosforu i potasu. Stosowanie nawozów naturalnych opóźnia ten proces, a jednocześnie uzupełnia braki nawożenia mineralnego.

Badanie reprezentacyjne wykazało, że 44,2 tys. gospodarstw (33,9% ogółu gospodarstw utrzymujących użytki rolne w dobrej kulturze) stosowało obornik, 6,6 tys. (5,1%) – gnojówkę, 2,2 tys. (1,7%) – gnojowicę. Gospodarstwa zużyły 890 tys. ton obornika, 164 tys. m³ gnojówki i 70 tys. m³ gnojowicy.

Wapnowanie stanowi istotny element nawożenia, determinujący właściwe wykorzystanie nawożenia mineralnego oraz jest warunkiem podniesienia produktywności gleby. Pod wpływem nawożenia wapniowego ziemia staje się mniej podatna na przenikanie metali ciężkich, maleje przy tym toksyczne działanie glinu czy manganu. Procesy rozkładu substancji organicznej są efektywniejsze. W wyniku działania tych wszystkich czynników poprawia się wydajność oraz jakość płodów rolnych.

Zużycie nawozów wapniowych w rolnictwie ogółem pod zbiory 2019 r. wyniosło 8,6 tys. ton (w przeliczeniu na czysty składnik), a w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych 14,9 kg, tj. o 63,0% mniej niż w roku poprzednim. W kraju poziom zużycia nawozów wapniowych wyniósł 55,9 kg CaO na 1 ha użytków rolnych, tj. o 1,5% więcej niż przed rokiem.

Tablica 2. Zużycie nawozów mineralnych i wapniowych (w przeliczeniu na czysty składnik) w latach gospodarczych 2010/2011-2018/2019

Table 2. Consumption of mineral and lime fertilizers (in terms of pure ingredient) in the farming years 2010/2011-2018/2019

Lata gospodarcze Farming years	Nawozy mineralne ^a Mineral fertilizers ^a					Nawozy wapniowe ^b (CaO) Lime fertilizers ^b (CaO)	
	ogółem NPK total NPK	azotowe (N) nitrogenous (N)	fosforowe (P ₂ O ₅) phosphatic (P ₂ O ₅)	potasowe (K ₂ O) potassic (K ₂ O)			
	w tys. ton in thousand tonnes	na 1 ha użytków rolnych w kg per 1 ha of agricultural land in kg				w tys. ton in thousand tonnes	na 1 ha użytków rolnych w kg per 1 ha of agricultural land in kg
2010/2011	41,0	65,2	34,1	15,4	15,7	8,9	14,1
2011/2012	37,2	60,9	32,1	14,0	14,8	4,6	7,5
2012/2013	43,7	74,9	41,7	13,8	19,4	12,3	21,0
2013/2014	46,1	80,1	43,2	15,9	21,0	10,8	18,9
2014/2015	40,6	70,6	35,1	13,9	21,6	11,3	19,7
2015/2016	41,3	70,2	34,7	14,2	21,3	12,6	21,5
2016/2017	46,7	82,2	41,5	15,6	25,1	17,5	30,8
2017/2018	46,6	85,0	42,5	16,5	25,9	22,1	40,3
2018/2019	48,3	83,3	37,4	18,1	27,8	8,6	14,9

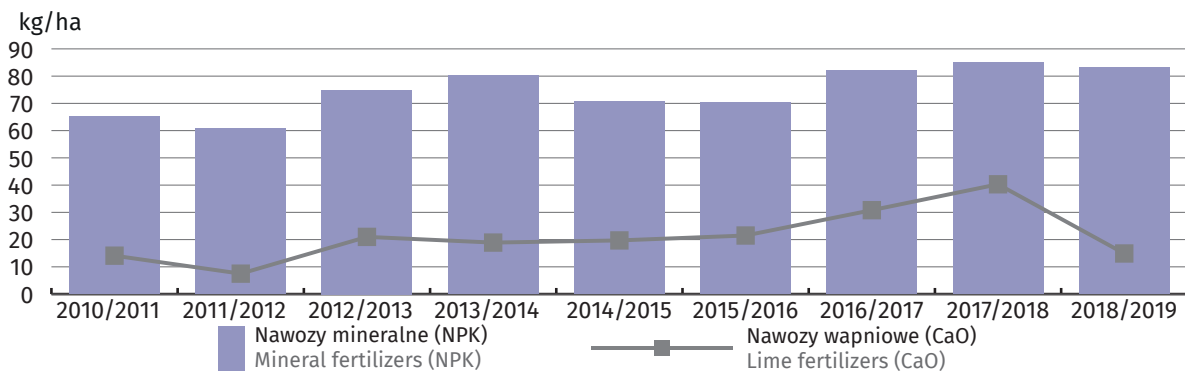
a łącznie z wieloskładnikowymi. b Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym.

a Including mixed fertilizers. b Most frequently in the form of quicklime; including defecated lime.

W roku gospodarczym 2018/2019 zużyto 2,7 tys. ton nawozów wapniowo-magnezowych (CaO+MgO), tj. o 64,8% mniej niż w poprzednim roku gospodarczym. Poziom zużycia nawozów wapniowo-magnezowych w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych dla rolnictwa ogółem wyniósł 4,7 kg i był o 66,9% niższy niż w poprzednim roku gospodarczym.

¹ Opracowane na podstawie danych o zużyciu nawozów azotowych, fosforowych i potasowych w kg na 1 ha użytków rolnych. Zużycie nawozów azotowych przyjęto za 1.

Wykres 8. Zużycie nawozów mineralnych oraz wapniowych w kg na 1 ha użytków rolnych
Chart 8. Consumption of mineral and lime fertilizers in kg per 1 ha of agricultural land

Nawozy wapniowo-magnezowe stosuje się przede wszystkim w celu poprawienia zaopatrzenia roślin uprawnych w składniki drugoplanowe, głównie w wapń, ale również w magnez czy siarkę. Działanie tych składników wpływa stymulująco na plonotwórcze działanie azotu, zmniejsza podatność roślin na czynniki patogeniczne oraz poprawia właściwości fizykochemiczne gleby. Nawozy wapniowo-magnezowe stanowiły 32% zastosowanych nawozów wapniowych

Tablica 3. Zużycie nawozów mineralnych i wapniowych (w przeliczeniu na czysty składnik) w roku gospodarczym 2018/2019

Table 3. Consumption of mineral and lime fertilizers (in terms of pure ingredient) in the farming year 2018/2019

Wyszczególnienie Specification	Nawozy mineralne ^a (NPK) Mineral fertilizers ^a (NPK)	Nawozy wapniowe ^b (CaO) Lime fertilizers ^b (CaO)	w tym nawozy wapniowo-magnezowe (CaO+MgO) of which lime-magnesium fertilizers (CaO+MgO)
Na 1 ha użytków rolnych w kg Per 1 ha of agricultural land in kg			
Ogółem Total	83,3	14,9	4,7
w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	83,6	12,5	4,4
Rok gospodarczy 2017/2018 = 100 2017/2018 farming year = 100			
Ogółem Total	98,0	37,0	33,1
w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	97,7	31,0	31,0
Na 1 ha użytków rolnych w dobrej kulturze w kg Per 1 ha of agricultural land in a good agricultural condition in kg			
Ogółem Total	84,5	15,1	4,8
w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	84,6	12,6	4,4
Rok gospodarczy 2017/2018 = 100 2017/2018 farming year = 100			
Ogółem Total	97,2	36,7	33,1
w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	97,2	30,7	30,6

a łącznie z wieloskładnikowymi. b Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym.
a Including mixed fertilizers. b Most frequently in the form of quicklime; including defecated lime.

2.2. Produkcja głównych ziemiopłodów rolnych

2.2. Production of main crops

2.2.1. Zboża

2.2.1. Cereals

Powierzchnia uprawy zbóż ogółem w 2019 r. wyniosła 232,7 tys. ha i w porównaniu z 2018 r. była wyższa o 6,4 tys. ha, tj. o 2,8% (w kraju zwiększyła się o 1,1%).

Tablica 4. Powierzchnia zasiewów, plony i zbiory zbóż w latach 2017-2019

Table 4. Sown area, yields and harvests of cereals in 2017-2019

Wyszczególnienie Specification	2017	2018	2019	2018=100	
				Ogółem Total	
Powierzchnia w ha Area in ha	229459	226307	232669	102,8	
Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt	39,1	39,0	36,8	94,4	
Zbiory w t Harvests in tonnes	897224	882596	857038	97,1	
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi of which basic cereals with cereal mixed					
Powierzchnia w ha Area in ha	199526	194286	202792	104,4	
Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt	34,9	32,7	33,0	100,9	
Zbiory w t Harvests in tonnes	697308	635041	669687	105,5	

Powierzchnia zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyła się (o 4,4%), w kraju była większa o 1,0%.

Tablica 5. Powierzchnia zasiewów zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w latach 2017-2019

Table 5. Sown area of basic cereals including cereal mixed in 2017-2019

Wyszczególnienie Specification	2017	2018	2019	
			w hektarach in hectares	2018=100
Zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi Basic cereals with cereal mixed	199526	194286	202792	104,4
pszenica ozima winter wheat	83099	79024	86398	109,3
pszenica jara spring wheat	14161	11775	13090	111,2
żyto rye	9884	9839	7715	78,4
jęczmień ozimy winter barley	4005	4709	5124	108,8
jęczmień jary spring barley	18725	19659	23049	117,2
owies oats	22390	22091	22742	102,9
pszenżyto ozime winter triticale	20196	19332	20530	106,2
pszenżyto jare spring triticale	4376	3042	3874	127,4
mieszanki zbożowe ozime winter cereal mixed	2962	2393	1755	73,3
mieszanki zbożowe jare spring cereal mixed	19728	22422	18515	82,6

W uprawie zbóż ogółem przeważały zboża ozime, na które przeznaczono 121,5 tys. ha, tj. 52,2% powierzchni uprawy wszystkich zbóż. W porównaniu z rokiem poprzednim powierzchnia zasiewów zbóż ozimych zwiększyła się o 6,2 tys. ha (o 5,4%).

Powierzchnia zasiewów zbóż jarych w 2019 r. wyniosła 111,1 tys. ha i stanowiła 47,8% zasiewów zbóż ogółem. W porównaniu z 2018 r. była nieznacznie większa o 137 ha (o 0,1%).

W strukturze zasiewów zbóż dominowała pszenica, która w 2019 r. zajmowała 42,8% ogólnej powierzchni zbóż. W porównaniu z 2018 r. jej udział zwiększył się o 2,7 p.proc.

Plony zbóż ogółem w województwie podkarpackim w 2019 r. wyniosły 36,8 dt/ha i w odniesieniu do 2018 r. były niższe (o 5,6%). W porównaniu z przeciętnymi plonami krajowymi były nieznacznie wyższe o 0,3%.

Tablica 6. Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w latach 2017-2019

Table 6. Yields of basic cereals including cereal mixed in 2017-2019

Wyszczególnienie Specification	2017	2018	2019	
	z 1 ha w dt	per 1 ha in dt		2018=100
Zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi Basic cereals with cereal mixed	34,9	32,7	33,0	100,9
pszenica ozima winter wheat	38,8	37,8	37,5	99,2
pszenica jara spring wheat	36,4	33,5	32,7	97,6
żyto rye	28,0	25,3	26,1	103,2
jęczmień ozimy winter barley	36,7	33,1	33,6	101,5
jęczmień jary spring barley	35,1	30,6	31,5	102,9
owies oats	28,9	26,0	27,0	103,8
pszenżyto ozime winter triticale	31,8	30,8	30,7	99,7
pszenżyto jare spring triticale	31,8	27,5	28,8	104,7
mieszanki zbożowe ozime winter cereal mixed	32,6	30,9	30,5	98,7
mieszanki zbożowe jare spring cereal mixed	31,7	28,2	28,0	99,3

Plony zbóż ozimych wyniosły 35,4 dt/ha i były o 0,2 dt/ha (o 0,6%) wyższe niż w 2018 r. Porównując plony poszczególnych gatunków zbóż ozimych z plonami uzyskanymi w roku poprzednim, wzrost odnotowano w plonowaniu żyta o 3,2% i jęczmienia ozimego o 1,5%. Niżej niż przed rokiem plonowały mieszanki ozime o 1,3%, pszenica ozima o 0,8% i pszenżyto ozime o 0,3%.

Zboża ozime przetrzymały na ogół bez większych strat. Wysokie temperatury powietrza w drugiej i trzeciej dekadzie czerwca, przy jednoczesnym znacznym przesuszeniu wierzchniej warstwy gleby doprowadziły do szybszego dojrzewania zbóż, ograniczając jednocześnie ich potencjał produkcyjny. Lokalnie z powodu nawałnic zaobserwowano też wylegnięcie łanów zbóż i częściowe zniszczenie upraw. Żniwa rozpoczęły się o ponad tydzień wcześniej niż przed rokiem.

Plony zbóż jarych wyniosły 38,4 dt/ha i były o 4,5 dt/ha (o 10,5%) niższe od uzyskanych w roku poprzednim. Największy spadek odnotowano w plonowaniu kukurydzy na ziarno o 22,2% i gryki o 19,9%. Pszenica jara plonowała niżej o 2,4%, proso o 2,1%, a mieszanki zbożowe jare – o 0,7%. Wyżej niż przed rokiem plonowało pszenżyto jare o 4,7%, owies – o 3,8% i jęczmień jary – o 2,9%.

Wegetacja zbóż jarych przebiegała w warunkach niedostatecznego uwilgotnienia gleby szczególnie w kwietniu i czerwcu. Na skutek suszy odnotowano, zwłaszcza na glebach lekkich, niedostateczne wykształcenie i wypełnienie kłosów zbóż jarych.

Zbiory zbóż ogółem w 2019 r. w województwie podkarpackim wyniosły 857,0 tys. ton i w odniesieniu do 2018 r. były niższe o 25,6 tys. ton, tj. o 2,9%. Zmniejszenie produkcji zbóż było wynikiem przede wszystkim niższego plonowania zbóż jarych, a zwłaszcza kukurydzy.

Tablica 7. Zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w latach 2017-2019

Table 7. Harvests of basic cereals including cereal mixed in 2017-2019

Wyszczególnienie Specification	2017	2018	2019	
		w tonach	in tonnes	2018=100
Zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi Basic cereals with cereal mixed	697308	635041	669687	105,5
pszenica ozima winter wheat	322599	298856	324149	108,5
pszenica jara spring wheat	51572	39450	42766	108,4
żyto rye	27679	24902	20166	81,0
jęczmień ozimy winter barley	14689	15592	17233	110,5
jęczmień jary spring barley	65717	60242	72532	120,4
owies oats	64737	57370	61413	107,0
pszenżyto ozime winter triticale	64227	59639	63047	105,7
pszenżyto jare spring triticale	13903	8368	11176	133,6
mieszanki zbożowe ozime winter cereal mixed	9654	7392	5357	72,5
mieszanki zbożowe jare spring cereal mixed	62531	63230	51846	82,0

W 2019 r. zebrano 669,7 tys. ton zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi, tj. o 34,6 tys. ton (o 5,5%) więcej niż w 2018 r.

Zboża intensywne (pszenica, jęczmień, pszenżyto) zasiano na powierzchni 152,1 tys. ha, tj. o 14,5 tys. ha (o 10,6%) większej niż w poprzednim roku. Udział powierzchni zbóż intensywnych w grupie zbóż podstawowych z mieszankami wyniósł 75,0%, tj. o 4,2 p.proc. więcej niż przed rokiem, a udział w grupie zbóż ogółem stanowił 65,4% (w 2018 r. 60,8%).

W grupie zbóż intensywnych w porównaniu z 2018 r. zwiększyła się powierzchnia uprawy pszenżyta jarego (o 27,4%), jęczmienia jarego (o 17,2%), pszenicy jarej (o 11,2%), pszenicy ozimej (o 9,3%), jęczmienia ozimego (o 8,8%) i pszenżyta ozimego (o 6,2%). Przy większej powierzchni uprawy i niższych (o 0,6%) plonach, zbiory zbóż intensywnych wyniosły 530,9 tys. ton i były wyższe o 48,8 tys. ton, tj. o 10,1% od zbiorów roku poprzedniego. Udział zbiorów zbóż intensywnych w ogólnej produkcji zbóż wyniósł 61,9% i w porównaniu z 2018 r. zwiększył się o 7,3 p.proc.

W 2019 r. zasiano 50,7 tys. ha zbóż ekstensywnych (żyta, owsa i mieszanek zbożowych), tj. mniej o 6,0 tys. ha (o 10,6%) w porównaniu z 2018 r., a ich udział w grupie zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi wyniósł 25,0%, tj. o 4,2 p.proc. mniej niż w roku poprzednim. W grupie zbóż ekstensywnych zmniejszyła się powierzchnia uprawy mieszanek zbożowych ozimych (o 26,7%), żyta (o 21,6%) i mieszanek zbożowych jarych (o 17,4%). Powierzchnia owsa była większa o 2,9%. Zbiory zbóż ekstensywnych w 2019 r. były o 9,2% niższe niż w roku poprzednim.

Wykres 9. Udział zbiorów poszczególnych gatunków zbóż w zbiorach zbóż ogółem w 2019 r
Chart 9. Share of harvests of individual cereal kinds in total cereal harvests in 2019

2.2.2. Rośliny oleiste

2.2.2. Oilseeds

Powierzchnia uprawy roślin oleistych (rzepak i rzepik, słonecznik na ziarno, soja, len oleisty, mak, gorczyca i inne) w 2019 r. wyniosła 28,9 tys. ha i w porównaniu z 2018 r. była mniejsza o 153 ha, tj. o 0,5%.

Tablica 8. Powierzchnia zasiewów, plony i zbiory roślin oleistych w latach 2017-2019

Table 8. Sown area, yields and harvests of oilseeds in 2017-2019

Wyszczególnienie Specification	2017	2018	2019	2018=100
Ogółem Total				
Powierzchnia w ha Area in ha	25242	29070	28917	99,5
Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt	23,6	25,4	24,8	97,6
Zbiory w t Harvests in tonnes	59634	73875	71632	97,0
w tym rzepak i rzepik of which rape and turnip rape				
Powierzchnia w ha Area in ha	22516	26560	26440	99,5
Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt	24,2	26,0	25,4	97,7
Zbiory w t Harvests in tonnes	54594	69048	67130	97,2

Zbiory roślin oleistych (po przeliczeniu do wilgotności normatywnej 13,0%) w 2019 r. wyniosły 71,6 tys. ton i były niższe o 2,2 tys. ton (o 3,0%) od uzyskanych w roku poprzednim. Niższa produkcja wynika ze zmniejszenia powierzchni uprawy roślin oleistych i niższym plonowaniu.

W uprawie roślin oleistych dominował rzepak i rzepik, który zajmował 91,4% powierzchni uprawy tej grupy roślin. Powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku w 2019 r. wyniosła 26,4 tys. ha, z tego 25,7 tys. ha zajmowała powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku ozimego, a 0,7 tys. ha – jarego. Areal uprawy rzepaku i rzepiku w 2019 r., w porównaniu z 2018 r., był o 120 ha, tj. o 0,5% mniejszy.

Plony rzepaku i rzepiku w 2019 r. wyniosły 25,4 dt/ha i były niższe o 0,6 dt/ha, tj. o 2,3% od uzyskanych w roku poprzednim. Plony rzepaku i rzepiku ozimego wyniosły 25,4 dt/ha i były niższe o 0,7 dt/ha (o 2,7%) od plonów uzyskanych w 2018 r. Plony rzepaku i rzepiku jarego wyniosły 23,9 dt/ha i w porównaniu z rokiem poprzednim były wyższe o 0,3 dt/ha (o 1,3%).

Większość plantacji rzepaku ozimego zasiano w optymalnym terminie agrotechnicznym. Przebieg warunków pogodowych w okresie jesieni sprzyjał kiełkowaniu ziarna i wschodom rzepaku. Rośliny weszły w stan zimowego spoczynku dobrze wyrosnięte i rozkrzewione. Warunki agrometeorologiczne w zimie i na przedwiośniu nie spowodowały większych strat w uprawach. Występujące w kwietniu niedobory wilgoci w warstwie ornej gleby niekorzystnie wpłynęły na wzrost i rozwój roślin. Rośliny były niższe i słabiej rozgałęzione. Opady deszczu w maju poprawiły warunki rozwoju roślin. Dalsza wegetacja przebiegała na ogół bez zakłóceń.

2.2.3. Ziemiaki

2.2.3. Potatoes

Powierzchnia uprawy ziemniaków (łącznie z powierzchnią w ogrodach przydomowych) w 2019 r. wyniosła 23,6 tys. ha i była mniejsza o 4,0 tys. ha (o 14,4%) niż przed rokiem. Prawie cały areal uprawy był skoncentrowany w gospodarstwach indywidualnych.

Tablica 9. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory ziemniaków w latach 2017-2019

Table 9. Cultivation area, yields and harvests of potatoes in 2017-2019

Wyszczególnienie Specification	2017	2018	2019	2018=100
Powierzchnia w ha Area in ha	27671	27577	23606	85,6
Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt	265	243	219	90,1
Zbiory w t Harvests in tonnes	733171	670086	517005	77,2

Średni plon ziemniaków z 1 ha wyniósł 219 dt i był niższy od uzyskanego w roku poprzednim o 9,9%. Plony ziemniaków uzyskane w województwie podkarpackim w odniesieniu do średnich w kraju były wyższe o 2,3%.

Wschody ziemniaków były na ogół wyrównane. Chłodny i deszczowy maj zahamował wzrost roślin. Wysokie temperatury powietrza w czerwcu, przy braku opadów, ograniczyły możliwości plonotwórcze ziemniaków. Na większości plantacji ziemniaki zawiązały małą ilość bulw. Występujące w lipcu opady deszczu poprawiły warunki wegetacji ziemniaków, zwłaszcza odmian późnych.

Produkcja ziemniaków w województwie w 2019 r. wyniosła 517,0 tys. ton i była o 22,8% niższa niż w 2018 r.

2.2.4. Buraki cukrowe

2.2.4. Sugar beets

W województwie podkarpackim powierzchnia uprawy buraków cukrowych w 2019 r. wyniosła 3,7 tys. ha i była mniejsza (o 14,3%) niż rok wcześniej.

Tablica 10. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory buraków cukrowych w latach 2017-2019

Table 10. Cultivation area, yields and harvests of sugar beets in 2017-2019

Wyszczególnienie Specification	2017	2018	2019	2018=100
Powierzchnia w ha Area in ha	4520	4331	3713	85,7
Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt	677	643	638	99,2
Zbiory w t Harvests in tonnes	305950	278493	237005	85,1

Wschody buraków cukrowych były opóźnione i nierównomiernie, ze względu na brak opadów. Poprawa warunków wilgotnościowych w maju przyspieszyła wzrost roślin. Wysokie temperatury powietrza w czerwcu przy ni-

skich opadach atmosferycznych o nierównomiernym rozkładzie spowodowały podsychanie liści i zahamowanie wzrostu i rozwoju roślin. Poprawa stanu uwilgotnienia we wrześniu sprzyjała wzrostowi masy korzeni buraków cukrowych.

Plony osiągnęły poziom 638 dt/ha i były niższe o 5 dt/ha (o 0,8%) od plonów uzyskanych w 2018 r. Zbiory buraków cukrowych wyniosły 237,0 tys. ton i były mniejsze w porównaniu z rokiem poprzednim o 14,9%.

2.3. Produkcja roślin pastewnych

2.3. Feed plants production

2.3.1. Ogólna powierzchnia paszowa

2.3.1. Total fodder area

Powierzchnia paszowa (tj. areal trwałych użytków zielonych oraz polowych upraw pastewnych użytkowanych na paszę) w 2019 r. w plonie głównym wyniosła 240,5 tys. ha i była większa o 38,5 tys. ha (o 19,1%) niż przed rokiem. W 2019 r. na 1 sztukę dużą bydła i owiec łącznie przypadało 3,95 ha powierzchni paszowej, tj. o 0,88 ha więcej niż w 2018 r.

Tablica 11. Powierzchnia paszowa w latach 2015-2019

Table 11. Fodder area in 2015-2019

Lata Years	Ogółem ^a Total ^a			Trwałe użytki zielone Permanent grassland		Polowe uprawy pastewne użytkowane na paszę Field fodder crops used for fodder	
	w ha in ha	w % użytków rolnych in % of arable land	na 1 sztukę dużą ^b bydła i owiec łącznie w ha for 1 large ^b bovine animal and sheep in total in ha	w ha in ha	w % użytków rolnych in % of arable land	w ha in ha	w % po- wierzchni zasiewów in % of sown area
2015	229606	40,0	2,95	209640	36,5	19966	6,2
2016	242905	41,3	3,32	229801	39,1	13104	4,2
2017	219219	38,6	3,01	205199	36,1	14020	4,5
2018	201980	36,8	3,07	190232	34,7	11748	3,8
2019	240470	41,5	3,95	231343	39,9	9127	2,9
Różnica 2019-2018	+38490	+4,7	+0,88	+41111	+5,2	-2621	-0,9

a Powierzchnia paszowa ogółem obejmuje powierzchnię trwałych użytków zielonych oraz powierzchnię upraw pastewnych (w uprawie polowej). b Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy wykorzystaniu następujących współczynników: dla bydła – 0,8, dla owiec – 0,08.

a The total fodder area includes permanent grassland and fodder area (in the field). b The conversion of the animal population from physical pieces to calculating large pieces is made using the following factors: for cattle – 0.8, for sheep – 0.08.

2.3.2. Produkcja pasz z upraw polowych

2.3.2. Production of fodder from field crops

Rośliny pastewne uprawiane na gruntach ornych z przeznaczeniem na paszę (siano, zielonka zarówno na bieżące skarmianie jak i na kiszonkę oraz korzenie okopowych pastewnych) zajmowały powierzchnię 9,1 tys. ha, tj. o 2,6 tys. ha (o 22,3%) mniejszej od powierzchni notowanej w 2018 r.

Produkcję pasz uzyskuje się również z powierzchni dodatkowej, tj. wsiewek i poplonów. W 2019 r. powierzchnia wsiewek i poplonów z przeznaczeniem na paszę wyniosła 1,8 tys. ha.

Tablica 12. Plony roślin pastewnych w latach 2017-2019

Table 12. Yields of fodder plants in 2017-2019

Wyszczególnienie Specification	2017	2018	2019	
	z 1 ha w dt per 1 ha in dt		2018=100	
Łąki ^a Meadows ^a	33,5	43,5	42,4	97,5
Pastwiska ^a Pastures ^a	27,8	28,0	27,6	98,6
Strączkowe pastewne ^a Fodder legumes ^a	35,4	38,6	35,6	92,2
peluszka field peas	36,4	35,4	38,2	107,9
wyka vetch	34,0	40,0	33,4	83,5
bobik beans	-	35,1	-	.
łubin lupine	-	-	36,6	.
mieszanki strączkowe i zbożowo-strączkowe leguminous and cereal legume mixtures	39,0	39,4	38,8	98,5
Motylkowe drobnonasienne, inne pastewne i trawy ^a Small-seeded legumes other fodder and grass ^a	44,0	41,7	37,6	90,2
koniczyna clover	53,3	51,9	48,8	94,0
lucerna lucerne	51,2	50,8	51,7	101,8
esparceta sainfoin	37,6	-	-	.
seradela i inne motylkowe seradella and other legumes	41,4	42,0	35,9	85,5
inne pastewne other fodder	40,7	36,1	42,3	117,2
trawy polowe field grasses	41,1	38,0	36,4	95,8
Kukurydza (zielonka) Maize (green fodder)	439	441	359	81,4
Okopowe pastewne Fodder roots	462	484	463	95,7
Poplony i wsiewki Aftercrops and crops	124	110	110	100,0

a Plony zielonki w przeliczeniu na siano.

a Yields of green fodder converted to hay.

Powierzchnia okopowych pastewnych w 2019 r. wyniosła 0,2 tys. ha i w porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyła się o 51,3%. Plony okopowych pastewnych były niższe (o 4,3%) niż przed rokiem i wyniosły w 2019 r. 463 dt/ha.

Tablica 13. Zbiory z upraw pastewnych w latach 2018-2019

Table 13. Harvests from fodder crops in 2018-2019

Wyszczególnienie Specification	2018		2019		Różnica 2019-2018	
	ogółem total	na 1 sztukę dużą ^a bydła i owiec łącznie for 1 large ^a bovine animal and sheep in total	ogółem total	na 1 sztukę dużą ^a bydła i owiec łącznie for 1 large ^a bovine animal and sheep in total	ogółem total	na 1 sztukę dużą ^a bydła i owiec łącznie for 1 large ^a bovine animal and sheep in total
Zbiory ^a Harvests ^a	8316029	126,4	9679798	158,9	+1363769	+32,5
z łąk from meadows	7357430	111,8	8759616	143,8	+1402186	+32,0
z pastwisk from pastures	586286	8,9	682194	11,2	+95908	+2,3
strączkowych legumes	6099	0,1	7397	0,1	+1298	0,0
peluszki field pea	673	0,0	420	0,0	-253	0,0
wyka vetch	40	0,0	4041	0,1	+4001	+0,1
bobik beans	421	0,0	-	-	-421	0,0
łubin lupine	-	-	220	0,0	+220	0,0
mieszanki strączkowe i zbożowo- -strączkowe leguminous and cereal-legume mixtures	4964	0,1	2716	0,0	-2248	-0,1
motylkowych drobno-nasiennych, innych pastewnych i traw legumes seed, other fodder and grass	366214	5,6	230591	3,8	-135623	-1,8
koniczyny clover	87123	1,3	78450	1,3	-8673	0,0
lucerna lucerne	30548	0,5	25074	0,4	-5474	-0,1
seradela i inne motylkowe seradella and other legumes	37308	0,6	15739	0,3	-21569	-0,3
inne pastewne other fodder	30703	0,5	7563	0,1	-23140	-0,4
trawy polowe field grasses	180532	2,7	103765	1,7	-76767	-1,0
Zbiory kukurydzy (zielonka) Maize harvests (green fodder)	1019600	15,5	911028	15,0	-108572	-0,5
Zbiory okopowych pastewnych Fodder roots	245132	3,7	114450	1,9	-130682	-1,8

a Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy wykorzystaniu następujących współczynników: dla bydła – 0,8, dla owiec – 0,08. b Bez względu na sposób zbioru w przeliczeniu na siano.

a The conversion of the animal population from physical pieces to calculating large pieces is made using the following factors: for cattle - 0.8, for sheep - 0.08. b Regardless of the method of harvesting, converted to hay.

Kukurydzę na zielonkę w 2019 r. uprawiano na powierzchni 2,5 tys. ha, tj. o 9,8% większej niż w roku poprzednim. Plony zielonej masy kukurydzy wyniosły 359 dt/ha i były o 18,6% niższe niż przed rokiem.

2.3.3. Produkcja z trwałych użytków zielonych

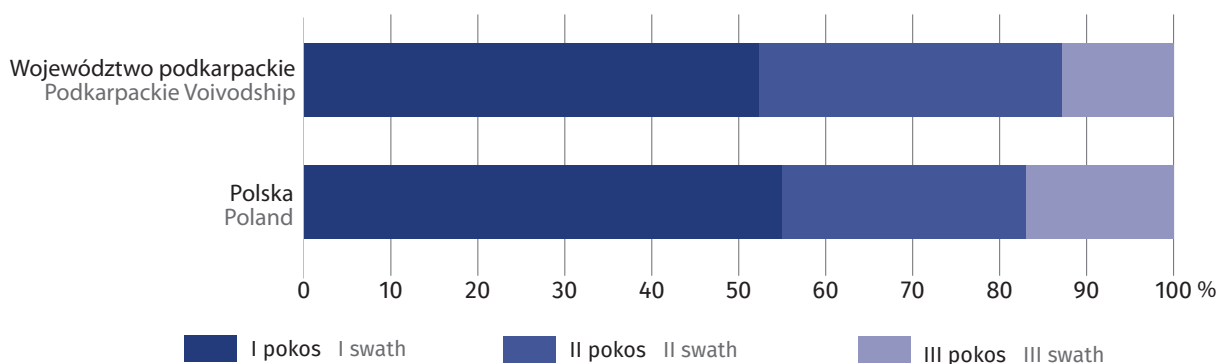
2.3.3. Production from permanent green land

Powierzchnia trwałych użytków zielonych, tj. łąk i pastwisk trwałych w 2019 r. wyniosła 231,3 tys. ha i była o 41,1 tys. ha (o 21,6%) większa niż w 2018 r.

Areał łąk trwałych w 2019 r. zajmował 206,6 tys. ha i zwiększył się o 37,3 tys. ha (o 22,0%) w stosunku do roku poprzedniego. Szacuje się, że powierzchnia łąk trwałych niewykorzystanych gospodarczo (czyli nieeksploatowanych, a także skoszonych, lecz niezebranych) w I pokosie wyniosła 48,2 tys. ha, tj. 23,3% ogólnej powierzchni łąk trwałych, w II pokosie – 59,7 tys. ha, tj. 28,9%, a w III pokosie – 110,5 tys. ha, tj. 53,5%.

Wykres 10. Udział zbiorów z poszczególnych pokosów w ogólnej produkcji siana z łąk trwałych w 2019 r.

Chart 10. Share of harvests of individual swathes in total production of hay from permanent meadows in 2019

Średni plon trzech pokosów z łąk trwałych (w przeliczeniu na siano) wyniósł 42,4 dt/ha i w porównaniu z 2018 r. był niższy o 1,1 dt/ha, tj. o 2,5%. W pierwszym pokosie z łąk trwałych uzyskano średni plon wynoszący 22,2 dt/ha, tj. o 4,2 dt/ha (o 23,3%) więcej niż w roku poprzednim. W drugim pokosie – 14,8 dt/ha, tj. o 6,5 dt/ha (o 30,5%) mniej niż przed rokiem. Plon trzeciego pokosu wyniósł 5,5 dt/ha i był wyższy o 1,3 dt/ha (o 31,0%) niż w 2018 r. Produkcja siana z łąk trwałych łącznie z trzech pokosów wyniosła 876,0 tys. ton i była o 19,1% wyższa od produkcji sprzed roku.

Tablica 14. Powierzchnia, plony i zbiory z łąk trwałych w latach 2017-2019

Table 14. Area, yields and harvests from permanent meadows in 2017-2019

Wyszczególnienie Specification	2017	2018	2019	2018=100
Powierzchnia w ha Area in ha	183384	169314	206615	122,0
Plony z 1 ha w dt ^a Yields per 1 ha in dt ^a	33,5	43,5	42,4	97,5
Zbiory w t Harvests in tonnes	613697	735743	875962	119,1

a W przeliczeniu na siano.

a In terms of hay.

Powierzchnia pastwisk trwałych w 2019 r. wyniosła 24,7 tys. ha i była większa o 3,8 tys. ha (o 18,2%) niż w 2018 r. Plony z pastwisk trwałych (w przeliczeniu na siano) wyniosły 27,6 dt/ha i w porównaniu z rokiem poprzednim były niższe o 0,4 dt/ha, tj. o 1,4%.

Zbiory z pastwisk trwałych (w przeliczeniu na siano) wyniosły 68,2 tys. ton i były o 16,4% wyższe od uzyskanych w 2018 r.

Tablica 15. Powierzchnia, plony i zbiory z pastwisk trwałych w latach 2017-2019

Table 15. Area, yields and harvests from permanent pastures in 2017-2019

Wyszczególnienie Specification	2017	2018	2019	2018=100
Powierzchnia w ha Area in ha	21815	20918	24728	118,2
Plony z 1 ha w dt ^a Yields per 1 ha in dt ^a	27,8	28,0	27,6	98,6
Zbiory w t Harvests in tonnes	60655	58629	68219	116,4

a W przeliczeniu na siano.

a In terms of hay.

2.4. Produkcja ogrodnicza

2.4. Gardening

2.4.1. Warzywa gruntowe

2.4.1. Ground vegetables

Zbiory warzyw gruntowych w 2019 r. wyniosły 93,4 tys. ton i były wyższe o 4,7 tys. ton (o 5,3%) od produkcji uzyskanej w 2018 r.

Tablica 16. Zbiory^a warzyw gruntowych w latach 2017-2019

Table 16. Harvests^a of ground vegetables in 2017-2019

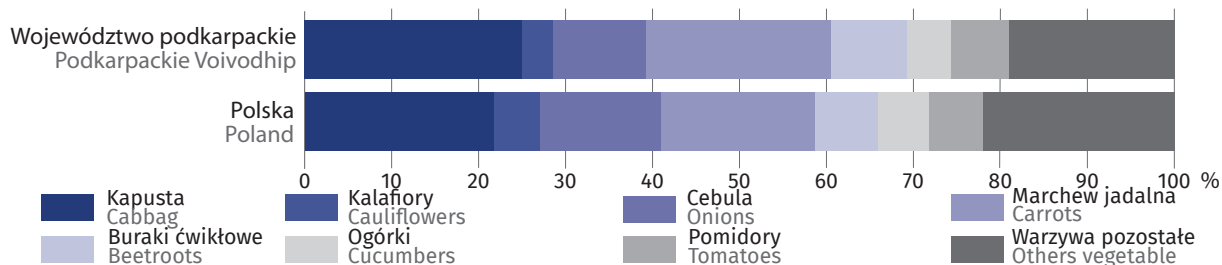
Wyszczególnienie Specification	2017	2018	2019	
			w dt	in dt
Ogółem Total	924160	886400	933523	105,3
Kapusta Cabbag	236076	213005	233090	109,4
Kalafiory Cauliflowers	32774	32123	33013	102,8
Cebula Onion	94535	93133	100755	108,2
Marchew jadalna Carrot	191040	189345	197624	104,4
Buraki ćwikłowe Beetroot	87776	77307	81357	105,2
Ogórki Cucumbers	49549	48363	47971	99,2
Pomidory Tomatoes	58699	58170	61932	106,5
Warzywa pozostałe ^b Other vegetable ^b	173712	174954	177783	101,6

a Łącznie z ogrodami przydomowymi. b Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar, chrzan, szparagi, szczypiorek, koper, groch zielony, fasola szparagowa, brukselka, papryka itp.

a Including kitchen gardens. b Parsley, leeks, celeries, radish, salad, rhubarb, horseradish asparagus, chives, dill, green peas, green beans, brussels sprouts, peppers, etc.

Wykres 11. Struktura zbiorów warzyw gruntowych w 2019 r

Chart 11. Structure of harvests of ground vegetables in 2019

Powierzchnia uprawy warzyw gruntowych w gospodarstwach rolnych z uwzględnieniem arealów warzyw gruntowych w ogrodach przydomowych w 2019 r. wyniosła 5,1 tys. ha i zwiększyła się o 4,0% w porównaniu z 2018 r. Zwiększenie arealów uprawy zanotowano dla wszystkich podstawowych gatunków warzyw (oprócz ogórków), w tym największy w przypadku kalafiorów i cebuli.

Tablica 17. Powierzchnia^a uprawy warzyw gruntowych w latach 2017-2019

Table 17. Cultivation area^a of ground vegetables in 2017-2019

Wyszczególnienie Specification	2017	2018	2019		
			w ha	in ha	2018=100
Ogółem Total	4779	4871	5066		104,0
Kapusta Cabbag	531	533	586		110,0
Kalafiory Cauliflowers	231	236	238		100,6
Cebula Onion	520	521	573		110,0
Marchew jadalna Carrot	840	861	877		101,9
Buraki ćwikłowe Beetroot	366	368	379		102,7
Ogórki Cucumbers	353	363	355		97,8
Pomidory Tomatoes	273	277	279		100,6
Warzywa pozostałe ^b Other vegetable ^b	1665	1711	1779		104,0

a łącznie z ogrodami przydomowymi. b Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar, chrzan, szparagi, szczypiorek, koper, groch zielony, fasola szparagowa, brukselka, papryka itp.

a Including kitchen gardens. b Parsley, leeks, celeries, radish, salad, rhubarb, asparagus, chives, dill, green peas, green beans, brussels sprouts, peppers, etc.

Plony większości podstawowych gatunków warzyw gruntowych były wyższe od uzyskanych w roku poprzednim. Największy wzrost odnotowano w plonowaniu pomidorów i buraków ćwikłowych.

Tablica 18. Plony warzyw gruntowych w latach 2017-2019

Table 18. Yields of ground vegetables in 2017-2019

Wyszczególnienie Specification	2017	2018	2019		
			z 1 ha w dt	per 1 ha in dt	2018=100
Kapusta Cabbag	445	400	398		99,5
Kalafiory Cauliflowers	142	136	139		102,2
Cebula Onion	182	179	176		98,3
Marchew jadalna Carrot+	227	220	225		102,3
Buraki ćwikłowe Beetroot	240	210	215		102,4
Ogórki Cucumbers	140	133	135		101,5
Pomidory Tomatoes	215	210	222		105,7
Warzywa pozostałe ^a Other vegetable ^a	104	102	100		98,0

a Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar, chrzan, szparagi, szczypiorek, koper, groch zielony, fasola szparagowa, brukselka, papryka itp.

a Parsley, leeks, celeries, radish, salad, rhubarb, asparagus, chives, dill, green peas, green beans, brussels sprouts, peppers, etc.

Warunki dla wzrostu warzyw gruntowych w 2019 r. były niekorzystne. Siewy były opóźnione, a wschody nierówne. Brak opadów deszczu w kwietniu zahamował kiełkowanie i wschody warzyw gruntowych i na wielu plantacjach konieczne było dosiewanie. Opady deszczu w maju poprawiły warunki wilgotnościowe, jednak niskie temperatury powietrza zahamowały wzrost roślin. Wysokie temperatury i ponowny niedobór wilgoci w glebie w czerwcu nie sprzyjały wegetacji większości gatunków warzyw gruntowych. Opady deszczu w drugiej dekadzie sierpnia poprawiły warunki wegetacji warzyw zwłaszcza odmian późniejszych.

Plony kapusty w 2019 r. wyniosły 398 dt/ha i były o 0,5% niższe niż przed rokiem. Zwiększyła o 10,0% powierzchnia uprawy kapusty, co przełożyło się na większe (o 9,4%) zbiory kapusty.

Zbiory kalafiorów były o 2,8% wyższe niż w roku poprzednim, o czym zadecydowało wyższe plonowanie (o 2,2%). Powierzchnia uprawy kalafiorów była większa niż przed rokiem o 0,6%.

Niżej niż przed rokiem plonowała cebula (o 1,7%). Jej plon wyniósł 176 dt/ha. Na wielu plantacjach zanotowano słabą jakość cebuli.

Poprawa warunków wilgotnościowych w sierpniu korzystnie wpłynęła na plonowanie warzyw korzeniowych. Plony buraków ćwikłowych były o 2,4% wyższe niż w 2018 r. i wyniosły 215 dt/ha. Marchew jadalna plonowała na poziomie 225 dt/ha, tj. o 2,3% wyższym niż rok temu. Zwiększył się areal uprawy buraków ćwikłowych o 2,7%, a powierzchnia uprawy marchwi jadalnej była większa o 1,9%.

W 2019 r. uzyskano niższą niż przed rokiem (o 0,8%) produkcję ogórków gruntowych. Na zmniejszenie produkcji miała wpływ mniejsza powierzchnia uprawy (o 2,2%), przy wyższej wydajności z jednostki powierzchni (o 1,5%).

Wyższą (o 6,5%) niż przed rokiem uzyskano produkcję pomidorów, co było wynikiem wyższego ich plonowania (o 5,7%). Powierzchnia uprawy była o 0,6% większa niż 2018 r.

Brak opadów deszczu oraz wysokie temperatury powietrza wpłynęły na spadek plonowania warzyw z grupy pozostałe. Plonowanie tej grupy warzyw było niższe niż przed rokiem o 2,0%, jednak zbiory były wyższe (o 1,6%) co było wynikiem większej powierzchni uprawy (o 4,0%).

2.4.2. Sadownictwo

2.4.2. Fruit farming

Produkcja owoców z drzew i krzewów owocowych oraz z plantacji jagodowych (bez produkcji z drzew i krzewów rosnących poza sadami) w 2019 r. wyniosła 40,5 tys. ton i była niższa prawie 2-krotnie (o 47,0 tys. ton) od rekordowo wysokiej produkcji uzyskanej w 2018 r.

Warunki agrometeorologiczne w 2019 r. były niekorzystne do wegetacji drzew i krzewów owocowych. Rośliny sadownicze przetrzymały bez większych strat. Kwitnienie drzew i krzewów owocowych było zależne od gatunku i odmiany. Drzewa owocowe, które przed rokiem plonowały bardzo wysoko, słabiej zawiązały pąki kwiatowe. Niska temperatura powietrza podczas kwitnienia nie sprzyjała oblotowi pszczoł i dobremu zapylaniu, problemem stała się coraz częściej malejąca liczba pszczoł. Wiosenne przymrozki spowodowały duże straty na wielu plantacjach drzew i krzewów owocowych. Brak dostatecznej ilości wilgoci w glebie w okresie letnim, dodatkowo przyczynił się do zmniejszenia plonowania roślin sadowniczych.

Owoce z drzew

Łączna produkcja owoców z drzew w sadach wyniosła 24,2 tys. ton i była o 63,7% mniejsza od bardzo wysokiej produkcji z roku 2018. Uszkodzenia kwiatów i zawiązków owoców przez wiosenne przymrozki, niedobór wilgoci w glebie w okresie wegetacji oraz przesilenie drzew rekordowym owocowaniem w roku poprzednim przyczyniły się do uzyskania bardzo niskich zbiorów.

Tablica 19. Zbiory owoców z drzew owocowych w sadach w latach 2017-2019

Table 19. Harvests of fruit from fruit trees in orchards in 2017-2019

Wyszczególnienie Specification	2017	2018	2019	
	w dt in dt		2018=100	
Ogółem Total	264794	666011	241975	36,3
Jabłka Apples	238203	588631	209097	35,5
Gruszki Pears	4272	9604	4083	42,5
Śliwki Plums	5785	15082	4524	30,0
Wiśnie Cherries	7773	15881	13983	88,0
Czereśnie Sweet cherries	3360	6829	2709	39,7
Brzoskwinie Peaches	575	3406	1531	45,0
Morele Apricots	363	1482	502	33,9
Orzechy włoskie Walnuts	4463	25096	5546	22,1

W 2019 r. uzyskano znacznie niższą niż przed rokiem produkcję owoców z wszystkich gatunków drzew owocowych. Najwyższy spadek zbiorów, w porównaniu z rokiem poprzednim, zanotowano dla orzechów włoskich, moreli i brzoskwiń.

Wykres 12. Struktura zbiorów owoców z drzew owocowych w sadach w 2019 r.

Chart 12. Structure of harvests of fruit from fruit trees in orchards in 2019

Tablica 20. Powierzchnia uprawy drzew owocowych w sadach w latach 2017-2019

Table 20. Cultivation area of fruit trees in orchards in 2017-2019

Wyszczególnienie Specification	2017	2018	2019	
	w ha in ha		2018=100	
Ogółem Total	6322	6259	6274	100,2
Jabłka Apples	3866	3839	3847	100,2
Gruszki Pears	208	202	209	103,1
Śliwki Plums	303	301	302	100,3
Wiśnie Cherries	588	559	559	100,0
Czereśnie Sweet cherries	136	136	136	100,0
Brzoskwinie Peaches	62	62	62	100,0
Morele Apricots	50	50	50	100,0
Orzechy włoskie Walnuts	1109	1109	1109	100,0

Powierzchnia uprawy drzew owocowych w sadach nieznacznie się zwiększyła (o 0,2%) w porównaniu z 2018 r. Odnotowano zwiększenie arealów gruszy (o 3,1%), śliw (o 0,3%) i jabłoni (o 0,2%). Powierzchnia wiśni, czereśni, brzoskwiń, moreli i orzechów włoskich utrzymała się na poziomie sprzed roku.

Tablica 21. Plony owoców z drzew owocowych w sadach w latach 2017-2019

Table 21. Fruit yields from fruit trees in orchards in 2017-2019

Wyszczególnienie Specification	2017	2018	2019	
	z 1 ha w dt per 1 ha in dt		2018=100	
Jabłka Apples	61,6	153,3	54,4	35,5
Gruszki Pears	20,5	47,5	19,6	41,3
Śliwki Plums	19,1	50,1	15,0	29,9
Wiśnie Cherries	13,2	28,4	25,0	88,0
Czereśnie Sweet cherries	24,8	50,4	20,0	39,7
Brzoskwinie Peaches	9,2	54,7	24,6	45,0
Morele Apricots	7,2	29,5	10,0	33,9
Orzechy włoskie Walnuts	4,0	22,6	5,0	22,1

Po rekordowym sezonie owocowania w poprzednim roku, w 2019 r., znacznie niżej plonowały wszystkie gatunki drzew owocowych.

W 2019 r. zbiory jabłek w sadach były ponad 2,5-krotnie niższe od uzyskanych wysokich zbiorów w roku poprzednim i wyniosły 20,9 tys. ton. Niższe zbiory związane były z bardzo słabym zawiązywaniem owoców po wysokim plonowaniu w 2018 r., uszkodzeniami kwiatów i zawiązków owoców przez wiosenne przymrozki, gorszymi warunkami wegetacji niż przed rokiem.

W porównaniu z poprzednim rokiem słabo zawiązały owoce grusz w sadach. Zbiory gruszek wyniosły 0,4 tys. ton i były dwukrotnie mniejsze niż w 2018 r.

Produkcja śliwek w sadach wyniosła 0,5 tys. ton i była o 70,0% niższa od wysokich zbiorów roku poprzedniego. Plonowanie było znacznie gorsze od zanotowanego w 2018 r.

Wiosenne przymrozki spowodowały duże szkody na wielu plantacjach czereśni. Zbiory czereśni w omawianym roku były 2,5-krotnie niższe niż przed rokiem. Spośród drzew owocowych, jedynie wiśnie w najmniejszym stopniu zareagowały na niekorzystne warunki wegetacji. Wprawdzie produkcja wiśni w 2019 r. była niższa niż przed rokiem (o 12,0%), ale był to najniższy spadek w porównaniu do poziomu produkcji innych gatunków drzew owocowych.

W 2019 r., po bardzo dobrym owocowaniu przed rokiem, w przypadku orzechów włoskich, brzoskwiń i moreli uzyskano bardzo niskie zbiory. W porównaniu z rokiem poprzednim brzoskwiń zebrano ponad 2-krotnie mniej, a moreli 3-krotnie mniej. Produkcja orzechów włoskich była prawie 5-krotnie mniejsza.

Owoce z krzewów owocowych i plantacji jagodowych

Zbiory owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych w sadach oraz zbiory truskawek i poziomek gruntowych w 2019 r. wyniosły łącznie 16,3 tys. ton i zmniejszyły się o 4,6 tys. ton (o 21,9%) w stosunku do zbiorów uzyskanych w roku poprzednim.

Tablica 22. Zbiory owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych w sadach oraz truskawek i poziomek w latach 2017-2019

Table 22. Harvests of fruit from fruit bushes and berry plantations in orchards as well as strawberries and wild strawberries in 2017-2019

Wyszczególnienie Specification	2017	2018	2019	
			w dt	in dt
				2018=100
Ogółem Total	143121	209045	163357	78,1
Truskawki i poziomki Strawberries and wild strawberries	37455	43146	35050	81,2
Maliny ^a Raspberries ^a	30980	39603	16293	41,1
Porzeczki Currants	36649	72136	77658	107,7
Agrest Gooseberries	3770	4411	3418	77,5
Leszczyna Hazel	579	932	768	82,4
Aronia Chokeberry,	12508	19972	7354	36,8
Borówka wysoka Highbush blueberry	5935	8347	10683	128,0
Winorośl Vine	14805	20016	11771	58,8
Pozostałe jagodowe Other blueberry	440	482	362	75,1

a łącznie z jeżyną bezkolcową.

a Including thornless blackberry.

W porównaniu do roku poprzedniego zanotowano spadek produkcji owoców większości gatunków krzewów owocowych i plantacji jagodowych w sadach oraz truskawek. Największy spadek produkcji odnotowano w przypadku aronii, malin i winorośli w sadach. Więcej niż przed rokiem zebrano borówki wysokiej i porzeczek.

Tablica 23. Powierzchnia uprawy krzewów owocowych i plantacji jagodowych w sadach oraz truskawek i poziomek w latach 2017-2019

Table 23. Cultivation area of fruit shrubs and berry plantations in orchards as well as strawberries and wild strawberries in 2017-2019

Wyszczególnienie Specification	2017	2018	2019	
	w ha in ha		2018=100	
Truskawki i poziomeki Strawberries and wild strawberries	1401	1402	1402	100,0
Maliny ^a Raspberries ^a	924	923	741	80,3
Porzeczki Currants	1872	1853	1838	99,2
Agrest Gooseberries	107	105	114	108,4
Leszczyna Hazel	69	69	66	95,7
Aronia Chokeberry,	377	351	192	54,5
Borówka wysoka Highbush blueberry	154	253	294	116,5
Winorośl Vine	291	291	291	100,0
Pozostałe jagodowe Other blueberry	23	23	16	69,2

a łącznie z jeżyną bezkolcową.
a Including thornless blackberry.

W 2019 r. zmniejszyła się powierzchnia uprawy w sadach aronii, pozostałych jagodowych, malin, leszczyny i nieznacznie porzeczki. Zwiększyła się natomiast powierzchnia borówki wysokiej i agrestu. Powierzchnia winorośli w sadach oraz truskawek utrzymała się na poziomie sprzed roku.

Tablica 24. Plony owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych w sadach oraz truskawek i poziomek w latach 2017-2019

Table 24. Yields of fruit from fruit bushes and berry plantations in orchards as well as strawberries and wild strawberries in 2017-2019

Wyszczególnienie Specification	2017	2018	2019	
	z 1 ha w dt per 1 ha in dt		2018=100	
Truskawki i poziomeki Strawberries and wild strawberries	26,7	30,8	25,0	81,2
Maliny ^a Raspberries ^a	33,5	42,9	22,0	51,3
Porzeczki Currants	19,6	38,9	42,3	108,7
Agrest Gooseberries	35,2	42,0	30,0	71,4
Leszczyna Hazel	8,4	13,5	11,6	85,9
Aronia Chokeberry,	33,2	56,9	38,4	67,5
Borówka wysoka Highbush blueberry	38,5	33,0	36,3	110,0
Winorośl Vine	50,9	68,9	40,5	58,8
Pozostałe jagodowe Other blueberry	19,1	20,9	22,7	108,6

a łącznie z jeżyną bezkolcową.
a Including thornless blackberry.

Krzewy owocowe i plantacje jagodowe przetrzymały bez większych strat. Wiosenne przymrozki występujące w czasie kwitnienia i zawiązywania owoców oraz okresowa susza znacznie ograniczyły plonowanie krzewów owocowych.

W 2019 r. zbiory truskawek były o 18,8% niższe niż przed rokiem. Ujemny wpływ na wielkość produkcji miały uszkodzenia spowodowane przez przymrozki wiosenne zwłaszcza odmian wczesnych. Brak dostatecznej ilości wilgoci w glebie oraz wysokie temperatury w czerwcu, znacznie ograniczyły plonowanie truskawek. Zbiór owoców był nieco skrócony.

Produkcja malin w sadach w 2019 r. wyniosła 1,6 tys. ton i była ponad 2-krotnie niższa od produkcji ubiegłorocznej i był to największy spadek produkcji w porównaniu do innych gatunków krzewów owocowych. Przymrozki wiosenne dotknęły przede wszystkim plantacje odmian jesiennych, a z powodu suszy zasychały pędy niektórych odmian. Wiele plantacji malin zostało zlikwidowanych, powierzchnia zmniejszyła się o prawie 20% (niskie ceny skupu w 2018 r. i brak siły roboczej).

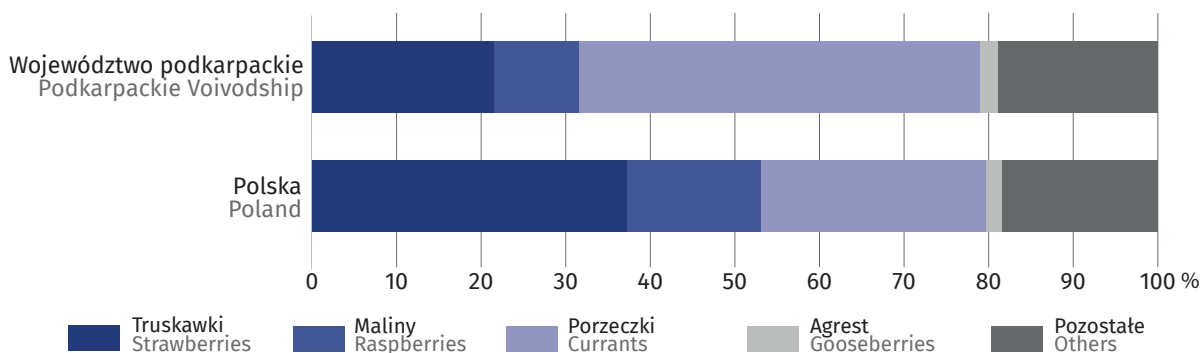
Zbiory porzeczek ogółem (czarnych i kolorowych) w sadach oceniono na 7,8 tys. ton i były o 7,4% większe od zbiorów w 2018 r. Mniej niż przed rokiem zebrano porzeczek kolorowych (o 15,1%). Produkcja porzeczek czarnych w sadach w 2019 r. była o 17,8% większa niż przed rokiem.

Z powodu niekorzystnych warunków agrometeorologicznych plonowanie agrestu było ograniczone co zdecydowało o niższej (o 22,5%) niż przed rokiem produkcji.

Łączne zbiory pozostałych owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych w sadach (aronii, borówki wysokiej, leszczyny, winorośli i pozostałych jagodowych) wyniosły w 2019 r. 3,1 tys. ton, i były o 37,8% mniejsze niż przed rokiem. W porównaniu z 2018 r. największy spadek produkcji odnotowano dla aronii i winorośli.

Wykres 13. Struktura zbiorów owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych w 2019 r.

Chart 13. Structure of harvests of fruit from fruit shrubs and berry plantations in 2019

2.5. Udział województwa w krajowej produkcji głównych ziemiopłodów

2.5. Share of the voivodship in domestic production of main crops

Średnie plony z 1 ha w województwie podkarpackim w 2019 r., w porównaniu z uzyskanymi przeciętnymi plonami w kraju, były niższe w przypadku rzepaku i rzepiku – o 6,3%, łąk trwałych – o 4,9%. Uzyskane w województwie plony buraków cukrowych, ziemniaków i zbóż ogółem były wyższe od średnich krajowych odpowiednio: o 11,0%, o 2,3% i o 0,3%

W porównaniu z województwami o plonach najwyższych i najniższych, różnice (w dt z 1 ha) przedstawiają się następująco:

różnica do plonów najwyższych

zboża ogółem	-	minus 14,9 dt z 1 ha (opolskie),
rzepak i rzepik	-	minus 5,6 dt z 1 ha (podlaskie),
ziemniaki	-	minus 67 dt z 1 ha (pomorskie),
buraki cukrowe	-	minus 104 dt z 1 ha (pomorskie),

różnica do plonów najniższych

zboża ogółem	-	plus 8,4 dt z 1 ha (podlaskie),
rzepak i rzepik	-	plus 2,7 dt z 1 ha (świętokrzyskie),
ziemniaki	-	plus 57 dt z 1 ha (śląskie),
buraki cukrowe	-	plus 352 dt z 1 ha (podlaskie).

Zbiory zbóż ogółem w województwie podkarpackim w 2019 r. stanowiły 3,0% zbiorów zbóż ogółem w Polsce, co daje 13. miejsce w kraju, a zbiory rzepaku i rzepiku – 2,8% zbiorów krajowych (11. miejsce w kraju). Produkcja ziemniaków stanowiła 7,8% produkcji krajowej, co uplasowało województwo na 5. miejscu w kraju, a zbiory buraków cukrowych – 1,7% zbiorów krajowych (10. miejsce w kraju).

Tablica 25. Udział i miejsce województwa w krajowej produkcji głównych ziemiopłodów
 Table 25. Share and place of the voivodship in the national production of the main crops

Wyszczególnienie Specification	Polska Poland		Województwo podkarpackie Podkarpackie Voivodship			
	2019		2018	2019	2018	2019
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		Polska=100 Poland=100		lokata place	
Powierzchnia w tys. ha: Area in thousand ha:						
Zboża Cereals	7891,4	232,7	2,9	2,9	13	13
w tym: of which:						
pszenica wheat	2511,3	99,5	3,8	4,0	12	12
żyto rye	903,8	7,7	1,1	0,9	14	15
jęczmień barley	975,3	28,2	2,5	2,9	15	14
owies oats	495,5	22,7	4,4	4,6	9	8
pszenżyto triticale	1314,8	24,4	1,7	1,9	15	15
Rzepak i rzepik Rape and agrimony	875,2	26,4	3,1	3,0	11	11
Ziemniaki^a Potatoes ^a	308,2	23,6	9,3	7,7	5	5
Buraki cukrowe Sugar beets	240,8	3,7	1,8	1,5	10	10
Warzywa gruntowe^a Ground vegetables ^a	176,4	5,1	2,8	2,9	10	10
Plony z 1 ha w dt: Yields per 1 ha in dt:						
Zboża Cereals	36,7	36,8	113,7	100,3	3	10
w tym: of which:						
pszenica wheat	43,9	36,9	91,9	84,1	10	11
żyto rye	27,2	26,1	104,5	96,0	9	11
jęczmień barley	34,6	31,9	99,7	92,2	6	10
owies oats	24,9	27,0	110,6	108,4	4	7
pszenżyto triticale	34,9	30,4	95,9	87,1	12	14
Rzepak i rzepik Rape and agrimony	27,1	25,4	99,6	93,7	7	13
Ziemniaki^a Potatoes ^a	214	219	96,8	102,3	11	5
Buraki cukrowe Sugar beets	575	638	107,3	111,0	6	3

a Łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych.
 a Including kitchen gardens.

Tablica 25. Udział i miejsce województwa w krajowej produkcji głównych ziemiopłodów (dok.)
Table 25. Share and place of the voivodship in the national production of the main crops (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Polska Poland		Województwo podkarpackie Podkarpackie Voivodship			
	2019		2018	2019	2018	2019
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		Polska=100 Poland=100		lokata place	
Zbiory w tys. ton: Harvests in thousand tonnes:						
Zboża Cereals	28990,3	857,0	3,3	3,0	12	13
w tym: of which:						
pszenica wheat	11012,4	366,9	3,4	3,3	12	12
żyto rye	2461,4	20,2	1,1	0,8	15	15
jęczmień barley	3374,4	89,8	2,5	2,7	14	14
owies oats	1232,5	61,4	4,9	5,0	9	9
pszenżyto triticale	4583,5	74,2	1,7	1,6	15	15
Rzepak i rzepik Rape and agrimony	2373,2	67,1	3,1	2,8	10	11
Ziemniaki ^a Potatoes ^a	6599,2	517,0	9,0	7,8	4	5
Buraki cukrowe Sugar beets	13836,6	237,0	1,9	1,7	10	10
Warzywa gruntowe ^a Ground vegetables ^a	3849,8	93,4	2,2	2,4	10	10

a łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych.
a Including kitchen gardens.

2.6. Przebieg siewu oraz ocena ozimin w jesieni 2019 r.

2.6. Sowing and evaluation of winter crops in autumn 2019

Wrzesień i październik był ciepły i słoneczny z niewielkimi opadami deszczu. Utrzymująca się w listopadzie dodatnia temperatura powietrza podtrzymywała wegetację i stwarzała dobre warunki dla wzrostu i rozwoju ozimin. Umożliwiła także wykonywanie jesiennych prac polowych oraz zbiorów roślin okopowych i pastewnych. Oziminy wysiane w optymalnych terminach agrotechnicznych w listopadzie krzewiły się. Dobowe wahania temperatury powietrza pod koniec miesiąca sprzyjały hartowaniu roślin. Grudzień był dość ciepły, z przewagą dni z dodatnimi temperaturami w ciągu dnia i niewielkimi spadkami temperatury w nocy. Nie odnotowano znacznych spadków temperatur powietrza.

Z oceny przeprowadzonej w listopadzie wynika, że łączny areał zbóż ozimych wysianych w jesieni 2018 r. wyniósł 117,5 tys. ha, tj. na powierzchni o 3,4% mniejszej od powierzchni zasianej w roku poprzednim.

W optymalnym terminie agrotechnicznym zasiano około 98% powierzchni rzepiku ozimego, około 96% powierzch-

ni jęczmienia ozimego, około 93% powierzchni mieszanek zbożowych ozimych, około 90% powierzchni żyta, 89% powierzchni pszenżyta ozimego, oraz 87,0% powierzchni pszenicy ozimej.

Stan ozimin przed wejściem w okres zimowego spoczynku oceniono w pięciopunktowej skali ocen następująco:

pszenica	- 4,0 pkt,
żyto	- 4,3 pkt,
jęczmień	- 4,4 pkt,
pszenżyto	- 4,0 pkt,
mieszanki zbożowe	- 4,1 pkt,
rzepak i rzepik	- 4,5 pkt.

Przygotowanie gleb pod zasiewy ozimin odbywało się w dość dobrych warunkach, chociaż okresowo było zbyt sucho zwłaszcza na glebach ciężkich. Siewy zbóż ozimych zostały jednak wykonane w optymalnych terminach agrotechnicznych. Niedobór wilgoci w glebie spowolnił wschody i wzrost ozimin zwłaszcza później zasianych.

Stan ozimin przed ich wejściem w okres zimowego spoczynku był nieco gorszy niż w roku poprzednim. Stan rzepaku oceniono niżej o 0,5 pkt, żyta o 0,2 pkt i jęczmienia o 0,1 pkt. Stan pszenicy i pszenżyta oceniono na poziomie roku ubiegłego. Wyżej oceniono stan mieszanek zbożowych o 0,1 pkt.

Rozdział 3. Zwierzęta gospodarskie

Chapter 3. Livestock

3.1. Bydło

3.1. Cattle

W czerwcu 2019 r. pogłowie bydła ogółem w województwie liczyło 74,3 tys. szt., co stanowiło 1,2% pogłowia bydła w kraju. W porównaniu z czerwcem 2018 r. liczebność stada zmniejszyła się o 6,0 tys. szt., tj. o 7,5%. W gospodarstwach indywidualnych było 70,9 tys. szt. bydła, co stanowiło 95,3% pogłowia bydła w województwie podkarpackim.

Udział poszczególnych grup wiekowo-użytkowych w strukturze stada bydła ogółem wyniósł:

- cielęta w wieku poniżej 1 roku - 23,5% (w 2018 r. – 21,3%),
- młode bydło hodowlane i rzeźne w wieku 1-2 lat - 20,1% (w 2018 r. – 19,2%),
- krowy - 52,1% (w 2018 r. – 55,4%),
- pozostałe bydło dorosłe hodowlane i rzeźne w wieku 2 lat i więcej - 4,3% (w 2018 r. – 4,1%).

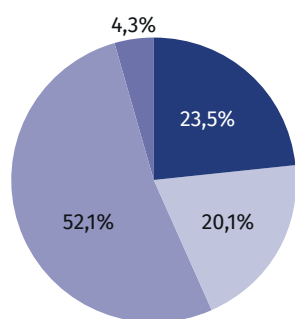
W porównaniu ze strukturą pogłowia bydła rejestrowaną w czerwcu 2018 r., wzrósł udział cieląt w wieku poniżej 1 roku (o 2,2 p.proc.), młodego bydła hodowlanego i rzeźnego w wieku 1-2 lat (o 0,9 p.proc.) i pozostałego bydła dorosłego hodowlanego i rzeźnego w wieku 2 lat i więcej (o 0,2 p.proc.). Zmalał natomiast udział krów (o 3,3 p.proc.).

Wykres 14. Struktura pogłowia bydła w 2019 r.

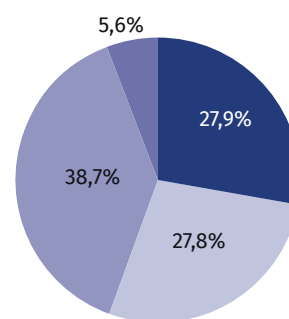
Stan w czerwcu

Chart 14. Structure of cattle in 2019
As of June

Województwo podkarpackie
Podkarpackie Voivodship

Polska
Poland

W grupie cieląt w wieku poniżej 1 roku – zwierzęta przeznaczone na ubój stanowiły 12,3%, a do dalszego chowu – 87,7%, w tym jałówki na chów – 51,8%. W grupie bydła w wieku 1-2 lat oraz w grupie pozostałego bydła dorosłego w wieku 2 lat i więcej (bez krów) – zwierzęta przeznaczone na rzeź stanowiły odpowiednio 48,8% i 28,3%.

Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych w czerwcu 2019 r. wyniosła 12,8 szt. (wobec 43,3 szt. w kraju) i w porównaniu z czerwcem 2018 r. zmniejszyła się o 12,3% (w kraju zwiększyła się o 2,4%).

Pogłowie krów w czerwcu 2019 r. wyniosło 38,7 tys. szt. i w skali roku zmniejszyło się o 5,8 tys. szt., tj. o 13,0%. W gospodarstwach indywidualnych było 37,1 tys. krów, co stanowiło 95,9% pogłowia krów w województwie.

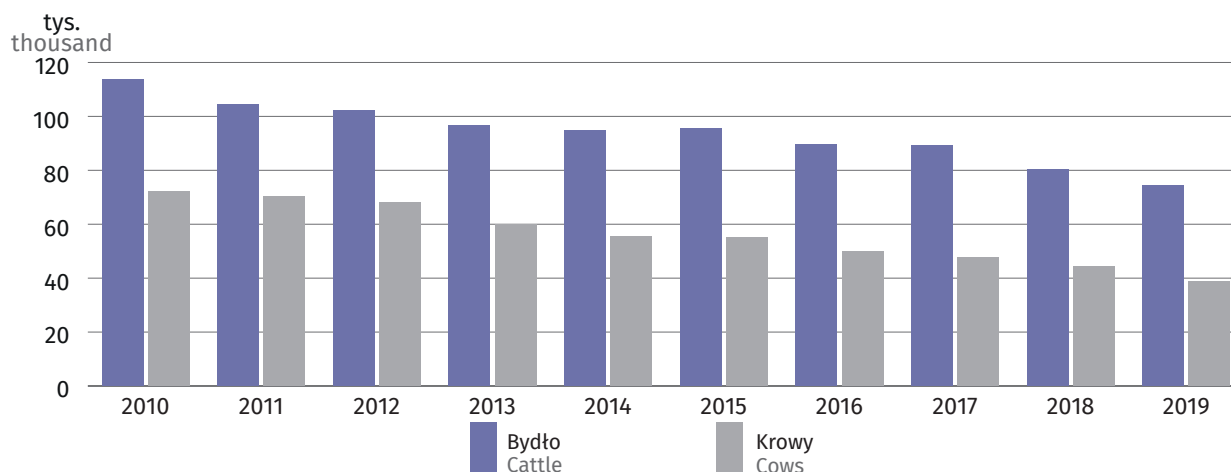
Obsada krów na 100 ha użytków rolnych wyniosła 6,7 szt. wobec 16,8 szt. w kraju.

Wykres 15. Pogłowie bydła, w tym krów^a

Stan w czerwcu

Chart 15. Livestock of cattle, of which cows^a

As of June

a W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI.

a In 2010, the Agricultural Census data as of June 30.

3.2. Świnie

3.2. Pigs

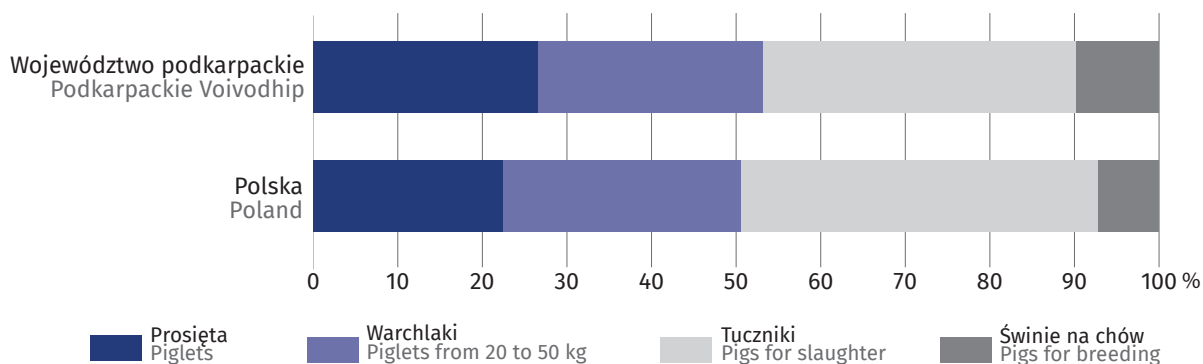
W czerwcu 2019 r. pogłowie świń ukształtowało się na poziomie 128,9 tys. szt., co stanowiło 1,2% pogłowia świń w kraju. W porównaniu z czerwcem 2018 r. stado świń zmniejszyło się o 14,1% (w Polsce odnotowano spadek o 8,8%). W gospodarstwach indywidualnych stan pogłowia świń wyniósł 127,2 tys. szt. tj. o 19,7 tys. szt. (o 13,4%) mniej niż przed rokiem. Gospodarstwa indywidualne utrzymywały 98,7% pogłowia świń województwa.

Wykres 16. Struktura pogłowia świń w 2019 r.

Stan w czerwcu

Chart 16. Structure of pigs in 2019

As of June

Pogłowie loch na chów wyniosło 12,3 tys. szt. i w ciągu roku zmniejszyło się o 2,8 tys. szt. (o 18,5%).

W czerwcu 2019 r. udział poszczególnych grup produkcyjno-użytkowych w strukturze świń wyniósł:

- prosięta o wadze do 20 kg – 26,7% (w 2018 r. – 27,5%),
- warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg – 26,5% (w 2018 r. – 24,6%),
- świnie o wadze 50 kg i więcej,
z przeznaczeniem na ubój – 37,1% (w 2018 r. – 37,7%),
- świnie o wadze 50 kg i więcej,
z przeznaczeniem na chów – 9,7% (w 2018 r. – 10,2%),
- w tym lochy na chów – 9,5% (w 2018 r. – 10,0%).

W porównaniu z 2018 r. zwiększył się udział warchlaków (o 1,9 p.proc.). Zmniejszył się udział prosiąt o wadze do 20 kg (o 0,8 p.proc.), świń o wadze 50 kg i więcej przeznaczonych na ubój (o 0,6 p.proc.) i świń o wadze 50 kg i więcej przeznaczonych na chów (o 0,5 p.proc.), w tym loch (o 0,5 p.proc.).

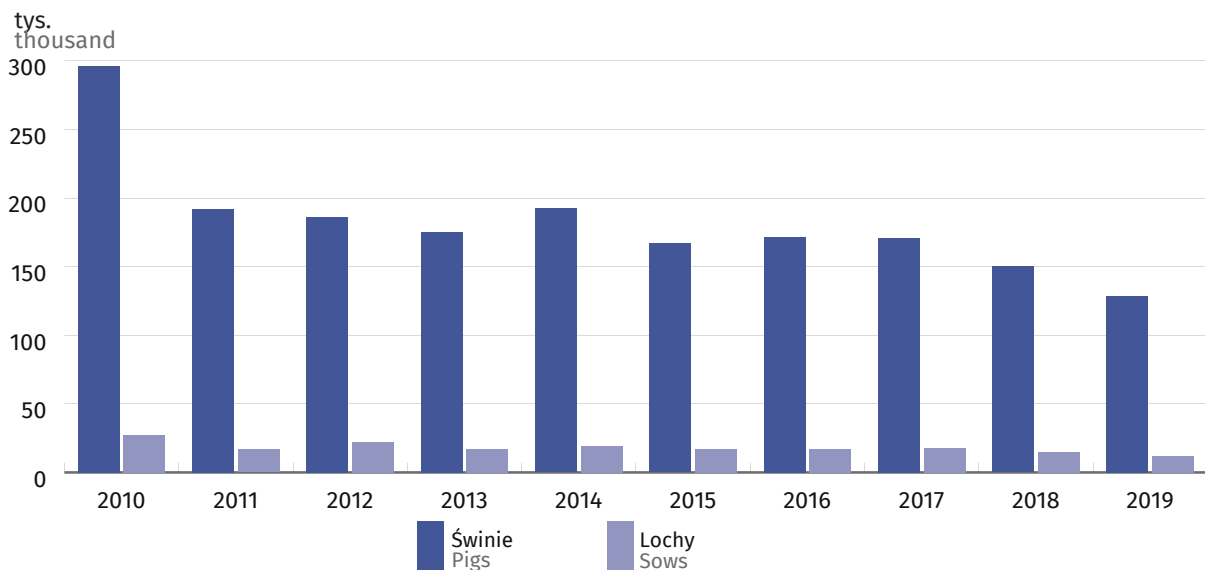
W czerwcu 2019 r. obsada świń na 100 ha użytków rolnych wyniosła – 22,3 szt. (w 2018 r. – 27,4 szt.), wobec 73,4 szt. w kraju (w 2018 r. – 80,6 szt.). Obsada świń na 100 ha gruntów ornych wyniosła 39,7 szt., a w kraju – 97,5 szt.

Wykres 17. Pogłowie świń, w tym loch^a

Stan w czerwcu

Chart 17. Livestock of pigs, of which sows^a

As of June

a Dla 2010 r. Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI. Dla lat 2011-2013 stan w końcu lipca.

a For 2010, the General Agricultural Census data as of June 30. As at the end of July for 2011-2013.

3.3. Owce

3.3. Sheep

Pogłowie owiec w czerwcu 2019 r. wyniosło 18,5 tys. szt. i w porównaniu z czerwcem 2018 r. zmniejszyło (o 1,8%).

Pogłowie owiec skoncentrowane było w gospodarstwach indywidualnych, które utrzymywały 98,3% wojewódzkiego pogłowia owiec. Udział macierek jednorocznych i starszych w ogólnej liczbie owiec wyniósł 51, osiągając poziom 9,5 tys. szt. W porównaniu z czerwcem 2018 r. liczebność stada macierek jednorocznych i starszych zmniejszyła się o 0,8 tys. szt. (o 7,8%). Udział województwa podkarpackiego w pogłowie owiec w kraju wyniósł 6,8%.

Obsada owiec na 100 ha użytków rolnych wyniosła 3,2 szt. (w 2018 r. – 3,4 szt.), natomiast w kraju 1,9 szt.

3.4. Drób

3.4. Poultry

Pogłowie drobiu ogółem w czerwcu 2019 r. liczyło 5,8 mln szt., a jego udział stanowił 2,8% pogłównia w Polsce. W porównaniu z czerwcem 2018 r. pogłowie drobiu zwiększyło się o 3,8% (w kraju wzrosło o 2,0%).

Drób kurzy stanowił 93,4% pogłównia drobiu ogółem, w tym nioski – 37,7%. W 2018 r. odsetek ten wyniósł odpowiednio: 93,8% i 36,9%.

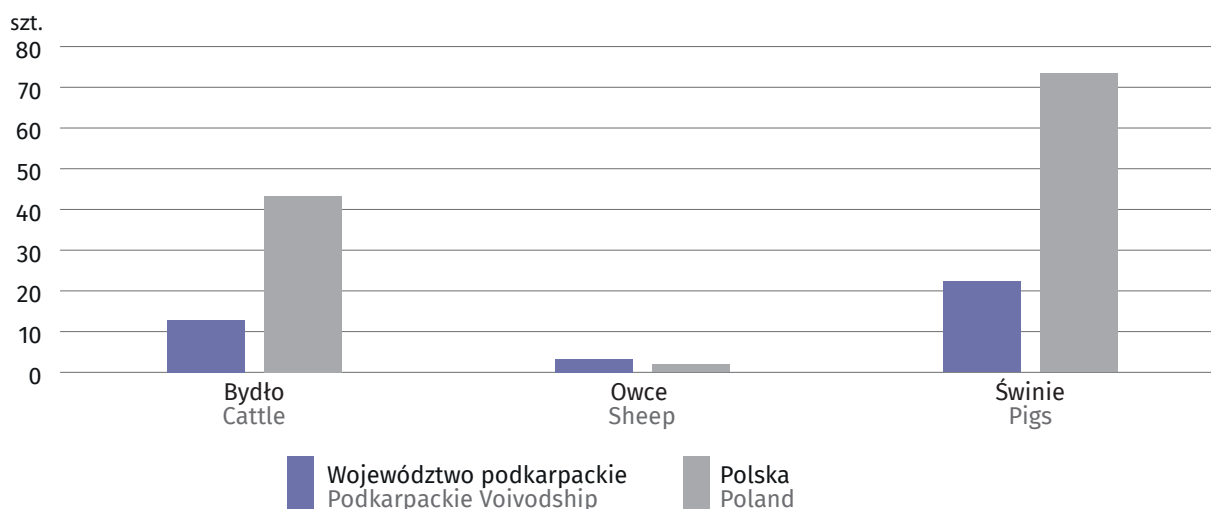
Średnio w województwie obsada drobiu kurzego na 100 ha użytków rolnych wyniosła 934,9 szt. (w 2018 r. – 954,9 szt.), a na 100 ha gruntów ornych – 1667,8 szt. W kraju wyniosła odpowiednio: 1246,6,1 szt. i 1656,5 szt.

Wykres 18. Zwierzęta gospodarskie na 100 ha użytków rolnych w 2019 r.

Stan w czerwcu

Chart 18. Livestock per 100 ha of agricultural land in 2019

As of June

3.5. Produkcja zwierzęca

3.5. Animal output

Produkcja żywca rzeźnego (wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego i króliczego) w wadze żywej w 2018 r. wyniosła ogółem 105,3 tys. ton i kształtowała się na poziomie wyższym (o 12,5%) od uzyskanej w 2017 r. Gospodarstwa indywidualne wyprodukowały 97,0% żywca rzeźnego w województwie. W skali roku zwiększyła się produkcja żywca króliczego (3-krotnie), koziego (o 50,0%), końskiego (o 33,7%), baraniego (o 33,0%), drobiowego (o 16,8%), wieprzowego (o 9,5%) i wołowego (o 1,5%). W 2018 r. odnotowano ujemną produkcję żywca cielęcego. Na wielkość produkcji żywca cielęcego miał wpływ spadek uboju przemysłowego oraz uboju z przeznaczeniem na sprzedaż i samozaopatrzenie oraz znaczący wzrost importu i spadek eksportu zwierząt żywych.

Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny, bez podrobów) w 2018 r. wyniosła 79,3 tys. ton i zwiększyła się o 16,7% w stosunku do uzyskanej rok wcześniej. Znaczący udział w produkcji mięsa i tłuszczów miał żywiec drobiowy (44,8%) i wieprzowy (44,7%).

W 2018 r. wyprodukowano 180,0 mln litrów mleka krowiego, w tym 94,9% pochodziło z gospodarstw indywidualnych. Produkcja mleka była niższa o 12,5% niż w 2017 r. Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy wyniósł 4099 litrów, co uplasowało województwo podkarpackie na 13. miejscu w kraju (średnia w Polsce 5747 litrów).

Produkcja jaj kurzych konsumpcyjnych i wylęgowych w 2018 r. wyniosła 375,5 mln szt., tj. o 19,7% mniej niż

w 2017 r. Z gospodarstw indywidualnych uzyskano 98,2% produkcji. Udział województwa w krajowej produkcji jaj stanowił 3,2%. Przeciętnie od 1 nioski uzyskano w ciągu roku 192 jaj, co dało 15. lokatę w kraju, przy średniej krajowej wynoszącej 217 jaj.

Produkcja wełny owczej niepranej w 2018 r. wyniosła 41,3 ton, w tym 99,6% pochodziło z gospodarstw indywidualnych. Produkcja wełny zmniejszyła się o 43,1% w porównaniu z 2017 r. Województwo podkarpackie wytworzyło 4,6% krajowej produkcji wełny. Przeciętna roczna ilość wełny pozyskanej od 1 owcy wyniosła 2,3 kg, średnia w kraju 3,3 kg.

Rozdział 4. Skup i ceny produktów rolnych

Chapter 4. Procurement and prices of agricultural products

4.1. Produkty roślinne

4.1. Crop products

Wartość produktów roślinnych skupionych w 2019 r. przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów mających siedzibę na terenie województwa podkarpackiego, wyniosła 433,0 mln zł (748 zł na 1 ha użytków rolnych, wobec 1304 zł w kraju). W porównaniu z 2018 r. zmniejszyła się o 3,5%. Gospodarstwa indywidualne uzyskały 409,2 mln zł za sprzedane produkty roślinne (736 zł na 1 ha użytków rolnych, w kraju – 1179 zł).

Skup zbóż w 2019 r. wyniósł 331,9 tys. ton i był wyższy o 4,1% od uzyskanego w 2018 r. Udział gospodarstw indywidualnych w skupie zbóż stanowił 91,6%. Skup zbóż na 1 ha użytków rolnych wyniósł 573 kg, wobec 726 kg w kraju. Udział skupu zbóż z terenu województwa podkarpackiego w skupie zbóż w kraju wyniósł 3,1%.

Wykres 19. Struktura skupu zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2019 r.

Chart 19. Structure of procurement of basic cereals including mixed cereals in 2019

Ceny skupu zbóż konsumpcyjnych i paszowych były niższe niż w 2018 r., oprócz pszenżyta, owsa i mieszanek zbożowych. Rolnicy za 1 dt pszenicy w skupie otrzymali średnio – 67,86 zł, tj. o 0,8% mniej niż w 2018 r. Cena skupu żyta była niższa (o 4,0%) niż przed rokiem i wyniosła 54,59 zł za 1 dt. Niższa niż przed rokiem (o 4,8%) była cena skupu jęczmienia, która w 2019 r. ukształtowała się na poziomie 61,93 zł za 1 dt. Za pszenżyto płacono w skupie średnio 59,93 zł, tj. o 2,1% więcej niż w 2018 r. Cena skupu 1 dt owsa i mieszanek zbożowych wyniosła średnio – 57,79 zł i była wyższa o 12,2% od uzyskanej w roku poprzednim.

W 2019 r. skupiono 30,7 tys. ton ziemniaków, tj. o 34,4% mniej niż w roku poprzednim. Skup ziemniaków w większości pochodził od gospodarstw indywidualnych. W przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych skup ziemniaków wyniósł 53 kg, podczas gdy w kraju – 106 kg. Udział skupu ziemniaków z województwa podkarpackiego w skupie krajowym wyniósł 2,0%. Średnia roczna cena skupu ziemniaków jadalnych (bez wczesnych) wyniosła 63,91 zł za 1 dt i była o 33,4% wyższa od średniej ceny uzyskanej w 2018 r. W kraju za 1 dt ziemniaków jadalnych (bez wczesnych) płacono średnio 84,54 zł, tj. o 45,7% więcej niż w roku poprzednim.

Rzepak i rzepiku w 2019 r. skupiono 51,0 tys. ton, tj. o 25,7% więcej niż w 2018 r. Udział gospodarstw indywidualnych w skupie rzepaku i rzepiku wyniósł 92,7%. Skup rzepaku i rzepiku z województwa podkarpackiego stanowił 3,1% skupu krajowego.

W 2019 r. skupiono 29,8 tys. ton warzyw, co w porównaniu z wielkością skupu w 2018 r. oznacza zmniejszenie o 4,0%. Skup warzyw z województwa podkarpackiego stanowił 1,9% skupu krajowego.

Skup owoców wyniósł 15,9 tys. ton i w porównaniu z ubiegłym rokiem był mniejszy ponad 2,5-krotnie. Skup owoców z województwa podkarpackiego stanowił 0,6% wielkości skupu w kraju.

4.2. Produkty pochodzenia zwierzęcego

4.2. Animal products

W 2019 r. wartość skupu produktów zwierzęcych wyniosła 536,1 mln zł i w porównaniu z 2018 r. zmniejszyła się o 7,1%. Skup produktów zwierzęcych w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych wyniósł 926 zł (w kraju – 3162 zł). Gospodarstwa indywidualne uzyskały w województwie podkarpackim 925 zł za sprzedane produkty zwierzęce w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych (w kraju – 3027 zł).

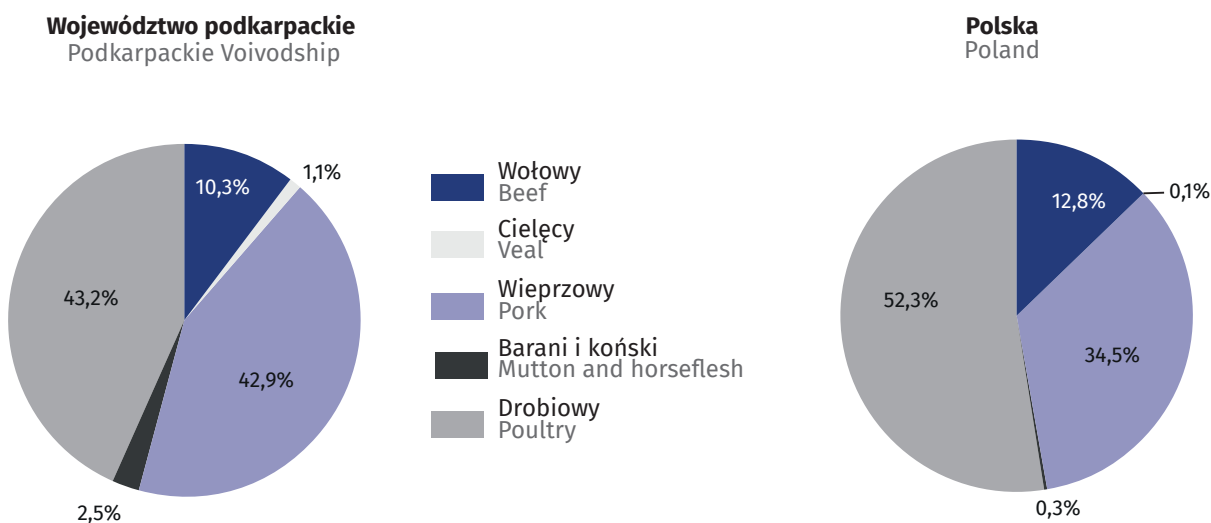
Skup żywca rzeźnego w wadze żywej w 2019 r. wyniósł 69,6 tys. ton i był niższy o 14,7% od uzyskanego w 2018 r. W porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszył się skup żywca końskiego (o 46,5%), wieprzowego (o 19,8%), wołowego (o 10,6%) i drobiowego (o 7,9%), natomiast odnotowano wyższy skup żywca cielęcego (o 26,0%) i baraniego (o 17,0%).

Udział województwa podkarpackiego w skupie krajowym dla poszczególnych rodzajów żywca rzeźnego (w wadze żywej) przedstawiał się następująco: żywiec koński – 16,3%, cielęcy – 14,5%, barani – 5,0%, wieprzowy – 1,4%, wołowy i drobiowy – po 0,9%.

Skup żywca rzeźnego w wadze żywej na 1 ha użytków rolnych wyniósł 120 kg, w tym żywca wieprzowego i drobiowego – 52 kg, a wołowego – 12 kg.

Wykres 20. Struktura skupu żywca rzeźnego (w wadze żywej) w 2019 r.

Chart 20. Structure of procurement of animals for slaughter in 2019

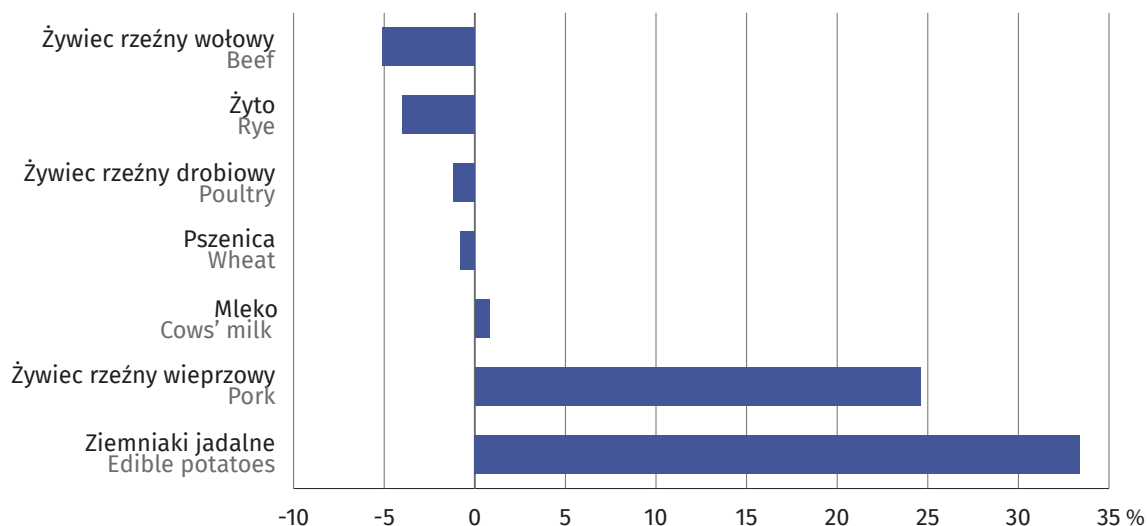
Średnia cena skupu 1 kg żywca wołowego wyniosła 6,69 zł i była o 5,1% niższa niż w 2018 r. W skupie za 1 kg cieląt rzeźnych płacono średnio 12,60 zł, tj. o 8,3% mniej niż przed rokiem. Przeciętna cena skupu 1 kg żywca baraniego wyniosła 7,33 zł i była o 14,7% wyższa niż w 2018 r. Za 1 kg żywca wieprzowego w 2019 r. płacono w skupie średnio 5,57 zł, tj. o 24,6% więcej niż przed rokiem. Cena skupu 1 kg żywca drobiowego wyniosła średnio 3,96 zł, tj. o 1,2% mniej niż przed rokiem. W 2019 r. cena 1 kg żywca końskiego była na poziomie – 9,20 zł, tj. o 1,7% wyższym niż w roku poprzednim.

W 2019 r. skupiono 119,1 mln litrów mleka krowiego, tj. o 2,2% mniej niż przed rokiem. Średnia cena skupu 1 litra mleka krowiego wyniosła 1,34 zł i w odniesieniu do 2018 r. odnotowano wzrost o 0,8%. Skup mleka z województwa podkarpackiego stanowił 1,0% skupu mleka w kraju.

Wykres 21. Zmiany cen skupu ważniejszych produktów rolnych w 2019 r. w porównaniu z 2018 r.

Chart 21. Changes in procurement prices of major agricultural products in 2019 in comparison with 2018

4.3. Ceny targowiskowe

4.3. Marketplace prices

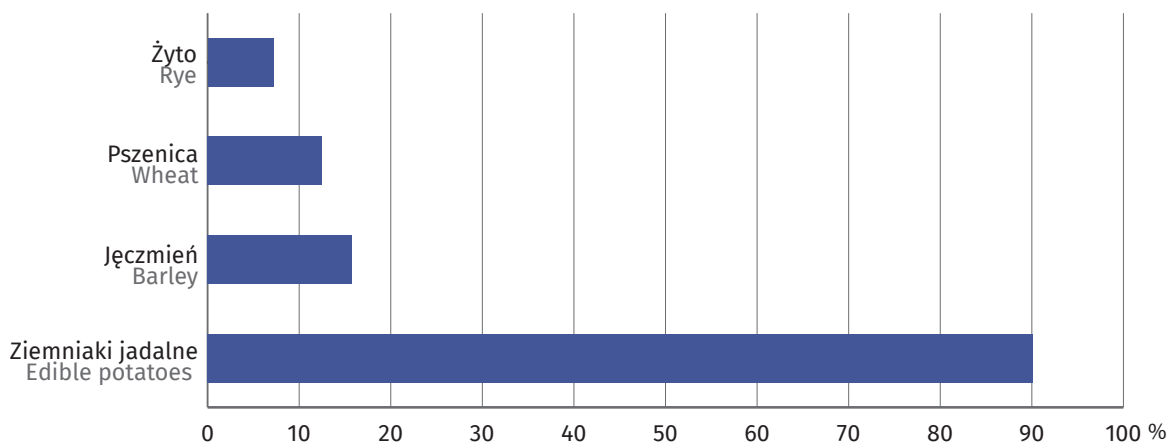
Przeciętne ceny zbóż uzyskane w 2019 r. przez rolników na targowiskach były wyższe od notowanych w 2018 r. Za 1 dt pszenicy średnio płacono na targowiskach 96,94 zł, w porównaniu z rokiem poprzednim więcej o 12,5%. Cena żyta wyniosła 78,57 zł za 1 dt i była o 7,2% wyższa niż przed rokiem. W odniesieniu do 2018 r. wyższe były ceny jęczmienia (o 15,8%) i owsa (o 15,6%).

Targowiskowa cena 1 dt ziemniaków jadalnych (bez wczesnych) wyniosła 183,32 zł i w porównaniu z 2018 r. była wyższa o 90,1%.

Za kurę żywą o wadze 1,5-2 kg płacono średnio 29,77 zł, tj. o 5,8% więcej niż przed rokiem. Cena jaja kurzego na targowiskach wyniosła 0,79 zł i była o 2,5% niższa niż przed rokiem.

Wykres 22. Zmiany cen targowiskowych ważniejszych produktów rolnych w 2019 r. w porównaniu z 2018 r.

Chart 22. Changes in marketplace prices of major agricultural products in 2019 in comparison with 2018

4.4. Ceny gruntów w obrocie prywatnym

4.4. Prices of land in private turnover

Ceny ziemi wykazują tendencję wzrostową. W 2019 r. ceny gruntów ornych w obrocie prywatnym kształtowały się średnio na poziomie 27,8 tys. zł za 1 ha i były o 3,1 tys. zł (o 12,4%) wyższe niż przed rokiem. Podobnie jak w latach poprzednich ceny ziemi wykazywały zróżnicowanie w zależności od położenia gruntów, klasy bonitacyjnej oraz jakościowej przydatności do prowadzenia określonych upraw. Za 1 ha dobrych gruntów ornych (klasy I, II, IIIa) płacono średnio 35,4 tys. zł, tj. więcej o 12,7% niż przed rokiem. Za 1 ha średnich (klasy IIIb, IV) płacono 26,6 tys. zł, tj. o 13,1% więcej niż w 2018 r., natomiast za słabe grunty orne (klasy V, VI) uzyskano cenę 19,9 tys. zł (o 13,1% więcej niż w 2018 r.)

Przeciętna cena gruntów ornych w województwie podkarpackim była niższa w porównaniu do ceny krajowej o 41,1% (w kraju wynosiła 47,2 tys. zł za 1 ha).

Średnia cena kupna-sprzedaży łąk w województwie wynosiła 19,0 tys. zł za 1 ha i była niższa w porównaniu z 2018 r. o 6,8%, i niższa od średniej w kraju o 34,2%. Średnia cena łąk w kraju wynosiła 28,9 tys. zł za 1 ha.

Tablica 26. Rolnictwo województwa podkarpackiego na tle kraju w 2019 r.

Stan w czerwcu

Table 26. Agriculture of podkarpackie voivodship compared to the country in 2019

As of June

Wyszczególnienie Specification	Polska Poland	Województwo podkarpackie Podkarpackie Voivodship	Polska=100 Poland =100
UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W GOSPODARSTWACH ROLNYCH LAND USE IN AGRICULTURAL HOLDINGS			
Powierzchnia ogólna w ha Total area in ha	16345562	679021	4,2
użytki rolne agricultural land	14689506	579097	3,9
pod zasiewami sown area	10897696	310358	2,8
grunty ugorowane fallow land	157147	14240	9,1
uprawy trwałe permanent crops	339582	10639	3,1
w tym sady of which orchards	318633	9048	2,8
ogrody przydomowe kitchen gardens	28065	4799	17,1
łąki trwałe permanent meadows	2764021	206615	7,5
pastwiska trwałe permanent pastures	363842	24728	6,8
pozostałe others	139159	7718	5,5
las i grunty leśne forests and forest land	898725	50187	5,6
pozostałe grunty other land	757330	49737	6,6
GOSPODARSTWA ROLNE O POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH POWYŻEJ 1 HA AGRICULTURAL HOLDINGS WITH AGRICULTURAL LAND ABOVE 1 HA			
Liczba gospodarstw w tys. Number of holdings in thousand	1381,6	123,5	8,9
w odsetkach – według powierzchni użytków rolnych in percentages – by agricultural land area			
1-2 ha	20,7	40,7	.
2-5	31,9	40,5	.
5-10	22,2	12,8	.
10-15	10,0	2,1	.
15 ha i więcej and more	15,3	3,8	.
Powierzchnia użytków rolnych w tys. ha Agricultural area in thousand ha	14671,6	574,6	3,9
w odsetkach – według powierzchni użytków rolnych in percentages – by agricultural land area			
1-2 ha	2,8	12,5	.
2-5	9,6	27,4	.
5-10	14,7	18,5	.
10-15	11,3	5,6	.
15 ha i więcej and more	61,5	36,0	.
Przeciętna powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie w ha Average agricultural land area in holding in ha	10,62	4,65	43,8

Tablica 26. Rolnictwo województwa podkarpackiego na tle kraju w 2019 r. (cd.)

Stan w czerwcu

Table 26. Agriculture of podkarpackie voivodship compared to the country in 2019 (cont.)

As of June

Wyszczególnienie Specification	Polska Poland	Województwo podkarpackie Podkarpackie Voivodship	Polska=100 Poland =100
POWIERZCHNIA ZASIEWÓW SOWN AREA			
Ogółem w ha Total in ha	10897696	310358	2,8
w tym: of which:			
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi basic cereals with cereal mixed	7132614	202792	2,8
pszenica ozima winter wheat	2043247	86398	4,2
pszenica jara spring wheat	468081	13090	2,8
żyto rye	903797	7715	0,9
jęczmień ozimy winter barley	224762	5124	2,3
jęczmień jary spring barley	750526	23049	3,1
owies oats	495498	22742	4,6
pszenżyto ozime winter triticale	1151250	20530	1,8
pszenżyto jare spring triticale	163535	3874	2,4
mieszanki zbożowe ^a cereal mixed ^a	931918	20270	2,2
ziemniaki ^b potatoes ^b	302482	22742	7,5
buraki cukrowe sugar beets	240777	3713	1,5
rzepak i rzepik rape and turnip rape	875206	26440	3,0
okopowe pastewne fodder roots	6789	247	3,6
ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE LIVESTOCK			
Bydło w szt. Cattle in heads	6358036	74319	1,2
cielęta w wieku poniżej 1 roku calves less than 1 year old	1770758	17497	1,0
młode bydło w wieku 1-2 lat bovines aged between 1 and 2	1767647	14933	0,8
bydło w wieku 2 lat i więcej bovines aged 2 years and over	2819631	41889	1,5
w tym krowy of which cows	2461024	38709	1,6
na 100 ha użytków rolnych per 100 ha of agricultural land	43,3	12,8	29,6
w tym krowy of which cows	16,8	6,7	39,9

a Bez mieszanek zbożowo-strączkowych na ziarno. b Bez powierzchni ziemniaków w ogrodach przydomowych

a Without cereal and pulse mixed for grain. b Without the surface of potatoes in kitchen gardens.

Tablica 26. Rolnictwo województwa podkarpackiego na tle kraju w 2019 r. (dok.)

Stan w czerwcu

Table 26. Agriculture of podkarpackie voivodship compared to the country in 2019 (cont.)

As of June

Wyszczególnienie Specification	Polska Poland	Województwo podkarpackie Podkarpackie Voivodship	Polska=100 Poland =100
ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE (dok.) LIVESTOCK (cont.)			
Świnie w szt. Pigs in heads	10781338	128891	1,2
prosięta o wadze do 20 kg piglets up to 20 kg	2418713	34338	1,4
warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg piglets between 20 and 50 kg	3043585	34150	1,1
świnie na ubój o wadze 50 kg i więcej pigs for slaughter of 50 kg and more	4550324	47865	1,1
świnie na chów o wadze 50 kg i więcej pigs for breeding of 50 kg and more	768716	12537	1,6
w tym lochy of which sows	754759	12254	1,6
na 100 ha użytków rolnych per 100 ha of agricultural land	73,4	22,3	30,4
w tym lochy of which sows	5,1	2,1	41,2
Owce w szt. Sheep in heads	273097	18466	6,8
w tym maciorki of which ewes	158228	9493	6,0
na 100 ha użytków rolnych per 100 ha of agricultural land	1,9	3,2	168,4
w tym maciorki of which ewes	1,1	1,6	145,5
Drób w tys. szt. Poultry in thousand heads	210364,0	5798,3	2,8
w tym drób kurzy of which hens	183121,0	5413,8	3,0
w tym nioski of which laying hens	54628,3	2184,8	4,0
drób kurzy na 100 ha użytków rolnych w szt. hens per 100 ha of agricultural land in heads	1246,6	934,9	75,0
w tym nioski of which laying hens	371,9	377,3	101,5
PRODUKCJA ZWIERZĘCA^a ANIMAL OUTPUT^a			
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso ^b (łącznie z tłuszczami i podrobami) w tonach Production of animals for slaughter in terms of meat ^b (including fats and pluck) in tonnes	5488376	83267	1,5
w tym: of which:			
wołowe beef	573199	4447	0,8
wieprzowe pork	1973136	35490	1,8
drobiowe poultry	2596588	35575	1,4
Produkcja mleka krowiego w mln litrów Production of cows' milk in million litres	13767,8	180,0	1,3

a Dane za 2018 r. b Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny; w wadze poubojowej ciepłej.

a Data for 2018. b Concerns meat: veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight.

Tablica 27. **Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych**

Stan w czerwcu

Table 27. Land use in agricultural holdings

As of June

Wyszczególnienie Specification	2016	2017	2018	2019	2018=100
	w hektarach		in hectares		
OGÓŁEM					
TOTAL					
Powierzchnia ogółem Total area	686614	683730	645746	679021	105,2
użytki rolne agricultural land	588339	568421	548548	579097	105,6
użytki rolne w dobrej kulturze agricultural land in good agricultural condition	573689	555425	536474	571379	106,5
pod zasiewami sown area	308423	314786	310257	310358	100,0
grunty ugorowane fallow land	16475	18483	21496	14240	66,2
uprawy trwałe permanent crops	13316	12850	9978	10639	106,6
w tym sady of which orchards	11540	11079	8172	9048	110,7
ogrody przydomowe kitchen gardens	5674	4106	4511	4799	106,4
łąki trwałe permanent meadows	200123	183384	169314	206615	122,0
pastwiska trwałe permanent pastures	29678	21815	20918	24728	118,2
użytki rolne pozostałe other agricultural land	14650	12997	12075	7718	63,9
las i grunty leśne forests and forest land	54039	58972	50123	50187	100,1
pozostałe grunty other land	44236	56337	47075	49737	105,7
w tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE					
of which PRIVATE FARMS					
Powierzchnia ogółem Total area	656830	654078	617403	652935	105,8
użytki rolne agricultural land	561321	541512	522950	555797	106,3
użytki rolne w dobrej kulturze agricultural land in good agricultural condition	548628	531839	514525	548782	106,7
pod zasiewami sown area	298213	305577	300848	301325	100,2
grunty ugorowane fallow land	15975	17486	21029	13691	65,1
uprawy trwałe permanent crops	13135	12491	9685	10562	109,1
w tym sady of which orchards	11371	10731	7935	8973	113,1
ogrody przydomowe kitchen gardens	5672	4105	4506	4794	106,4
łąki trwałe permanent meadows	193235	176087	161914	197212	121,8
pastwiska trwałe permanent pastures	22399	16094	16542	21198	128,1
użytki rolne pozostałe other agricultural land	12693	9672	8425	7014	83,3
las i grunty leśne forests and forest land	53149	57986	49116	49234	100,2
pozostałe grunty other land	42359	54580	45337	47904	105,7

Tablica 28. Charakterystyka gospodarstw rolnych według grup obszarowych użytków rolnych w 2019 r.

Table 28. Characteristics of agricultural holdings by area groups of agricultural land in 2019

Grupy obszarowe użytków rolnych Area groups of agricultural land	Użytki rolne Agricultural land							pozostałe użytki rolne other agricul- tural land
	ogółem grand total	użytki rolne w dobrej kulturze agricultural land in good agricultural condition					pastwiska trwałe permanent pastures	
		razem total	w tym of which					
			pod zasie- wami sown area	grunty ugo- rowane fallow land	uprawy trwałe permanent crops	łąki trwałe permanent meadows		
Powierzchnia w hektarach Area in hectares								
Ogółem Total	579097	571379	310358	14240	10639	206615	24728	7718
do 1 ha up to	4546	4504	1767	369	202	1938	66	42
1-2	71787	71151	29475	2803	2999	32918	1101	635
2-3	59092	57973	27825	2576	1361	24216	1082	1118
3-5	98115	96329	51575	3934	1927	35812	1886	1786
5-10	106315	104582	54282	1547	2653	43069	2542	1732
10-15	32361	32023	15695	375	429	14014	1438	338
15-20	25626	25587	15689	103	141	8924	693	39
20-30	26173	26033	17436	489	85	6608	1385	139
30-50	43340	42741	23074	969	234	10494	7939	599
50 ha i więcej and more	111743	110455	73540	1075	608	28623	6596	1288
Gospodarstwa w liczbach bezwzględnych Holdings in absolute numbers								
Ogółem Total	130295	130286	94550	11706	13981	90495	7299	6575
do 1 ha up to	6802	6800	3656	738	567	3112	131	319
1-2	50286	50281	32396	4415	5520	34152	1272	1366
2-3	24223	24222	18149	2553	2806	16974	1257	1998
3-5	25832	25831	21119	2498	2931	18622	2186	1592
5-10	15836	15836	13247	1029	1493	12423	1363	952
10-15	2645	2645	2093	131	286	2211	405	232
15-20	1485	1485	1301	36	108	928	66	8
20-30	1075	1075	906	78	79	681	179	19
30-50	1117	1117	855	140	125	743	294	40
50 ha i więcej and more	996	996	829	87	67	650	145	50

Tablica 29. Charakterystyka gospodarstw indywidualnych według grup obszarowych użytków rolnych w 2019 r.

Table 29. Characteristics of private farms by area groups of agricultural land in 2019

Grupy obszarowe użytków rolnych Area groups of agricultural land	Użytki rolne Agricultural land							
	ogółem grand total	użytki rolne w dobrej kulturze agricultural land in good agricultural condition						pozostałe użytki rolne other agricul- tural land
		razem total	w tym of which					
			pod zasie- wami sown area	grunty ugo- rowane fallow land	uprawy trwale permanent crops	łąki trwałe permanent meadows	pastwiska trwale permanent pastures	
Powierzchnia w hektarach Area in hectares								
Ogółem Total	555797	548782	301325	13691	10562	197212	21198	7014
do 1 ha up to	4545	4503	1767	368	202	1938	66	42
1-2	71771	71135	29473	2801	2998	32907	1101	635
2-3	59064	57946	27819	2576	1361	24195	1082	1118
3-5	98068	96283	51564	3934	1925	35782	1883	1786
5-10	106159	104427	54240	1538	2651	42983	2526	1732
10-15	32224	31885	15670	369	429	13947	1398	338
15-20	25466	25431	15650	102	141	8833	670	35
20-30	25820	25712	17412	489	57	6405	1319	108
30-50	42503	41987	22874	962	210	10017	7893	516
50 ha i więcej and more	90176	89474	64855	554	589	20206	3260	703
Gospodarstwa w liczbach bezwzględnych Holdings in absolute numbers								
Ogółem Total	130094	130085	94472	11677	13969	90338	7254	6552
do 1 ha up to	6801	6799	3656	737	567	3112	131	319
1-2	50275	50270	32394	4414	5519	34144	1272	1366
2-3	24211	24210	18146	2553	2806	16964	1257	1998
3-5	25820	25819	21116	2497	2930	18611	2185	1592
5-10	15814	15814	13238	1027	1491	12408	1359	952
10-15	2634	2634	2089	130	286	2204	401	232
15-20	1476	1476	1295	35	107	920	64	7
20-30	1060	1060	904	78	77	670	174	16
30-50	1095	1095	848	138	122	726	289	36
50 ha i więcej and more	910	910	787	67	65	580	121	35

Tablica 30. Gospodarstwa indywidualne o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych według grup obszarowych

Stan w czerwcu

Table 30. Private farms exceeding 1 ha of agricultural land by area groups
As of June

Lata Years	Ogółem Total	o powierzchni użytków rolnych with agricultural land area of				
		1-2 ha	2-5	5-10	10-15	15 ha i więcej and more
Gospodarstwa w liczbach bezwzględnych Farms in absolute numbers						
2015	122043	42744	56231	16181	3063	3823
2016	129432	47148	59082	16476	2865	3861
2017	125174	48771	52877	16000	3629	3896
2018	120935	49057	50312	14828	2838	3900
2019	123293	50275	50031	15814	2634	4541
w odsetkach in percentages						
2015	100,0	35,0	46,1	13,3	2,5	3,1
2016	100,0	36,4	45,6	12,7	2,2	3,0
2017	100,0	39,0	42,2	12,8	2,9	3,1
2018	100,0	40,6	41,6	12,3	2,3	3,2
2019	100,0	40,8	40,6	12,8	2,1	3,7
Powierzchnia użytków rolnych w ha Agricultural land area in ha						
2015	542672	63188	173750	106363	36630	162742
2016	558219	67923	185142	111283	34536	159334
2017	538866	71213	161504	106526	42948	156675
2018	517816	70957	155826	97550	33289	160195
2019	551252	71771	157132	106159	32224	183965
w odsetkach in percentages						
2015	100,0	11,6	32,0	19,6	6,7	30,0
2016	100,0	12,2	33,2	19,9	6,2	28,5
2017	100,0	13,2	30,0	19,8	8,0	29,1
2018	100,0	13,7	30,1	18,8	6,4	30,9
2019	100,0	13,0	28,5	19,3	5,8	33,4
Przeciętna powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie w ha Average farm area agricultural land in ha						
2015	4,45	1,48	3,09	6,57	11,96	42,57
2016	4,31	1,44	3,13	6,75	12,05	41,27
2017	4,30	1,46	3,05	6,66	11,83	40,21
2018	4,28	1,45	3,10	6,58	11,73	41,08
2019	4,47	1,43	3,14	6,71	12,23	40,51

Tablica 31. Powierzchnia zasiewów poszczególnych grup ziemiopłodów

Stan w czerwcu

Table 31. Sown area of individual crop groups

As of June

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Total	Zboża ^a Cereals ^a	Strącz- kowe na ziarno ^b Pulses for grain ^b	Ziemniaki ^c Potatoes ^c	Przemy- słowe Industrial	Paste- wne Feed	Pozo- stałe Others	
W hektarach In hectares								
OGÓŁEM TOTAL	2013	307328	225710	3213	25819	28638	17720	6229
	2014	319242	240413	4485	25149	26752	16108	6335
	2015	320216	233675	9830	20614	30807	19966	5324
	2016	308423	229619	8276	22315	26961	13104	8148
	2017	314786	229459	8387	26188	30864	14020	5868
	2018	310257	226307	5503	26223	35101	11748	5375
	2019	310358	232669	7095	22742	34632	9127	4093
w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms		301325	226757	7024	22736	32822	7995	3991
W odsetkach In percentages								
OGÓŁEM TOTAL	2013	100,0	73,4	1,0	8,4	9,3	5,8	2,0
	2014	100,0	75,3	1,4	7,9	8,4	5,0	2,0
	2015	100,0	73,0	3,1	6,4	9,6	6,2	1,7
	2016	100,0	74,4	2,7	7,2	8,7	4,2	2,6
	2017	100,0	72,9	2,7	8,3	9,8	4,5	1,9
	2018	100,0	72,9	1,8	8,5	11,3	3,8	1,7
	2019	100,0	75,0	2,3	7,3	11,2	2,9	1,3
w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms		100,0	75,3	2,3	7,5	10,9	2,7	1,3

a Zboża podstawowe, owies z jęczmieniem i inne mieszanki zbożowe, kukurydza na ziarno, gryka, proso i inne zbożowe. b Rośliny strączkowe jadalne łącznie z roślinami strączkowymi pastewnymi oraz mieszankami zbożowo - strączkowymi. c Bez powierzchni ziemniaków w ogrodach przydomowych.

a Basic cereals, oats with barley and other cereal mixtures, grain maize, buckwheat, millet and other cereals. b Edible legumes including fodder legumes and cereal - legume mixtures. c Without potato area in kitchen gardens

Tablica 32. Powierzchnia zasiewów zbóż

Stan w czerwcu

Table 32. Sown area of cereals

As of June

Wyszczególnienie Specification	2018		2019		2018=100	
	ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms
	w hektarach in hectares				w odsetkach in percentages	
Ogółem Total	226307	220288	232669	226757	102,8	102,9
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi basic cereals with cereal mixed	194286	189589	202792	198297	104,4	104,6
zboża podstawowe basic cereals	169471	164780	182522	178030	107,7	108,0
pszenica wheat	90799	88368	99488	97110	109,6	109,9
ozima winter	79024	76785	86398	84304	109,3	109,8
jara spring	11775	11583	13090	12806	111,2	110,6
żyto rye	9839	9225	7715	7227	78,4	78,3
jęczmień barley	24368	23630	28173	27324	115,6	115,6
ozimy winter	4709	4514	5124	4892	108,8	108,4
jary spring	19659	19116	23049	22432	117,2	117,3
owies oats	22091	21504	22742	22233	102,9	103,4
pszenżyto triticale	22374	22053	24404	24136	109,1	109,4
ozime winter	19332	19045	20530	20286	106,2	106,5
jare spring	3042	3008	3874	3850	127,4	128,0
mieszanki zbożowe cereal mixed	24815	24809	20270	20267	81,7	81,7
ozime winter	2393	2391	1755	1754	73,3	73,4
jare spring	22422	22418	18515	18513	82,6	82,6
kukurydza na ziarno maize for grain	26644	25340	26123	24725	98,0	97,6
gryka buckwheat	4965	4947	3463	3444	69,7	69,6
proso millet	399	399	291	291	72,9	72,9
pozostałe zbożowe ^a other cereals ^a	13	13	-	-	.	.

a Amaranthus, kanar, żyto stuletnie, komosa ryżowa.

a Amaranthus, canary, century-old rye, quinoa.

Tablica 33. Powierzchnia zasiewów upraw przemysłowych

Stan w czerwcu

Table 33. Sown area of industrial crops

As of June

Wyszczególnienie Specification	2018		2019		2018=100	
	ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms
		w hektarach in hectares				w odsetkach in percentages
Ogółem Total	35101	33186	34632	32822	98,7	98,9
buraki cukrowe sugar beets	4331	4102	3713	3521	85,7	85,8
rzepak i rzepik rape and turnip rape	26560	25000	26440	25006	99,5	100,0
ozimy winter	25220	23751	25695	24263	101,9	102,2
jary spring	1340	1249	745	743	55,6	59,5
tytoń tobacco	1641	1641	1256	1256	76,5	76,5
chmiel hop	45	45	14	14	31,1	31,1
len ^a flax ^a	51	49	54	39	105,9	79,6
konopie hemp	14	14	717	717	wielokrotnie	wielokrotnie
słonecznik na ziarno sunflower seed	743	727	464	445	62,4	61,2
soja soy	1141	1034	1298	1148	113,8	111,0
inne oleiste ^b other oily ^b	575	574	676	676	117,6	117,8

a łącznie z lnem oleistym i włóknistym. b Mak, gorczyca i inne.

a Including oil and fiber flax. b Poppy, mustard and others.

Tablica 34. Powierzchnia zasiewów upraw pastewnych i pozostałych

Stan w czerwcu

Table 34. Sown area of feed and other plants

As of June

Wyszczególnienie Specification	2018		2019		2018=100	
	ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms
	w hektarach in hectares				w odsetkach in percentages	
Pastewne ogółem Total fodder	11748	10624	9127	7995	77,7	75,3
okopowe pastewne fodder roots	507	507	247	247	48,7	48,7
kukurydza na zielonkę maize for green forage	2310	1829	2536	2120	109,8	115,9
strączkowe pastewne na zielonkę fodder legumes for green fodder	158	135	208	208	131,6	154,1
motylkowe, inne pastewne i trawy na zielonkę legumes, other fodder for and grass	8773	8153	6136	5420	69,9	66,5
Pozostałe ogółem Other total	5375	5215	4093	3991	76,1	76,5
w tym of which						
warzywa gruntowe ^a ground vegetables ^a	3476	3370	2395	2296	68,9	68,1
truskawki gruntowe ^a ground strawberries ^a	596	596	503	503	84,4	84,4

a Bez powierzchni w ogrodach przydomowych.

a Excluding area in kitchen gardens.

Tablica 35. Produkcja ziemiopłodów rolnych w 2019 r.
Table 35. Production of agricultural crops in 2019

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia w ha Area in ha	Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt	Zbiory w dt Production in dt
Zboża Cereals	232669	36,8	8570375
zboża podstawowe z mieszankami basic cereals including cereal mixed	202792	33,0	6696866
zboża podstawowe basic cereals	182522	33,6	6124831
pszenica wheat	99488	36,9	3669158
ozima winter	86398	37,5	3241494
jara spring	13090	32,7	427664
żyto rye	7715	26,1	201661
jęczmień barley	28173	31,9	897651
ozimy winter	5124	33,6	172332
jary spring	23049	31,5	725319
owies oats	22742	27,0	614127
pszenżyto triticale	24404	30,4	742234
ozime winter	20530	30,7	630473
jare spring	3874	28,8	111761
mieszanki zbożowe cereal mixed	20270	28,2	572035
ozime winter	1755	30,5	53571
jare spring	18515	28,0	518464
kukurydza na ziarno maize for grain	26123	69,9	1825965
gryka buckwheat	3463	12,5	43383
proso millet	291	14,3	4161
Strączkowe jadalne Edible legumes	1589	23,2	36837
Ziemniaki ^a Potatoes ^a	23606	219	5170045
Buraki cukrowe Sugar beets	3713	638	2370053
Rzepak i rzepik Rape and turnip rape	26440	25,4	671296
ozimy winter	25695	25,4	653470
jary spring	745	23,9	17826
Okopowe pastewne Fodder roots	247	463	114450

a łącznie z uprawą ziemniaków w ogrodach przydomowych.
a Including potato cultivation in kitchen gardens

Tablica 35. Produkcja ziemiopłodów rolnych w 2019 r. (dok.)

Table 35. Production of agricultural crops in 2019 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia w ha Area in ha	Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt	Zbiory w dt Production in dt
Strączkowe pastewne (nasiona) Fodder legumes (seeds)	5505	22,0	121146
peluszka field peas	219	21,0	4599
wyka vetch	190	18,3	3477
bobik beans	1287	25,5	32856
łubin lupine	1962	18,0	35310
mieszanki strączkowe i zbożowo-strączkowe leguminous and cereal-legume mixtures	1847	24,3	44904
Motylkowe drobnonasienne, inne pastewne i trawy (nasiona) Small-seeded legumes other fodder and grass (seeds)	1847	6,4	11730
koniczyna clover	54	4,4	238
lucerna lucerne	174	3,0	522
seradela i inne motylkowe seradella and other legumes	320	9,0	2880
inne pastewne other fodder	1007	6,7	6747
trawy polowe field grasses	292	4,6	1343
Kukurydza na zielonkę Maize for green fodder	2536	359	911028
Strączkowe pastewne (zielonka) Fodder legumes (green fodder)	208	178	36986
peluszka field peas	11	191	2101
wyka vetch	121	167	20207
łubin lupine	6	183	1098
mieszanki strączkowe i zbożowo-strączkowe leguminous and cereal-legume mixtures	70	194	13580
Motylkowe drobnonasienne, inne pastewne i trawy (zielonka) Small-seeded legumes other fodder and grass (green fodder)	6136	188	1152956
koniczyna clover	1609	244	392251
lucerna lucerne	485	259	125371
seradela i inne motylkowe seradella and other legumes	439	179	78696
inne pastewne other fodder	179	211	37813
trawy polowe field grasses	2853	182	518825
Pastwiska trwałe Permanent pastures	24728	138	3410971
Siano łąkowe Meadow hay	206615	42,4	8759616
Poplony i wsiewki Aftercrops and companion plants	1818	110	199808

Tablica 36. Produkcja ziemiopłodów rolnych w sektorze prywatnym w 2019 r.

Table 36. Production of agricultural crops in private sector in 2019

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia w ha Area in ha	Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt	Zbiory w dt Production in dt
Zboża Cereals	231799	36,8	8519023
zboża podstawowe z mieszankami basic cereals including cereal mixed	202063	32,9	6653242
zboża podstawowe basic cereals	181793	33,5	6081207
pszenica wheat	99053	36,8	3641624
ozima winter	86023	37,4	3217944
jara spring	13030	32,5	423680
żyto rye	7658	26,0	199324
jęczmień barley	28046	31,7	889090
ozimy winter	5022	32,8	164611
jary spring	23024	31,5	724479
owies oats	22678	27,0	611663
pszenżyto triticale	24358	30,4	739506
ozime winter	20484	30,6	627745
jare spring	3874	28,8	111761
mieszanki zbożowe cereal mixed	20270	28,2	572035
ozime winter	1755	30,5	53571
jare spring	18515	28,0	518464
kukurydza na ziarno maize for grain	25983	70,0	1818251
gryka buckwheat	3462	12,5	43369
proso millet	291	14,3	4161
Strączkowe jadalne Edible legumes	1587	23,2	36778
Ziemniaki ^a Potatoes ^a	23602	219	5168874
Buraki cukrowe Sugar beets	3677	640	2352481
Rzepak i rzepik Rape and turnip rape	26204	25,4	664484
ozimy winter	25461	25,4	646801
jary spring	743	23,8	17683
Okopowe pastewne Fodder roots	247	463	114450

a łącznie z uprawą ziemniaków w ogrodach przydomowych.

a Including potato cultivation in kitchen gardens.

Tablica 36. Produkcja ziemiopłodów rolnych w sektorze prywatnym w 2019 r. (dok.)

Table 36. Production of agricultural crops in private sector in 2019 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia w ha Area in ha	Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt	Zbiory w dt Harvests in dt
Strączkowe pastewne (nasiona) Fodder legumes (seeds)	5481	22,0	120804
peluszka field peas	200	21,6	4312
wyka vetch	190	18,3	3477
bobik beans	1284	25,6	32811
łubin lupine	1960	18,0	35300
mieszanki strączkowe i zbożowo-strączkowe leguminous and cereal-legume mixtures	1847	24,3	44904
Motylkowe drobnonasienne, inne pastewne i trawy (nasiona) Small-seeded legumes other fodder and grass (seeds)	1847	6,4	11730
koniczyna clover	54	4,4	238
lucerna lucerne	174	3,0	522
seradela i inne motylkowe seradella and other legumes	320	9,0	2880
inne pastewne other fodder	1007	6,7	6747
trawy polowe field grasses	292	4,6	1343
Kukurydza na zielonkę Maize for green fodder	2260	365	824640
Strączkowe pastewne (zielonka) Fodder legumes (green fodder)	208	178	36986
peluszka field peas	11	191	2101
wyka vetch	121	167	20207
łubin lupine	6	183	1098
mieszanki strączkowe i zbożowo-strączkowe leguminous and cereal-legume mixtures	70	194	13580
Motylkowe drobnonasienne, inne pastewne i trawy (zielonka) Small-seeded legumes other fodder and grass (green fodder)	5857	185	1084789
koniczyna clover	1593	245	390635
lucerna lucerne	374	263	98398
seradela i inne motylkowe seradella and other legumes	439	179	78696
inne pastewne other fodder	92	185	17020
trawy polowe field grasses	2788	179	500040
Pastwiska trwałe Permanent pastures	22007	143	3147034
Siano łąkowe Meadow hay	201854	43,0	8682462
Poplony i wsiewki Aftercrops and companion plants	1818	110	199808

Tablica 37. Produkcja ziemiopłodów rolnych w gospodarstwach indywidualnych w 2019 r.

Table 37. Production of agricultural crops in private farms in 2019

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia w ha Area in ha	Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt	Zbiory w dt Production in dt
Zboża Cereals	226757	36,3	8227767
zboża podstawowe z mieszankami basic cereals including cereal mixed	198297	32,7	6474531
zboża podstawowe basic cereals	178030	33,2	5902670
pszenica wheat	97110	36,4	3530321
ozima winter	84304	37,0	3119248
jara spring	12806	32,1	411073
żyto rye	7227	26,0	187902
jęczmień barley	27324	31,2	852139
ozimy winter	4892	32,5	158990
jary spring	22432	30,9	693149
owies oats	22233	27,0	600291
pszenżyto triticale	24136	30,3	732017
ozime winter	20286	30,6	620752
jare spring	3850	28,9	111265
mieszanki zbożowe cereal mixed	20267	28,2	571861
ozime winter	1754	30,5	53497
jare spring	18513	28,0	518364
kukurydza na ziarno maize for grain	24725	69,0	1706025
gryka buckwheat	3444	12,5	43050
proso millet	291	14,3	4161
Strączkowe jadalne Edible legumes	1566	23,0	36091
Ziemniaki ^a Potatoes ^a	23599	219	5168181
Buraki cukrowe Sugar beets	3521	639	2251612
Rzepak i rzepik Rape and turnip rape	25006	25,4	633963
ozimy winter	24263	25,4	616280
jary spring	743	23,8	17683
Okopowe pastewne Fodder roots	247	463	114450

a Łącznie z uprawą ziemniaków w ogrodach przydomowych.

a Including potato cultivation in kitchen gardens

Tablica 37. Produkcja ziemiopłodów rolnych w gospodarstwach indywidualnych w 2019 r. (dok.)

Table 37. Production of agricultural crops in private farms in 2019 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia w ha Area in ha	Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt	Zbiory w dt Production in dt
Strączkowe pastewne (nasiona) Fodder legumes (seeds)	5457	22,1	120411
peluszka field peas	196	21,9	4292
wyka vetch	190	18,3	3477
bobik beans	1275	25,6	32640
łubin lupine	1954	18,0	35172
mieszanki strączkowe i zbożowo-strączkowe leguminous and cereal-legume mixtures	1842	24,3	44830
Motylkowe drobnonasienne, inne pastewne i trawy (nasiona) Small-seeded legumes other fodder and grass (seeds)	1847	6,4	11730
koniczyna clover	54	4,4	238
lucerna lucerne	174	3,0	522
seradela i inne motylkowe seradella and other legumes	320	9,0	2880
inne pastewne other fodder	1007	6,7	6747
trawy polowe field grasses	292	4,6	1343
Kukurydza na zielonkę Maize for green fodder	2120	358	758960
Strączkowe pastewne (zielonka) Fodder legumes (green fodder)	208	178	36986
peluszka field peas	11	191	2101
wyka vetch	121	167	20207
łubin lupine	6	183	1098
mieszanki strączkowe i zbożowo-strączkowe leguminous and cereal-legume mixtures	70	194	13580
Motylkowe drobnonasienne, inne pastewne i trawy (zielonka) Small-seeded legumes other fodder and grass (green fodder)	5420	185	1004204
koniczyna clover	1510	247	372970
lucerna lucerne	362	257	93034
seradela i inne motylkowe seradella and other legumes	225	212	47700
inne pastewne other fodder	92	185	17020
trawy polowe field grasses	2660	178	473480
Pastwiska trwałe Permanent pastures	21198	144	3052512
Siano łąkowe Meadow hay	197212	43,6	8599887
Poplony i wsiewki Aftercrops and companion plants	1818	110	199808

Tablica 38. Produkcja ziemiopłodów rolnych w sektorze publicznym w 2019 r.

Table 38. Production of agricultural crops in public sector in 2019

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia w ha Area in ha	Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt	Zbiory w dt Harvests in dt
Zboża Cereals	870	59,0	51352
zboża podstawowe z mieszankami basic cereals including cereal mixed	729	59,8	43624
zboża podstawowe basic cereals	729	59,8	43624
pszenica wheat	435	63,3	27534
ozima winter	375	62,8	23550
jara spring	60	66,4	3984
żyto rye	57	41,0	2337
jęczmień barley	127	67,4	8561
ozimy winter	102	75,7	7721
jary spring	25	33,6	840
owies oats	64	38,5	2464
pszenżyto triticale	46	59,3	2728
ozime winter	46	59,3	2728
kukurydza na ziarno maize for grain	140	55,1	7714
gryka buckwheat	1	14,0	14
Strączkowe jadalne Consumer pulse	2	29,5	59
Ziemniaki Potatoes	4	293	1171
Buraki cukrowe Sugar beets	36	488	17572
Rzepak i rzepik Rape and turnip rape	236	28,9	6812
ozimy winter	234	28,5	6669
jary spring	2	71,5	143
Strączkowe pastewne (nasiona) Field peas (seeds)	24	14,3	342
peluszka field peas	19	15,1	287
bobik beans	3	15,0	45
łubin lupine	2	5,0	10

Tablica 38. Produkcja ziemiopłodów rolnych w sektorze publicznym w 2019 r. (dok.)

Table 38. Production of agricultural crops in public sector in 2019 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia w ha Area in ha	Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt	Zbiory w dt Harvests in dt
Kukurydza na zielonkę Maize for green forage	276	313	86388
Motylkowe drobnonasienne, inne pastewne i trawy (zielonka) Small-seeded legumes other forage and grass (green forage)	279	244	68167
koniczyna clover	16	101	1616
lucerna lucerne	111	243	26973
inne pastewne other forage	87	239	20793
trawy polowe field grasses	65	289	18785
Pastwiska trwałe Permanent pastures	2721	97	263937
Siano łąkowe Meadow hay	4761	16,2	77154

Tablica 39. Produkcja z łąk trwałych w 2019 r.

Table 39. Production from permanent meadows in 2019

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Grand Total	Sektor prywatny Private sector		Sektor publiczny Public sector
		razem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
Powierzchnia łąk trwałych w ha Area of permanent meadows in ha				
OGÓŁEM TOTAL	206615	201854	197212	4761
Plony z 1 ha w dt ^a Yields in dt per 1 ha ^a				
I pokos I swath	22,2	22,6	22,9	4,6
II pokos II swath	14,8	14,9	15,2	7,1
III pokos III swath	5,5	5,5	5,6	4,5
I + II + III pokos I + II + III swath	42,4	43,0	43,6	16,2
Zbiory w dt ^a Harvests in dt ^a				
I pokos I swath	4578170	4556206	4509637	21964
II pokos II swath	3051310	3017399	2987956	33911
III pokos III swath	1130136	1108857	1102294	21279
I + II + III pokos I + II + III swath	8759616	8682462	8599887	77154

a W przeliczeniu na siano.

a In terms of hay.

Tablica 40. **Użytkowanie łąk trwałych w 2019 r.**
Table 40. Use of permanent meadows in 2019

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Total	Z tego Of which						
		z których trawę zebrano the ones from which the grass was collected				użytkowane jako pastwiska used as pastures	skoszone lecz nie zebrane mowed but not harvested	nieeksploatowane unexploited
		w postaci siana in the form of hay	jako zielonkę z przeznaczeniem na as green for the purpose of					
	kiszenie fermentation	bieżące skarmianie current forage						
Powierzchnia w ha Area in ha								
I pokos I swath	206615	113238	12753	9615	22826	12997	35186	
II pokos II swath	206615	85507	8394	15761	37281	12818	46854	
III pokos III swath	206615	37133	2576	13638	42723	6759	103786	
W odsetkach In percentages								
I pokos I swath	100,0	54,8	6,2	4,7	11,0	6,3	17,0	
II pokos II swath	100,0	41,4	4,1	7,6	18,0	6,2	22,7	
III pokos III swath	100,0	18,0	1,2	6,6	20,7	3,3	50,2	
Plony z 1 ha w dt ^a Yields in dt per 1 ha ^a								
I pokos I swath	22,2	29,6	28,5	29,5	25,4	.	.	
II pokos II swath	14,8	21,7	21,1	20,7	18,6	.	.	
III pokos III swath	5,5	13,6	7,4	10,9	10,7	.	.	
Zbiory w dt ^a Production in dt ^a								
Ogółem Total	8759616	5708815	559499	758530	1732772	.	.	
I pokos I swath	4578170	3350349	363400	283667	580754	.	.	
II pokos II swath	3051310	1853838	177158	326342	693972	.	.	
III pokos III swath	1130136	504628	18941	148521	458046	.	.	
W odsetkach In percentages								
Ogółem Total	100,0	65,2	6,4	8,7	19,8	.	.	
I pokos I swath	100,0	73,2	7,9	6,2	12,7	.	.	
II pokos II swath	100,0	60,8	5,8	10,7	22,7	.	.	
III pokos III swath	100,0	44,7	1,7	13,1	40,5	.	.	

a W przeliczeniu na siano.
a In terms of hay.

Tablica 41. Produkcja warzyw gruntowych^a w 2019 r.

Table 41. Production of ground vegetables^a in 2019

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Grand total	W tym sektor prywatny Of which private sector	
		razem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms
Powierzchnia w ha Area in ha			
OGÓŁEM TOTAL	5066	5063	4965
Kapusta Cabbages	586	586	586
Kalafior Cauliflowers	238	238	238
Cebula Onions	573	572	572
Marchew jadalna Carrots	877	877	877
Buraki ćwikłowe Beetroots	379	378	378
Ogórki Cucumbers	355	355	355
Pomidory Tomatoes	279	279	279
Warzywa pozostałe ^b Other vegetable ^b	1779	1778	1682
Plony z 1 ha w dt Yields per ha in dt			
Kapusta Cabbages	398	398	398
Kalafior Cauliflowers	139	139	139
Cebula Onions	176	176	176
Marchew jadalna Carrots	225	225	225
Buraki ćwikłowe Beetroots	215	215	215
Ogórki Cucumbers	135	135	135
Pomidory Tomatoes	222	222	222
Warzywa pozostałe ^b Other vegetable ^b	100	100	103
Zbiory w dt Harvests in dt			
OGÓŁEM TOTAL	933523	933236	927605
Kapusta Cabbages	233090	233064	233029
Kalafior Cauliflowers	33013	33013	33013
Cebula Onions	100755	100726	100725
Marchew jadalna Carrots	197624	197562	197432
Buraki ćwikłowe Beetroots	81357	81327	81227
Ogórki Cucumbers	47971	47939	47939
Pomidory Tomatoes	61932	61894	61894
Warzywa pozostałe ^b Other vegetable ^b	177783	177712	172348

a Łącznie z ogrodami przydomowymi. b Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar, chrzan, szparagi, szczypiorek, koper, groch zielony, fasola szparagowa, brukselka, papryka itp.

a Including kitchen gardens. b Parsley, leeks, celeries, radish, salad, rhubarb, horseradish, asparagus, chives, dill, green peas, green beans, brussels sprouts, peppers, etc.

Tablica 42. **Produkcja owoców z drzew owocowych w sadach w 2019 r.**
 Table 42. Production of fruit from fruit-bearing trees in orchards in 2019

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Grand total	W tym sektor prywatny Of which private sector	
		razem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms
Powierzchnia w ha Area in ha			
OGÓŁEM TOTAL	6274	6235	6230
Jabłonie Apples	3847	3818	3814
Grusze Pears	209	199	199
Śliwy Plums	302	302	301
Wiśnie Cherries	559	559	559
Czereśnie Sweet cherries	136	136	136
Pozostałe ^a Others ^a	1222	1222	1221
w tym orzechy włoskie of which walnuts	1109	1109	1109
Plony z 1 ha w dt Yields per ha in dt			
Jabłonie Apples	54,4	54,6	54,7
Grusze Pears	19,6	20,0	20,0
Śliwy Plums	15,0	15,0	15,0
Wiśnie Cherries	25,0	25,0	25,0
Czereśnie Sweet cherries	20,0	20,0	20,0
Pozostałe ^a Others ^a	6,2	6,2	6,2
w tym orzechy włoskie of which walnuts	5,0	5,0	5,0
Zbiory w dt Harvests in dt			
OGÓŁEM TOTAL	241975	241259	241215
Jabłonie Apples	209097	208482	208453
Grusze Pears	4083	3982	3982
Śliwy Plums	4524	4524	4512
Wiśnie Cherries	13983	13983	13983
Czereśnie Sweet cherries	2709	2709	2709
Pozostałe ^a Others ^a	7579	7579	7576
w tym orzechy włoskie of which walnuts	5546	5546	5543

a Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie.

a Peaches, apricots, walnuts.

Tablica 43. Produkcja owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych w sadach oraz truskawek i poziomków w 2019 r.

Table 43. Production of fruit from fruit-bearing bushes and berry plantations in orchards as well as of strawberries and wild strawberries in 2019

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Grand total	W tym sektor prywatny Of which private sector	
		razem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms
Powierzchnia w ha Area in ha			
Truskawki i poziomki ^a Strawberries and wild strawberries ^a	1402	1402	1402
Maliny ^b Raspberries ^b	741	741	741
Porzeczki Currants	1838	1838	1838
Agrest Gooseberries	114	114	114
Pozostałe ^c Others ^c	859	859	830
Plony z 1 ha w dt Yields per ha in dt			
Truskawki i poziomki ^a Strawberries and wild strawberries ^a	25,0	25,0	25,0
Maliny ^b Raspberries ^b	22,0	22,0	22,0
Porzeczki Currants	42,3	42,3	42,3
Agrest Gooseberries	30,0	30,0	30,0
Pozostałe ^c Others ^c	36,0	36,0	37,2
Zbiory w dt Harvests in dt			
OGÓŁEM TOTAL	163357	163357	163332
Truskawki i poziomki ^a Strawberries and wild strawberries ^a	35050	35050	35050
Maliny ^b Raspberries ^b	16293	16293	16293
Porzeczki Currants	77658	77658	77658
Agrest Gooseberries	3418	3418	3418
Pozostałe ^c Others ^c	30938	30938	30913

a łącznie z ogrodami przydomowymi. b łącznie z jeżyną bezkolcową. c Aronia, borówka wysoka, leszczyna, winorośl, jagoda kamczacka i inne.
a Including kitchen gardens. b Including thornless blackberry. c Chokeberry, high bush blueberry, hazel, vines, Kamchatka berry and others.

Tablica 44. **Zwierzęta gospodarskie**

Stan w czerwcu

Table 44. **Livestock**

As of June

Lata Years	Bydło Cattle		Świnie ^a Pigs ^a		Owce Sheep		Konie ^b Horses ^b
	ogółem total	w tym krowy of which cows	ogółem total	w tym lochy of which sows	ogółem total	w tym maciorki of which ewes	
W sztukach In heads							
2011	104283	70136	191977	16684	21237	11348	17426
2012	102014	68134	186309	21968	23217	12422	12407
2013	96704	59927	175111	17348	16331	7849	11242
2014	94856	55516	192351	19526	16866	8272	11242
2015	95515	54935	166886	17187	17193	8739	11242
2016	89511	50043	171476	17006	18450	9011	9075
2017	89228	47581	170884	17518	18765	10653	9075
2018	80353	44500	150083	15043	18809	10297	9075
2019	74319	38709	128891	12254	18466	9493	9075
Na 100 ha użytków rolnych Per 100 ha of agricultural land							
2011	16,6	11,2	30,6	2,7	3,4	1,8	2,8
2012	16,7	11,1	30,5	3,6	3,8	2,0	2,0
2013	16,6	10,3	30,0	3,0	2,8	1,3	1,9
2014	16,5	9,7	33,5	3,4	2,9	1,4	·
2015	16,6	9,6	29,1	3,0	3,0	1,5	·
2016	15,2	8,5	29,1	2,9	3,1	1,5	1,5
2017	15,7	8,4	30,1	3,1	3,3	1,9	·
2018	14,6	8,1	27,4	2,7	3,4	1,9	·
2019	12,8	6,7	22,3	2,1	3,2	1,6	·

a W latach 2011-2013 r. stan w końcu lipca. b Od 2013 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.

a In the years 2011-2013, as of the end of July. b Since 2013 data on the basis of periodic surveys conducted every three years.

Tablica 45. **Zwierzęta gospodarskie według stanów w 2019 r.**

Table 45. **Livestock by levels in 2019**

Wyszczególnienie Specification	Stan w czerwcu As of June		Stan w grudniu As of December	
	ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms
W sztukach In heads				
Bydło Cattle	74319	70850	69999	66458
cielęta w wieku poniżej 1 roku calves less than 1 year old	17497	16708	15657	14770
młode bydło w wieku 1-2 lat bovines aged between 1 and 2	14933	13995	14068	13205
bydło w wieku 2 lat i więcej bovines aged 2 years and over	41889	40147	40273	38482
w tym krowy of which cows	38709	37139	37119	35582
w tym mleczne of which ewes	35924	34662	34583	33259
Owce Sheep	18466	18157	15492	15369
w tym maciorki of which ewes	9493	9334	8311	8216
Świnie Pigs	128891	127168	134821	132822
prosięta o wadze do 20 kg piglets up to 20 kg	34338	34276	31007	30863
warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg piglets from 20 up to 50 kg	34150	33473	35598	34937
świnie na ubój o wadze 50 kg i więcej pigs for slaughter of 50 kg and more	47865	47064	55897	54873
świnie na chów o wadze 50 kg i więcej pigs for breeding of 50 kg and more	12537	12354	12320	12150
w tym lochy ogółem of which total sows	12254	12218	11991	11964
w tym lochy prośne of which mated sows	8788	8773	7718	7702
Drób Poultry	5798253	5700133	4736444	4619360
w tym drób kurzy of which hens	5413784	5315680	4416529	4299456
w tym nioski of which laying hens	2184771	2166139	1396509	1370249

Na 100 ha użytków rolnych Per 100 ha of agricultural land

Bydło Cattle	12,8	12,7	12,1	12,0
w tym krowy of which cows	6,7	6,7	6,4	6,4
Owce Sheep	3,2	3,3	2,7	2,8
w tym maciorki of which ewes	1,6	1,7	1,4	1,5
Świnie Pigs	22,3	22,9	23,3	23,9
w tym lochy of which sows	2,1	2,2	2,1	2,2
Drób Poultry	1001,3	1025,6	817,9	831,1
w tym drób kurzy of which hens	934,9	956,4	762,7	773,6
w tym nioski of which laying hens	377,3	389,7	241,2	246,5

Tablica 46. Bydło i owce w 2019 r.

Stan w czerwcu

Table 46. Cattle and sheep in 2019

As of June

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Total		W tym gospodarstwa indywidualne Of which private farms	
	w sztukach in heads	2018=100	w sztukach in heads	2018=100
Bydło Cattle	74319	92,5	70850	92,0
cielęta w wieku poniżej 1 roku calves less than 1 year old	17497	102,1	16708	102,9
na ubój for slaughter	2150	161,5	2149	163,3
na chów for breeding	15347	97,1	14559	97,6
młode bydło w wieku 1-2 lat bovines aged between 1 and 2	14933	96,9	13995	95,0
byczki bulls	6951	112,3	6739	111,3
jałówki heifers	7982	86,5	7256	83,6
bydło w wieku 2 lat i więcej bovines aged 2 years and over	41889	87,6	40147	87,2
buhaje, wolce, opasy bulls, wolves, fottening	912	100,3	877	102,0
jałówki heifers	2268	94,7	2131	93,9
krowy cows	38709	87,0	37139	86,5
w tym mleczne of which ewes	35924	85,8	34662	85,6
Owce Sheep	18466	98,2	18157	98,8
w tym maciorki of which ewes	9493	92,2	9334	92,7

Tablica 47. Świnie w 2019 r.

Stan w czerwcu

Table 47. Pigs in 2019

As of June

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Total		W tym gospodarstwa indywidualne Of which private farms	
	w sztukach in heads	2018=100	w sztukach in heads	2018=100
Ogółem Total	128891	85,9	127168	86,6
prosięta o wadze do 20 kg piglets up to 20 kg	34338	83,2	34276	83,9
warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg piglets from 20 up to 50 kg	34150	92,6	33473	93,2
świnie na ubój o wadze 50 kg i więcej pigs for slaughter of 50 kg and more	47865	84,6	47064	85,5
tuczniaki o wadze 50-80 kg pigs weighing 50-80 kg	21112	81,3	20720	82,1
tuczniaki o wadze 80-110 kg pigs weighing 80-110 kg	18735	81,2	18374	81,9
tuczniaki o wadze 110 kg i więcej pigs weighing 110 kg and more	8019	106,5	7971	108,9
świnie na chów o wadze 50 kg i więcej pigs for breeding of 50 kg and more	12537	81,5	12354	81,9
knury rozplodowe breeding boars	283	83,5	136	91,3
lochy ogółem total sows	12254	81,5	12218	81,8
w tym lochy prośne of which mated sows	8788	95,0	8773	95,3

Tablica 48. Drób w 2019 r.

Stan w czerwcu

Table 48. Poultry in 2019

As of June

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Total		W tym gospodarstwa indywidualne Of which private farms	
	w sztukach in heads	2018=100	w sztukach in heads	2018=100
Drób				
Poultry	5798253	103,8	5700133	104,7
drób kurzy				
hens	5413784	103,4	5315680	104,3
w tym nioski				
of which laying hens	2184771	105,9	2166139	106,3
gęsi				
geese	61735	119,8	61731	119,8
indyki				
turkeys	146558	129,1	146558	129,1
kaczki i drób pozostały				
ducks and other poultry	176176	96,5	176164	96,5

Tablica 49. Produkcja żywca rzeźnego^a Table 49. Production of animals for slaughter^a

Wyszczególnienie Specification	2017		2018	
	ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms
	W sztukach In heads			
Bydło (bez cieląt)				
Cattle (excluding calves)	14911	14214	14887	14169
Cielęta				
Calves	1219	1195	-705	-705
Trzoda chlewna				
Pigs	262245	255748	268634	260479
Owce				
Sheep	2523	2494	3046	2932
Konie				
Horses	5636	5636	6246	6246
	W tonach wagi żywej In tonnes of live weight			
Ogółem				
Total	93601	90389	105324	102118
bydło (bez cieląt)				
cattle (excluding calves)	8462	8054	8586	8181
cielęta				
calves	129	127	-185	-185
trzoda chlewna				
pigs	41551	40743	45500	44569
owce				
sheep	88	88	117	113
konie				
horses	2861	2861	3824	3824
drób				
poultry	40418	38445	47212	45346
kozy				
goats	4	4	6	6
króliki				
rabbits	88	67	264	264

^a Dane obejmują skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie.

^a Data include purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption.

Tablica 50. Produkcja mięsa^a i podrobów
Table 50. Production of meat^a and pluck

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018 ^b
	w tonach in tonnes			
Ogółem (łącznie z tłuszczami i podrobami) Total (including fats and pluck)	75720	86451	71362	83267
mięso i tłuszcze meat and fats	72118	82234	67952	79330
wołowe beef	4090	5178	4299	4447
cielęce veal	342	199	78	-109
wieprzowe pork	35002	36997	32409	35490
baranie mutton	64	55	38	49
końskie horseflesh	1519	1680	1546	2324
drobiowe poultry	29745	36822	28294	35575
kozie goat	16	1	2	4
królicze rabbit	107	107	44	145
dziczyzna game	1233	1195	1242	1405
podroby pluck	3602	4217	3410	3937

a W wadze poubojowej ciepłej. Dane obejmują skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie. b Od 2018 r. zmieniono współczynniki przeliczeniowe żywca rzeźnego na wagę poubojową ciepłą (wbc); dane nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie.

a In post-slaughter warm weight. Data include purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption. b Since 2018 the conversion rates in post-slaughter warm weight have been changed; data are not incomparable with data for previous years.

Tablica 51. Produkcja mleka krowiego, jaj kurzych, wełny i miodu
Table 51. Production of cows' milk, hen eggs, wool and honey

Wyszczególnienie Specification	2017		2018	
	ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms
Produkcja mleka krowiego w tys. litrów Cows' milk production in thousand litres	205806	196792	180031	170786
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w litrach Average annual quantity of milk per cow in litre	4424	4381	4099	4032
Produkcja jaj w tys. szt. Eggs production in thousand units	467645	461192	375462	368697
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury nioski w szt. Average annual number of eggs per laying- hen in units	226	227	192	192
Produkcja wełny w kg Wool production in kg	72575	72265	41267	41107
Przeciętna roczna ilość wełny od 1 owcy w kg Average annual quantity of wool per sheep in kg	3,9	3,9	2,3	2,3
Produkcja miodu w kg Honey production in kg	759500	759500	2203200	2203200

Tablica 52. Zużycie nawozów mineralnych oraz wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik
Table 52. Consumption of mineral and lime fertilizers in terms of pure ingredient

Wyszczególnienie Specification	2017/2018		2018/2019	
	ogółem total	w tym od gospodarstw indywidualnych of which from private farms	ogółem total	w tym od gospodarstw indywidualnych of which from private farms
W tonach In tonnes				
Nawozy mineralne Mineral fertilizers	46612	44770	48264	46443
azotowe nitrogenous	23339	22386	21673	20810
fosforowe phosphalic	9066	8685	10490	10095
potasowe potassic	14207	13698	16101	15538
Nawozy wapniowe Lime fertilizers	22127	21096	8608	6939
Na 1 ha użytków rolnych w kg Per 1 ha of agricultural land in kg				
Nawozy mineralne Mineral fertilizers	85,0	85,6	83,3	83,6
azotowe nitrogenous	42,5	42,8	37,4	37,4
fosforowe phosphalic	16,5	16,6	18,1	18,2
potasowe potassic	25,9	26,2	27,8	28,0
Nawozy wapniowe Lime fertilizers	40,3	40,3	14,9	12,5
Na 1 ha użytków rolnych w dobrej kulturze w kg Per 1 ha of agricultural land in a good agricultural condition in kg				
Nawozy mineralne Mineral fertilizers	86,9	87,0	84,5	84,6
azotowe nitrogenous	43,5	43,5	37,9	37,9
fosforowe phosphalic	16,9	16,9	18,4	18,4
potasowe potassic	26,5	26,6	28,2	28,3
Nawozy wapniowe Lime fertilizers	41,2	41,0	15,1	12,6

Tablica 53. Wartość skupu produktów rolnych (ceny bieżące^a) Table 53. Value of procurement of major agricultural products (current prices^a)

Wyszczególnienie Specification	2018		2019	
	ogółem total	w tym od gospodarstw indywidualnych of which from private farms	ogółem total	w tym od gospodarstw indywidualnych of which from private farms

OGÓŁEM w milionach złotych

TOTAL in million PLN

OGÓŁEM TOTAL	1025,9	972,4	969,1	923,3
Produkty roślinne Crop products	448,5	421,7	433,0	409,2
Produkty zwierzęce Animal products	577,4	550,7	536,1	514,1

Polska = 100

Poland = 100

OGÓŁEM TOTAL	1,6	1,7	1,5	1,6
Produkty roślinne Crop products	2,4	2,6	2,3	2,6
Produkty zwierzęce Animal products	1,3	1,4	1,2	1,2

NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w złotych

Per 1 ha of AGRICULTURAL LAND in PLN

OGÓŁEM TOTAL	1870	1860	1673	1661
Produkty roślinne Crop products	818	806	748	736
Produkty zwierzęce Animal products	1053	1053	926	925

Polska = 100

Poland = 100

OGÓŁEM TOTAL	42,7	45,1	37,5	39,5
Produkty roślinne Crop products	62,9	68,3	57,4	62,4
Produkty zwierzęce Animal products	34,2	35,8	29,3	30,6

a Płacone dostawcom; bez podatku VAT.

a Paid to suppliers; excluding VAT.

Tablica 54. Skup ważniejszych produktów roślinnych

Table 54. Procurement of major crop products

Wyszczególnienie Specification	2018		2019	
	ogółem total	w tym od gospodarstw indywidualnych of which from private farms	ogółem total	w tym od gospodarstw indywidualnych of which from private farms
W tonach In tonnes				
Zboża Cereals	318867	294706	331920	303883
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi of which basic cereals with cereal mixed	154500	139162	132187	114064
pszenica wheat	126522	115855	109481	94495
żyto rye	4714	4266	4041	3754
jęczmień barley	12191	10328	8241	6789
owies i mieszanki zbożowe oats and cereal mixed	6251	4629	5648	4686
pszenżyto triticale	4822	4084	4776	4340
Ziemniaki Potatoes	46850	46564	30717	30623
Buraki cukrowe Sugar beets	295043	279032	222821	210977
Rzepak i rzepik Rape and turnip rape	40554	35967	50980	47233
Warzywa Vegetables	31075	29612	29842	29552
Owoce Fruit	44270	43526	15915	15872
Rok poprzedni = 100 Previous year = 100				
Zboża Cereals	100,3	108,5	104,1	103,1
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi of which basic cereals with cereal mixed	97,1	102,9	85,6	82,0
pszenica wheat	92,1	100,6	86,5	81,6
żyto rye	116,2	115,3	85,7	88,0
jęczmień barley	121,8	115,9	67,6	65,7
owies i mieszanki zbożowe oats and cereal mixed	151,2	116,7	90,4	101,2
pszenżyto triticale	135,2	120,5	99,0	106,3
Ziemniaki Potatoes	119,9	119,2	65,6	65,8
Buraki cukrowe Sugar beets	103,8	113,9	75,5	75,6
Rzepak i rzepik Rape and turnip rape	76,8	94,5	125,7	131,3
Warzywa Vegetables	113,9	117,0	96,0	99,8
Owoce Fruit	219,0	221,2	35,9	36,5

Tablica 54. Skup ważniejszych produktów roślinnych (dok.)

Table 54. Procurement of major crop products (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2018		2019	
	ogółem total	w tym od gospodarstw indywidualnych of which from private farmss	ogółem total	w tym od gospodarstw indywidualnych of which from private farmss
Na 1 ha użytków rolnych w kg Per 1 ha of agricultural land in kg				
Zboża Cereals	581	564	573	547
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi of which basic cereals with cereal mixed	282	266	228	205
Ziemniaki Potatoes	85	89	53	55
Rok poprzedni = 100 Previous year = 100				
Zboża Cereals	103,9	112,4	98,6	97,0
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi of which basic cereals with cereal mixed	100,7	106,4	80,9	77,1
Ziemniaki Potatoes	123,2	123,6	62,4	61,8

Tablica 55. Skup ważniejszych produktów zwierzęcych

Table 55. Procurement of major animal products

Wyszczególnienie Specification	2018		2019	
	ogółem total	w tym od gospodarstw indywidualnych of which from private farmss	ogółem total	w tym od gospodarstw indywidualnych of which from private farmss
W liczbach bezwzględnych In absolute numbers				
Żywiec rzeźny ^a w t Animals for slaughter ^a in tonnes	81587	78520	69574	67708
bydło (bez cieląt) cattle (excluding calves)	8038	7691	7186	6822
cielęta calves	593	593	747	741
trzoda chlewna pigs	37213	36360	29853	29363
owce sheep	112	111	131	129
konie horses	2988	2988	1600	1600
drób poultry	32643	30777	30057	29053
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^b w t Animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^b in tonnes	60049	57800	51158	49830
Mleko krowie w tys. l Cow's milk in thousand litres	121775	112809	119113	110908

a W wadze żywej. b Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej.

a In live weight. b Cattle, calves, pigs, sheep, horses and poultry; in post-slaughter warm weight.

Tablica 55. Skup ważniejszych produktów zwierzęcych (dok.)

Table 55. Procurement of major animal products (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2018		2019	
	ogółem total	w tym od gospodarstw indywidualnych of which from private farms	ogółem total	w tym od gospodarstw indywidualnych of which from private farms
Rok poprzedni = 100 Previous year = 100				
Żywiec rzeźny ^a w t Animals for slaughter ^a in tonnes	102,2	101,2	85,3	86,2
bydło (bez cieląt) cattle (excluding calves)	95,5	94,0	89,4	88,7
cielęta calves	90,1	90,1	126,0	125,0
trzoda chlewna pigs	105,4	104,8	80,2	80,8
owce sheep	167,2	165,7	117,0	116,2
konie horses	161,2	161,2	53,5	53,5
drób poultry	97,2	95,8	92,1	94,4
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^b w t Animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^b in tonnes	102,2	101,2	85,2	86,2
Mleko krowie w tys. l Cow's milk in thousand litres	103,8	103,3	97,8	98,3

Na 1 ha użytków rolnych w kg
Per 1 ha of agricultural land in kg

Żywiec rzeźny ^a Animals for slaughter ^a	149	150	120	122
w tym: bydło (bez cieląt) of which: cattle (excluding calves)	15	15	12	12
trzoda chlewna pigs	68	70	52	53
drób poultry	60	59	52	52
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^b Animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^b	109	111	88	90

a W wadze żywej. b Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej.
a In live weight. b Cattle, calves, pigs, sheep, horses and poultry; in post-slaughter warm weight.

Tablica 56. Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych ^a
Table 56. Average procurement prices of major agricultural products^a

Wyszczególnienie Specification	2018		2019	
	w złotych in PLN		2018 = 100	Polska = 100 Poland=100
Ziarno zbóż (bez siewnego) – za 1 dt: Cereal grain (without seed) – per dt:				
pszenicy wheat	68,44	67,86	99,2	93,9
żyta rye	56,88	54,59	96,0	90,4
jęczmienia barley	65,04	61,93	95,2	91,9
owsa i mieszanek zbożowych oats and mixed cereal	51,49	57,79	112,2	93,7
pszenżyta triticale	58,71	59,93	102,1	92,4
Ziemniaki jadalne (bez wczesnych) – za 1 dt Edible potatoes (excluding early kinds) – per dt	47,92	63,91	133,4	75,6
Buraki cukrowe – za 1 dt Sugar beets – per dt	7,51	7,42	98,8	69,5
Żywiec rzeźny – za 1 kg: Animals for slaughter – per kg:				
bydło (bez cieląt) cattle (excluding calves)	7,05	6,69	94,9	105,7
cielęta calves	13,74	12,60	91,7	122,2
trzoda chlewna pigs	4,47	5,57	124,6	103,3
owce sheep	6,39	7,33	114,7	112,1
konie horses	9,05	9,20	101,7	98,9
drób poultry	4,01	3,96	98,8	101,5
Mleko krowie – za 1 l Cows' milk – per l	1,33	1,34	100,8	99,3

a Płacone dostawcom; bez podatku VAT.
a Paid to suppliers; excluding VAT.

Tabela 57. Przeciętne ceny ważniejszych produktów rolnych uzyskiwane przez rolników na targowiskach
Table 57. Average prices of major agricultural products received by farmers on marketplaces

Wyszczególnienie Specification	2018		2019	
	w złotych in PLN		2018 = 100	Polska = 100 Poland=100
Ziarno zbóż – za 1 dt: Cereal grain – per dt				
pszenicy wheat	86,20	96,94	112,5	105,8
żyta rye	73,31	78,57	107,2	106,9
jęczmienia barley	81,92	94,84	115,8	110,0
owsa oats	70,14	81,05	115,6	106,5
pszenżyto triticale	79,91	87,76	109,8	109,5
Ziemniaki jadalne (bez wczesnych) – za 1 dt Edible potatoes (excluding early kinds) – per dt	96,44	183,32	190,1	96,9
Kura żywa – wagi 1,5 - 2 kg Live hen – weights of 1.5 – 2 kg	28,13	29,77	105,8	123,8
Jaja kurze – za 1 szt. Hen eggs – per piece	0,81	0,79	97,5	103,9

Tablica 58. Przeciętne ceny gruntów ornych i łąk w obrocie prywatnym
Table 58. Average prices of arable land and meadows in private turnover

Wyszczególnienie Specification	2018	2019		
	w złotych za 1 ha in PLN for 1 ha		2018 = 100	Polska = 100 Poland=100
Grunty orne Arable land	24759	27835	112,4	58,9
dobre (klasy I, II, IIIa) good (classes I, II, IIIa)	31391	35383	112,7	60,7
średnie (klasy IIIb, IV) secondary (classes IIIb, IV)	23532	26620	113,1	54,7
słabe (klasy V, VI) poor (classes V, VI)	17618	19920	113,1	57,5
Łąki Meadows	20422	19025	93,2	65,8
dobre good	21500	20035	93,2	64,3
słabe poor	18947	16364	86,4	64,3

Źródła danych

Dane zawarte w niniejszej publikacji opracowano na podstawie:

- uogólnionych wyników czerwowego reprezentacyjnego badania gospodarstw rolnych osób fizycznych oraz na podstawie pełnego badania gospodarstw rolnych osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej. Badanie przeprowadzono w czerwcu i lipcu 2019 r. według stanu na dzień 1 VI 2019 r. Czerwowym reprezentacyjnym badaniem gospodarstw rolnych objęto ok. 4,1 tys. gospodarstw indywidualnych,
- uogólnionych wyników stałych² reprezentacyjnych badań pogłównia bydła, owiec, drobiu (przeprowadzonych w ok. 1,6 tys. gospodarstw indywidualnych) oraz świń (w ok. 1,5 tys. gospodarstw indywidualnych),
- wyników sprawozdawczości z gospodarstw rolnych osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej,
- źródłowych badań reprezentacyjnych plonów i zbiorów przeprowadzonych:
- w sierpniu 2019 r. w 1,3 tys. gospodarstw indywidualnych w zakresie plonów i zbiorów zbóż oraz rzepaku i rzepiku,
  - na przełomie października i listopada 2019 r. w 1,3 tys. gospodarstw indywidualnych (dla upraw innych niż zboża i rzepak) w połączeniu z szacunkami dokonanymi przez rzeczoznawców gminnych i ekspertami rzeczoznawców wojewódzkich,
  - półrocznych sprawozdań o skupie produktów rolnych.

Wyniki czerwowego reprezentacyjnego badania gospodarstw rolnych oraz stałych badań pogłównia zwierząt gospodarskich, zrealizowanych w 2019 r., opracowane zostały według siedziby użytkownika gospodarstwa, tj. dla gospodarstw indywidualnych – według miejsca siedziby (zamieszkania) użytkownika, a dla gospodarstw osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej – według miejsca siedziby przedsiębiorstwa (gospodarstwa).

Ważniejsze definicje i pojęcia

Gospodarstwo rolne – jednostka wyodrębniona pod względem technicznym i ekonomicznym, posiadająca odrębne kierownictwo (użytkownik lub zarządzający) i prowadząca działalność rolniczą.

Do **działalności rolniczej** zaliczamy działalność związaną z uprawą roślin, która obejmuje: wszystkie uprawy rolne (w tym grzyby jadalne), warzywnictwo i ogrodnictwo, szkółkarstwo, hodowlę i nasiennictwo roślin rolniczych i ogrodniczych oraz chów i hodowlę zwierząt gospodarskich, tj. bydła, owiec, kóz, koni, świń, drobiu, królików, pozostałych zwierząt futerkowych, dzikich zwierząt utrzymywanych w gospodarstwie dla produkcji mięsa (np. dziki, sarny, daniele) i pszczoł, a także działalność polegającą na utrzymaniu użytków rolnych według zasad dobrej kultury rolnej przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska (zgodnie z normami).

Gospodarstwo indywidualne to gospodarstwo rolne użytkowane przez osobę fizyczną. Gospodarstwa indywidualne obejmują:

- gospodarstwa o powierzchni 1 ha i więcej użytków rolnych;
- gospodarstwa o powierzchni poniżej 1 ha użytków rolnych (w tym nie posiadające użytków rolnych) prowadzące produkcję rolną (roślinną i zwierzęcą) o znaczącej skali określonej odpowiednimi progami:
  - 0,5 ha dla: plantacji drzew owocowych,
  - 0,5 plantacji krzewów owocowych, warzyw gruntowych, truskawek gruntowych, chmielu
  - 0,3 ha szkółek sadowniczych i ozdobnych,
  - 0,1 ha dla: warzyw pod osłonami,
  - 0,1 ha dla: truskawek pod osłonami, kwiatów i roślin ozdobnych pod osłonami, tytoniu,

² Stałe badania pogłównia bydła, owiec i drobiu przeprowadzone są dwukrotnie w roku, tj w czerwcu i w grudniu.

- 25 m² grzybów jadalnych,
- 10 szt. bydła ogółem,
- 5 szt. krów,
- 50 szt. świń ogółem,
- 10 szt. loch,
- 20 szt. dla: owiec ogółem, kóz ogółem,
- 100 szt. drobiu ogółem,
- 5 szt. koni ogółem,
- 50 szt. samic królików,
- 5 szt. samic pozostałych zwierząt futerkowych,
- 10 szt. dzikich zwierząt (np. dziki, sarny, danielę) utrzymywanych w gospodarstwie dla produkcji mięsa,
- 20 pni pszczelich,

lub niezależnie od ww. progów jest gospodarstwem ekologicznym.

Gospodarstwo rolne osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej to gospodarstwo rolne prowadzone przez osobę prawną lub jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, którego podstawowa działalność jest zaliczana według Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 do sekcji A, dział 01, grupy:

- 01.1 – uprawy rolne inne niż wieloletnie,
- 01.2 – uprawy roślin wieloletnich,
- 01.3 – rozmnażanie roślin,
- 01.4 – chów i hodowla zwierząt,
- 01.5 – uprawy rolne połączone z chowem i hodowlą zwierząt (działalność mieszana),
- 01.6, klasa 01.61 – działalność usługowa wspomagająca produkcję roślinną (utrzymywanie gruntów w dobrej kulturze rolnej przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska), a także niezależnie od zaklasyfikowania działalności podstawowej, gdy w gruntach użytkowanych przez jednostkę powierzchnia użytków rolnych wynosi 1 ha i więcej lub prowadzony jest chów/hodowla zwierząt gospodarskich.

Za **użytkownika gospodarstwa rolnego** uważa się osobę fizyczną, osobę prawną oraz jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, faktycznie użytkującą gospodarstwo rolne, niezależnie od tego, czy jest właścicielem, dzierżawcą tego gospodarstwa czy też użytkuje je z innego tytułu i niezależnie od tego, czy grunty wchodzące w skład gospodarstwa rolnego są położone na terenie jednej czy kilku gmin.

Siedziba użytkownika gospodarstwa indywidualnego to adres zamieszkania (który nie musi być jednocześnie adresem zameldowania) użytkownika.

Siedziba użytkownika rolnego osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej to siedziba jednostki lokalnej prowadzącej działalność rolniczą (jest to jednocześnie siedziba gospodarstwa).

Ważniejsze grupowania i zakres publikowanych danych

Dane w publikacji zostały przedstawione na poziomie województwa. Uwzględniono podział na rolnictwo ogółem, sektor prywatny, gospodarstwa indywidualne oraz sektor publiczny.

W **sektorze prywatnym** ujęto własność prywatną krajową (gospodarstwa indywidualne, gospodarstwa spółdzielcze i spółki prywatne), własność zagraniczną i własność mieszaną (spółki z przewagą mienia prywatnego).

W **sektorze publicznym** ujęto gospodarstwa własności państwowej (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), gospodarstwa będące własnością samorządową oraz gospodarstwa stanowiące własność mieszaną (spółki z przewagą mienia państwowego).

Użytkowanie gruntów

Powierzchnia gruntów ogółem to łączna powierzchnia użytków rolnych, lasów i gruntów leśnych oraz pozostałych gruntów niezależnie od tytułu władania – własnych, dzierżawionych (na zasadzie umowy i bezumownie), użytkowanych z tytułu zajmowania określonego stanowiska (leśniczy, ksiądz, nauczyciel itp.), wspólnych w części przypadających użytkownikowi, a także użytkowane przez gospodarstwo grunty należące do gospodarstw opuszczonych.

Użytki rolne ogółem to powierzchnia:

- użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej, tj. utrzymywane zgodnie z normami, spełniające wymogi Ustawy z dnia 5 lutego 2015 r. o płatnościach w ramach systemu wsparcia bezpośredniego (Dz. U. z 2015 r. poz. 1551 z późniejszymi zmianami), na którą składają się:
  - zasiewy,
  - grunty ugorowane (łącznie z powierzchnią upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny),
  - łąki trwałe,
  - pastwiska trwałe,
  - uprawy trwałe, w tym sady,
  - ogrody przydomowe (bez powierzchni przeznaczonej na rekreację);
- użytków rolnych pozostałych (użytki rolne nieużytkowane i nieutrzymywane w dobrej kulturze rolnej w dniu 1 czerwca 2019 r.).

Zasiewy to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym. Do powierzchni pod zasiewami nie zaliczamy powierzchni sadów, szkótek drzew i krzewów ozdobnych, szkótek drzew leśnych do celów handlowych, uprawy wikliny, drzew i krzewów owocowych rosnących poza plantacjami, a także innych upraw trwałych (w tym upraw choinek bożonarodzeniowych) oraz powierzchni upraw trwałych pod osłonami. Nie zalicza się tu również powierzchni plantacji drzew i krzewów szybko rosnących prowadzonych na użytkach rolnych, które kwalifikowane są do lasów, upraw w ogrodach przydomowych, a także powierzchni upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny, zakwalifikowanych do gruntów ugorowanych.

Grunty ugorowane to grunty orne niewykorzystywane do celów produkcyjnych, ale utrzymywane według zasad dobrej kultury rolnej, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska. Do gruntów ugorowanych zalicza się także powierzchnię upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny (nawozy zielone). Do gruntów ugorowanych nie zaliczono gruntów przygotowanych pod zasiewy (np. warzyw), które do dnia 1 czerwca 2018 r. były nieobsiane lub nieobsadzone.

Łąki trwałe to grunty pokryte trwale trawami (tj. co najmniej 5 lat), z zasady koszone, a w rejonach górskich również powierzchnia koszonych hal i połonin. Łąki powinny być utrzymywane w dobrej kulturze rolnej i przynajmniej raz w roku koszone, ale zbiory niekoniecznie wykorzystywane do celów produkcyjnych.

Pastwiska trwałe to grunty pokryte trwale trawami (tj. co najmniej 5 lat), które z zasady nie są koszone, lecz wypasane, a w rejonach górskich również powierzchnia wypasanych hal i połonin utrzymywanych w dobrej kulturze rolnej (łącznie z pastwiskami trwałymi niewykorzystywanymi do celów produkcyjnych oraz z ekstensywnie wypasanymi pastwiskami położonymi na terenie pagórkowatym lub na znacznej wysokości, na glebach niskiej klasy, na których nie stosuje się nawożenia, podsiewów, melioracji itp.).

Uprawy trwałe to łączna powierzchnia sadów, szkótek drzew i krzewów ozdobnych, szkótek drzew leśnych do celów handlowych, wikliny, drzew i krzewów owocowych rosnących poza plantacjami, innych gruntowych upraw trwałych, w tym tarniny, derenia i choinek bożonarodzeniowych, a także upraw trwałych pod osłonami.

Do **sadów** zalicza się plantacje drzew, krzewów owocowych i upraw jagodowych (łącznie z plantacjami leszczyny, malin, winorośli) rosnące w zwartym nasadzeniu, a także szkółki drzew i krzewów owocowych. Do sadów nie zalicza się powierzchni uprawy truskawek i poziomek.

Ogrody przydomowe to powierzchnia zlokalizowana najczęściej wokół siedziby gospodarstwa, często oddzielona od reszty gospodarstwa. Obejmuje powierzchnię upraw przeznaczonych przede wszystkim na samozaopatrzenie w gospodarstwie domowym użytkownika gospodarstwa rolnego. Sporadycznie nadwyżki zbiorów mogą być sprzedawane. Ogród przydomowy może obejmować zarówno uprawy rolne i ogrodnicze jednoroczne, jak i uprawy wieloletnie oraz drzewa i krzewy owocowe rosnące poza plantacjami. Do ogrodów przydomowych nie zalicza się powierzchni trawników i ogrodów ozdobnych oraz powierzchni przeznaczonej na rekreację.

Do **lasów i gruntów leśnych** zalicza się powierzchnię pokrytą roślinnością leśną (zalesioną) lub przejściowo jej pozbawioną (niezalesioną) oraz grunty związane z gospodarką leśną. Uwzględnia się tu powierzchnię szkótek drzew leśnych założonych na terenach leśnych i wykorzystywanych na potrzeby własne gospodarstwa rolnego (niehandlowe), a także powierzchnię drzew i krzewów szybko rosnących prowadzonych na użytkach rolnych (np. wierzba energetyczna).

Do **powierzchni pozostałych gruntów** wchodzących w skład gospodarstwa wlicza się grunty będące pod zabudowaniami, podwórzami, placami i ogrodami ozdobnymi, pod drogami, powierzchnię wód śródlądowych, rowów melioracyjnych, powierzchnię porośniętą wikliną w stanie naturalnym, powierzchnię innych gruntów (torfowiska, zwirownie), nieużytków (w tym gruntów zadrzewionych i zakrzaczonych), powierzchnię przeznaczoną do rekreacji,

a także powierzchnię gruntów rolnych nieużytkowanych rolniczo, gdy grunty te nie powrócą już do użytkowania rolniczego np. grunty rolne przeznaczone pod budowę drogi, supermarketu.

Powierzchnia zasiewów

Dane o powierzchni zasiewów dotyczą powierzchni upraw poszczególnych ziemiopłodów uprawianych w plonie głównym.

Do grupy „**zbóż ogółem**” zaliczono zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi, kukurydzę na ziarno, grykę, proso i pozostałe zbożowe (amarantus, kanar, żyto stuletnie) przeznaczonych do zbioru ziarna.

W grupie „**zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi**” ujęto zboża podstawowe (pszenica, żyto, jęczmień, owies i pszenżyto) oraz powierzchnię zasiewów mieszanek zbożowych, z podziałem na formy jare i ozime.

Do grupy „**strączkowych na ziarno**” zalicza się strączkowe jadalne (groch, fasolę, bób oraz inne strączkowe jadalne uprawiane na ziarno np. ciecierzycę), strączkowe pastewne na ziarno oraz mieszanki zbożowo-strączkowe na ziarno. Powierzchnię zasianą grochem, fasolą, bobem itp. przewidzianą do zbioru w stanie niedojrzałym zaliczono do warzyw gruntowych.

Do grupy „**przemysłowych**” zaliczono powierzchnię uprawy buraków cukrowych, rzepaku i rzepiku, lnu (łącznie z lnem oleistym), słonecznika na ziarno, konopi, tytoniu, chmielu, cykorii oraz innych oleistych (maku, gorczycy, soi i innych).

Do grupy „**pastewnych**” zaliczono uprawy okopowych pastewnych, kukurydzy na zielonkę, strączkowych pastewnych łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi na zielonkę, motylkowych drobnonasiennych, innych pastewnych i traw na zielonkę (bez upraw przeznaczonych na nawozy zielone).

Grupa „**pozostałe**” obejmuje warzywa gruntowe, truskawki i poziomki gruntowe, uprawy nasienne, kwiaty i rośliny ozdobne gruntowe, pozostałe przemysłowe (np. krokosz barwierski, uprawy wieloletnie na cele energetyczne), zioła i przyprawy, a także uprawy pod osłonami (bez upraw trwałych pod osłonami) oraz pozostałe uprawy.

Do „**warzyw**” zaliczono: kapustę głowiastą (wczesną i późną, białą, czerwoną i włoską), cebulę, marchew jadalną, buraki ćwikłowe, ogórki, pomidory, kalafiori (wczesne i późne), warzywa pozostałe (pietruszkę, selery, pory, brukselkę, szczaw, szpinak, sałatę, rzodkiewkę, chrzan, rabarbar, skorzonę, kalarepę, czosnek, dynię, szparagi, brokuły, kapustę pekińską, cykorię liściastą itp.). Grupa ta obejmuje również groch i bób zebrany w stanie niedojrzałym (zielonym), fasolę szparagową, z której zebrano niedojrzałe strąki oraz kukurydzę z przeznaczeniem na zbiór kolb w stanie niedojrzałym, a także rozsady warzyw gruntowych na potrzeby własne gospodarstwa.

Powierzchnia uprawy „**warzyw gruntowych**” to łączna powierzchnia warzyw uprawianych w gruncie lub z zastosowaniem przykrycia upraw niską, niedostępną folią (poniżej 1,5 m w szczycie) okresowo bądź na stałe w danym sezonie wegetacji. Do powierzchni warzyw gruntowych zaliczono także powierzchnię planowaną do obsiania lub obsadzenia po 1 czerwca 2019 r. pod zbiory warzyw w 2019 r.

Powierzchnia uprawy „**truskawek**” to powierzchnia zasadzona truskawkami i poziomkami (łącznie z nowymi, wiosennymi nasadzeniami) w gruncie i pod niską, niedostępną folią (poniżej 1,5 m w szczycie). Nie uwzględniono tu powierzchni przygotowanej do nasadzeń jesiennych oraz powierzchni plantacji truskawek przeznaczonych na sadzonki (którą ujęto w grupie „pozostałe”).

Powierzchnię uprawy ziemniaków, warzyw gruntowych, truskawek i poziomek gruntowych oraz grupy „pozostałych upraw” od 2007 r. podaje się **bez powierzchni w ogrodach przydomowych**, która według obecnych zasad jest odrębną pozycją wyszczególnioną w użytkowaniu gruntów.

Nawożenie mineralne

Nawozy są to produkty dostarczające roślinom składników pokarmowych i poprawiające żyzność gleb. W opracowaniu wyróżniono:

- **nawozy mineralne** uzyskiwane w drodze procesów chemicznych lub przerobu surowców mineralnych, w tym nawozy wapniowe i wapniowo-magnezowe,
- **nawozy naturalne** – obornik, gnojówka, gnojowica.

Czysty składnik jest to zawartość czystego składnika wyrażona w kg N – azotu, P₂O₅ – fosforu, K₂O – potasu.

Lata gospodarcze dotyczą okresu od 1 VII danego roku kalendarzowego do 30 VI następnego roku (np. rok gospodarczy 2018/2019 dotyczy okresu od 1 VII 2018 r. do 30 VI 2019 r.)

Produkcja roślinna

W opracowaniu zawarto szczegółowe wyniki szacunku produkcji podstawowych upraw rolnych, tj. zbóż według gatunków z uwzględnieniem form jarych i ozimych, roślin oleistych, ziemniaków, buraków cukrowych, strączkowych jadalnych, upraw pastewnych: łąk i pastwisk trwałych, strączkowych pastewnych i motylkowych drobnonasiennych z trawami, zarówno na paszę, jak i na nasiona, okopowych pastewnych, kukurydzy na zielonkę oraz produkcji ogrodniczej, tj. warzyw gruntowych, owoców z drzew i krzewów owocowych oraz z plantacji jagodowych w rozbiu na gatunki.

Szacunek wynikowy buraków cukrowych, rzepaku i rzepiku oraz niektórych gatunków roślin przemysłowych zwerfifikowano z wynikami skupu tych ziemiołódów.

W szacunkach obowiązuje zasada obliczania plonów przeciętnych, jako średnich ważonych, gdzie wagą jest powierzchnia danej uprawy. Uwzględnione są przy tym powierzchnie, z których uzyskano wysokie, jak też i niskie plony oraz powierzchnie, z których plonów nie zebrano (zostały zniszczone w wyniku gradobicia, powodzi itp.).

Przy szacowaniu plonów zbóż uwzględniono ziarno tzw. półsucho, tj. zawierające 15,1%-16,0% wody, a przy szacowaniu plonów rzepaku i rzepiku – nasiona o zawartości 13,0% wody.

W rolnictwie pod pojęciem „plon” przyjmuje się ilość jednostek wagowych (dt) danego ziemiołodu (tzw. plon netto) zebranych z jednostki powierzchni (ha).

W ogrodnictwie pod pojęciem „plon” przyjmuje się – dla warzyw, owoców z drzew i owoców jagodowych – ilość jednostek wagowych (dt) poszczególnych gatunków zebranych z jednostki powierzchni (ha i a).

Ogólna **powierzchnia paszowa** obejmuje łąki, pastwiska oraz powierzchnię połowych upraw pastewnych przeznaczonych na paszę. Powierzchnia połowych upraw pastewnych na paszę jest sumą powierzchni roślin okopowych pastewnych, kukurydzy na zielonkę, strączkowych pastewnych i motylkowych na zielonkę, do których – oprócz koniczyny, lucerny i seradeli – zaliczono także trawy oraz inne pastewne drobnonasienne.

Do przeliczenia produkcji zielonek na siano przyjęto, że 5 dt zielonki = 1 dt siana.

Do obliczenia **sztuk dużych** bydła i owiec łącznie przyjęto następujące współczynniki: bydło – 0,8, owce – 0,08.

Dynamikę powierzchni i plony dla upraw ogrodniczych liczono uwzględniając wielkości w hektarach i arach.

Dane o powierzchni oraz produkcji ziemniaków, a także poszczególnych gatunków warzyw gruntowych i truskawek uwzględniają ich uprawę w ogrodach przydomowych.

W publikacji dane dotyczące powierzchni poszczególnych upraw ogrodniczych w układzie wojewódzkim zaprezentowane zostały na podstawie szacunku rzeczoznawców, którzy dokonywali oceny powierzchni upraw ogrodniczych według położenia gruntów.

Maliny ujęto łącznie z jeżyną bezkolcową, a truskawki z poziomkami. W grupie „pozostałe owoce z drzew” podano łącznie: morele, brzoskwinie i orzechy włoskie, a grupa „pozostałe owoce z krzewów owocowych i plantacji jagodowych” to: aronia, borówka wysoka, winorośl, leszczyna, jagoda kaczacka i inne.

W grupie „warzywa pozostałe” ujęto łącznie: pietruszkę, pory, selery, rzodkiewkę, sałatę, rabarbar i inne.

W niniejszej publikacji, w tablicach dotyczących owoców z drzew i krzewów owocowych, nie uwzględniono produkcji poza sadami, która dla większości gatunków jest marginalna.

Zwierzęta gospodarskie

Badaniu podlegały zwierzęta gospodarskie znajdujące się w gospodarstwie oraz zwierzęta wystane na redyki, wypasy i do bacówek. Spisywano wszystkie zwierzęta, tj. stanowiące własność użytkownika gospodarstwa lub członków jego gospodarstwa domowego, jak również zwierzęta przetrzymywane czasowo lub stale w gospodarstwie, tj. przyjęte na wychów, opas itp., niezależnie od tego, czy przyjęto je od gospodarstw indywidualnych, czy od jednostek państwowych, spółdzielczych, spółek.

Dla gospodarstw o dużej skali chowu drobiu (np. ferma wielkotowarowa produkująca brojlery lub jaja konsumpcyjne), w których w dniu badania nie było na stanie drobiu w związku z trwającą właśnie przerwą technologiczną w produkcji, a przerwa ta nie przekraczała 8 tygodni, przyjmowano stany drobiu z okresu przed opróżnieniem kurników.

Produkcja żywca rzeźnego

Dane o produkcji **żywca rzeźnego** obejmują skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową zwierząt rzeźnych oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne. Produkcję żywca rzeźnego podaje się:

- „w wadze żywej”, tj. według wagi zwierząt rzeźnych przed ubojem,
  - „w wadze poubojowej ciepłej” (wbc), tj. w przeliczeniu na mięso (masę mięsno-kostną) łącznie z tłuszczami i z podrobami, za pomocą współczynników określających poubojową wydajność poszczególnych gatunków zwierząt.
- W 2018 r. odnotowano ujemną produkcję żywca cielęcego. Na wielkość produkcji żywca rzeźnego cielęcego miał wpływ spadek uboju przemysłowego oraz uboju z przeznaczeniem na sprzedaż i samo zaopatrzenie oraz znaczący wzrost import i spadek eksport zwierząt żywych.

Skup produktów rolnych

Informacje o skupie produktów rolnych dotyczą ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

Do przeliczeń skupu produktów rolnych na jednostkę powierzchni przyjęto użytki rolne rozliczone według siedzi-by użytkownika gospodarstwa.

Dane dotyczące **zbóż podstawowych** obejmują pszenicę, żyto, jęczmień, pszenżyto, owies łącznie z mieszkami zbożowymi.

Dane o **skupie ziemniaków** obejmują, poza dostawami do punktów skupu, również dostawy do gorzelni, płatkarni i suszarni.

Dane o **skupie owoców** obejmują owoce z drzew owocowych i plantacji jagodowych (bez owoców leśnych).

Skup żywca rzeźnego (bydła, cieląt, trzody chlewnej, owiec, koni i drobiu) obejmuje tylko zwierzęta rzeźne, łącznie z żywcem skupowanym na eksport. Skup ten nie obejmuje zwierząt hodowlanych.

Skup **trzody chlewnej** nie obejmuje prosiąt i warchlaków.

Skupioną ilość żywca rzeźnego podaje się w „wadze żywej” lub w „wadze poubojowej ciepłej” (wbc), tj. w przeliczeniu – według wskaźników wydajności rzeźnej dla każdego gatunku – na mięso łącznie z tłuszczami.

Ceny

Dane o **cenach skupu** dotyczą przeciętnych rocznych cen pomniejszonych o wysokość należnego podatku VAT (wyliczonych jako iloraz wartości i ilości poszczególnych produktów), płaconych za produkty rolne przez jednostki skupujące (handlowe, przemysłowe, rolne) bezpośrednio producentom rolnym.

Źródłem informacji o **cenach produktów rolnych i zwierząt gospodarskich** uzyskiwanych przez rolników na **targowiskach** są miesięczne notowania cen dokonane przez stałych ankierów na celowo wytypowanych ok. 440 targowiskach na terenie całego kraju, w tym 21 w województwie podkarpackim. Informacje te dotyczą cen uzyskiwanych przy sprzedaży produktów wytworzonych we własnym gospodarstwie rolnym – w transakcjach między rolnikami oraz między rolnikami i ludnością nierolniczą. Przeciętne ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

Źródłem informacji o **cenach gruntów ornych w obrocie prywatnym** jest badanie przeprowadzane w formie wywiadu przez ankiera z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego wylosowanego do reprezentacyjnych badań rolniczych. Przeciętne ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen kwartalnych

* * *

W tablicach zawierających dane sumaryczne mogą wystąpić pewne nieścisłości rachunkowe wynikające z zaokrągleń automatycznych zastosowanych w procesie uogólnienia danych z próby. Informacje liczbowe w ujęciu odsetkowym prezentowane są z jednym znakiem po przecinku i z uwagi na elektroniczną technikę zaokrągleń mogą nie sumować się na 100%.

Przedziały grup obszarowych użytków rolnych są **lewostronnie zamknięte**, z wyjątkiem grup:

- „0-1”, gdzie przedział jest obustronnie zamknięty <0,00- 1,00>,
- „1-2”, gdzie przedział jest obustronnie otwarty (1,01-1,99).